

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
BİLGİ VE BELGE YÖNETİMİ ANABİLİM DALI

1123-1124 (M. 1711-1712) TARİHLİ 5193 / 24 NUMARALI
ANADOLU KAZASKERLİĞİ RUZNÂMÇE DEFTERİNİN ARŞİVCİLİK
VE
TARİH AÇISINDAN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

VİLDAN ÇALIŞKAN

İSTANBUL 2019

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
BİLGİ VE BELGE YÖNETİMİ ANABİLİM DALI

1123-1124 (M. 1711-1712) TARİHLİ 5193 / 24 NUMARALI
ANADOLU KAZASKERLİĞİ RUZNÂMÇE DEFTERİNİN ARŞİVCİLİK
VE
TARİH AÇISINDAN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

VİLDAN ÇALIŞKAN

TEZ DANIŞMANI: PROF. DR. KEMALETTİN KUZUCU

İSTANBUL 2019

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Yüksek Lisans öğrencisi Vildan ÇALIŞKAN'ın "1123-1124 (M. 1711-1712) Tarihli ve 5193/24 Numaralı Anadolu Kazaskerliği Ruznâmçe Defterinin Arşivcilik ve Tarih Açısından İncelenmesi" konulu tez çalışması jürimiz tarafından Bilgi ve Belge Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans tezi olarak oy birliği / oy çokluğu ile başarılı bulunmuştur.

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Kemalettin KUZUCU
Üniversitesi Marmara Üniversitesi

Üye : Prof. Dr. Bilgin AYDIN
Üniversitesi İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Filiz DİĞİROĞLU
Üniversitesi Marmara Üniversitesi

İmza

ONAY

Yukarıdaki jüri kararı Enstitü Yönetim Kurulu' nun 15 / 04 / 2019 tarih ve 2019 / 08 -05 sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. İbrahim YEŞİLOĞLU
Müdür

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	I
ÖNSÖZ	III
ÖZET	IV
ABSTRACT.....	V
KISALTMALAR.....	VI
TABLO LİSTESİ.....	VII
GİRİŞ	1
Nuruosmaniye Kütüphanesi 5193/24 Numaralı Ruznamçe Defteri ve Muhtevası.....	1
Kazasker (Ebû İshak) İsmail Efendi	5
1. ATAMALARLA İLGİLİ BAZI UNSURLAR.....	7
1.1. Mülâzemet.....	7
1.2. Görev Süresi ve Görevden Ayrılış	8
1.2.1. Görev Süresi.....	8
1.2.2. Görevden Ayrılış.....	10
1.2.2.1. Görev Süresinin Sona Ermesi	10
1.2.2.2. Azil.....	10
1.2.2.3. Görevi Terk Etme.....	11
1.2.2.4. Feragat.....	12
1.2.2.5. Vefat.....	12
1.2.2.6. Nakil.....	13
1.3. İnfisâl Süresi	13
1.4. İlhâk ve İfrâz.....	15
1.5. Terakkî.....	16
2. 24 NUMARALI RUZNAMÇE DEFTERİNE GÖRE HAREKET	17
2.1. Kadılıktan Kadılığa Hareket.....	17
2.1.1. İnfisâlden Sonra Atananlar.....	19
2.1.2. Medd, Nakil, İbkâ Ve Tencîz Kayıtları.....	25
2.1.3. Mısır Atamaları	39

2.2. Müderrislikten Kadılığa Hareket.....	43
2.3. Müderrislikten Müderrisliğe Hareket.....	46
SONUÇ.....	49
NURUOSMANİYE KÜTÜPHANESİ 5193/24 NUMARALI RUZNÂMÇE DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU.....	52
KAYNAKÇA.....	125

ÖNSÖZ

Osmanlı Devleti'nde beylik döneminden itibaren her kazaya merkezin bir uzantısı olarak hukuku temsilen bir kadı atanırdı. Bununla birlikte kadılar atandıkları kazaların mülkî, beledî, malî, askerî ve adlî bütün işlerine bakmakla yükümlü idiler. Oldukça geniş görev alanı bulunan kadılar, bir bakıma yönettikleri halkın merkezi devlet nezdindeki sözcüleri idi. Kadılar ilmiye sınıfından olup tahsillerini tamamladıktan sonra belli bir hiyerarşiyi takip edecek şekilde meslekte ilerlemekteydiler. Mesleğe geçiş, terfi etme gibi mevzular belirli bir kurallar bütününe tabiydi.

İlmiye mensuplarının tayin, nakil, maaş işlemleri Anadolu ve Rumeli Kazaskerlik daireleri tarafından yapılmaktaydı. Kadı ve müderrislerin terfi ve özlük işleri bu büroda yürütülürdü. Dairelerdeki işlemler ruznâme denilen defterlere kaydedilirdi. Bir kadının tayini bu deftere işlenmemiş ise görev aldığını bildiren elindeki berat hükümsüz olmaktadır.

Yüksek lisans tezi olarak hazırlanan bu çalışmada, Nuruosmaniye Kütüphanesi müteferrik kısmı 5193/24 numaralı Anadolu Kazaskerliğine ait ruznâmçe defterinin tahlili yapılmıştır. Defterde, birçok kadı ve müderrisin tayin, azil, görev süresi, maaş, terfi ve sair işlemlerinden iki kadının karşılıklı yer değişimine kadar birçok konuda bilgi bulunmaktadır. Defter ait olduğu dönemde kaza statüsünde bulunan bazı yerleşim yerlerinin eski isimleri, sosyo-ekonomik durumları ve bunların Osmanlı idarî teşkilatındaki yeri hakkında birtakım ipuçları içermektedir. Böylelikle merkez-taşra ilişkilerinin bir boyutuna ışık tutacak fikirler edinebilmekteyiz. Çalışmamızın, benzer içerik ve konularda yapılmış olan çalışmalara katkı sağlayacağı umulmaktadır.

Zorlu bir sürecin ürünü olan bu çalışmada yardım aldığım çok değerli hocalarım oldu. Resmi olarak tez danışmanlığımı üstlenen, tezin hazırlanması sürecini yakından takip edip yolumu aydınlatan ve tashih aşamasında kelime kelime değerlendirme ve düzeltmeleriyle bana destek olan hocam Prof. Dr. Kemalettin Kuzucu'ya; tez konusunun belirlenmesinde, defterin transkripsiyonunda, tabloların oluşturulmasında bana yol gösteren, yardımlarını benden esirgemeyen hocam Prof. Dr. Bilgin Aydın'a teşekkürü bir borç bilirim.

Vildan ÇALIŞKAN

ÖZET

Bu çalışmada, Nuruosmaniye Kütüphanesi müteferrik kısmı 5193/24 numaralı Anadolu Kazaskerliği Kazasker Ruznamçesi incelenmiştir. Defter, 1.CA.1123 – 1.S.1124 (17 Haziran 1711 - 10 Mart 1712) tarihleri arasındaki kadı ve müderris atamalarını içermektedir. Giriş bölümünde, defterdeki kadı atamalarının kaydedilme şekline bahsedilmiş ve defter içerik bakımından tanıtılmıştır. Dönemin Kazaskeri Ebû İshak İsmail Efendi hakkında bilgi verilmiştir. Birinci bölümde kadı atamaları ile ilgili bazı unsurlar hakkında tanımlayıcı bilgiler verilmiş, defterde kullanılan terimler açıklanarak örneklendirilmiştir. Bu bölümde mülâzemet, kadınların görev süreleri (müddet-i örfiyye), görevden ayrılış biçimleri, infisâl süresi, ilhâk ve ifrâz, terakkî terimleri üzerinde durulmuştur. İkinci bölümde ise kurum içi geçişler; kadılıktan kadılığa hareket, müderrislikten kadılığa hareket, müderrislikten müderrisliğe hareket başlıkları altında tablolarla incelenmiştir. Kadılıktan kadılığa geçiş, infisâl sonrası atanan kadılar; medd, nakil, ibkâ ve tencîz; manâsıb-ı Mısriyye ve medâris-i ma'rûza başlıklarıyla defterdeki sıra takip edilerek ele alınmış, tablolar ve sayısal verilerle değerlendirilmiştir. Tezin son kısmında ise defterin transkripsiyonuna yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kazasker Ruznâmçe Defterleri, Kadı, Müderris, İlmiye teşkilatı, Osmanlı'da kaza adları

ABSTRACT

This study explores the Kadiasker Ruzmânçe registry found in Nuruosmaniye Library's Müteferrik section number 5193 / 24 belongs to institution of Anatolia Kadiasker. This registry covers judge and teacher appointments between 1.CA.1123 - 1.S.1124 (17 June 1711 - 10 March 1712). Introduction chapter of study briefly outlines recording method of judge appointments and overview about registry. This chapter also briefly mentions about Kadiasker Ebu Ishak Ismail Efendi. On the first chapter, it gives some descriptive information about judge appointments and explains the phrases used in the registry with details. This section also explains mülâzemet, judge's duty times (müddet-i örfiyye), types of leaves, unemployment periods (infisâl), annexation and subdivision and promotions in ranks. On the second chapter, movements within the *İlmiye* are examined with tables. Furthermore, movement from judgeship to judgeship is highlighted in the registry, appointments after infisâl period; medd, nakil, ibkâ ve tencîz; manâsıb-ı Mısriyye and medâris-i m'arûza sections are scrutinized by charts and numerical values in same order in the registry. Lastly, the ruznâmçe registry is transcribed into modern alphabet.

Keywords: Ruznâmçe registry, kadi, İlmiye System, Kadı, Müderris, Ottoman district's name

KISALTMALAR

a.g.e.	adı geçen eser
a.g.m	adı geçen makale
a.g.t.	adı geçen tez
C.	cilt
CA	Cemâziyelevvel
DİA.	Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi
Ed.	Editör
Haz.	Hazırlayan
S	Safer
s.	sayfa
TTK	Türk Tarih Kurumu
Yy.	Yüzyıl

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Kadı atamalarının aylara göre dağılımı	4
Tablo 2: İnfisâl süresi aralığına göre dağılım	14
Tablo 3: Defterdeki infisâlden sonra atanan kadınlara ait bilgiler	20
Tablo 4: Defterdeki medd, nakil, ibkâ ve tencîz kayıtları	31
Tablo 5: Defterdeki Mısır'a ait kadı atamaları	41
Tablo 6: Defterdeki müderrislikten kadılığa geçiş şeklindeki atamalar	45
Tablo 7: Defterdeki medreseden medreseye yapılan atamalar	47
Tablo 8: Müderrislerin önceki görev yerine göre dağılımı.....	48
Tablo 9: Atama yapılan medreselere göre dağılım.....	48

GİRİŞ

Nuruosmaniye Kütüphanesi 5193/24 Numaralı Ruznamçe Defteri ve Muhtevası

Bu çalışmada, Nuruosmaniye Kütüphanesi müteferrik kısmı 5193 mükerrer numaralı 52 defterden biri olan 24 numaralı Kazasker Ruznâmçesi incelenmiştir. Prof. Dr. İsmail Erünsal'ın ilk defa Nuruosmaniye Kütüphanesi'nde bulmuş olduğu bu defter, kendisinin oluşturduğu envanterde kısaca tanıtılmıştır.¹

İlk defa Cahit Baltacı tarafından 1979 'da İstanbul Müftülüğü Şer'iyye Sicili Arşivi'nde tespit edilen kazasker ruznâmçe defterlerinin eksik olduğu fark edilmiştir. Koleksiyonun geri kalanının bir kısmı daha sonra Prof. Dr. İsmail Erünsal tarafından Nuruosmaniye Kütüphanesi'nde bulunmuştur.² Koleksiyonun hâlâ eksik defterleri olduğu bilinmektedir. İncelenecek olan 24 numaralı defter Anadolu Kazaskerliği'ne ait olup Cahit Baltacı'nın envanterinde bulunmamaktadır.³

Defterin kapağında dönemin kazaskeri olan İsmail Efendi'nin adı, defterin kapsadığı tarih ve 5193 mükerrer numarası şu şekilde kaydedilmiştir: “Saâdetlü, merhametlü, inayetlü İsmail Efendi Hazretleri'nin zaman-ı saâdetlerinde olan ruznâmçeleridir. Fî Cumâde'l-ülâ sene 1123 - Fî Safer sene 1124, 5193 / 24”

Birinci varakta kadıların ataması ile ilgili esaslardan bahseden kısa bir yazı bulunmaktadır. Burada Anadolu kadılarının rütbe defterlerinin on iki rütbe üzere olduğu, rütbenin birinden ayrılan kadının üst rütbeye geçişinin kanunla düzenlendiği belirtilmektedir. Buna göre, yedinci rütbeden ayrılan kadıların altıncı rütbeye geçmesi gerekmektedir. Altıncı rütbede ise çoğu mansıb zamanla büyük âlimlere arpalık olarak verilmiş böylece kadılara verilecek manâsıb az olduğu için üst rütbe bekleyenlerde bir yığılma oluşmuştur. Bu kadılar beşer altışar sene mülâzemet tabi tutuldukları için fakir düşmüşler ve bu durum ileri gelen kadılar tarafından Divan'a haber verilmiştir. Geyve,

---

1 İsmail Erünsal, “Nuruosmaniye Kütüphanesi'nde Bulunan Bazı Kazasker Ruznamçeleri”, *İslâm Medeniyeti Mecmuası*, 4/3 (1980), s.3-15.

2 İsmail Gündoğdu, “Osmanlı tarihi kaynaklarından kazaskerlik ruznamçe defterleri ve önemi”, *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, C.6, no:2, 2009, s.699

3 Cahit Baltacı, “Kadı-asker Rûznamçeleri'nin Tarihi ve Kültürel Ehemmiyeti”, *İslâm Medeniyeti Mecmuası*, c.4/1, (1979), s.55-100.

Akhisar-ı Geyve ve Maarretü'l-Mısreyn kazaları yedinci rütbeden mansıblardır ve altıncı rütbe itibar edilmeleri için bir ferman çıkarılacağı bildirilmiştir. 4

Defterdeki atama kayıtları, üçüncü varaktaki Arapça kısa bir yazı ile başlamaktadır. Bu yazı defterin ne içerdiği ile ilgili tanımlayıcı bir bilgi vermektedir. Defterin Kazasker Ebû İshak İsmail Efendi zamanında kaydı tutulan kadılık tevcihâtları ile ilgili olduğu belirtilmektedir. Ardından kadı atama kayıtları başlamıştır. Defterde toplam 306 atama kaydı bulunmaktadır.

Atama kayıtları, ilgili kazada görevi biten kadının adı ve görevinin tam olarak ne zaman biteceği bildirilerek başlamıştır. Ardından yeni atanacak olan kadı hakkında bilgi verilerek adı belirtilmiştir. Yeni kadının önceki görev yeri, ne kadar infisâl süresi ve Asitane-i müstemirresi bulunduğu, yeni atandığı kazada ne kadar süreyle görev yapacağı, tam olarak ne zaman göreve başlayacağı gibi bilgiler kaydedilmiştir.

Her atama kaydının yanında atamanın yapılacağı kaza adı yazılmıştır. Sadece müderris atamalarında yani defterin son kısmını teşkil eden 22. varaktaki atama kayıtlarının yanında herhangi bir not mevcut değildir.

Osmanlı Devleti'nde bütün kadıların ve yüksek dereceli ilim adamlarının tayinleri kendilerine berat belgesi verilerek belirtilirdi. Üzerinde padişah tuğrası bulunan bu belge kadılarına tevcih edilir ve kendilerinden berat resmi denilen bir harç alınırdı. Kadıdan alınacak berat resmi, kadının yevmiyesi üzerinden aylığı hesap edilerek belirlenirdi.⁵

Ele alınan defterde kaza adlarının bazılarının üst kısmında “bâ-berât” kaydının düşüldüğü görülmektedir. Bazı kayıtlarda ise bu ifade yoktur. Padişah tarafından onaylanan kadıya durumu bildiren bir mektup verilir ve berât alması istenirdi. Kadının tayin işlemi berat almasıyla tamamlanırdı. ⁶ Ruznâmçelerdeki bâ-berât ifadesi adı geçen kadının padişahattan berat aldığını göstermektedir. Bâ-berât yazısı bulunmayanlar ise sadece onay mektubunu alan kadılardır. Bu durumdaki kadılar ya kendisine onay mektubu ulaştığı halde henüz beratını alamamıştır ya da İstanbul dışında bulunmaları

4 Nuruosmaniye Kütüphanesi, Anadolu Kazaskerliği Ruznamçesi, 5193 / 24, 1a (Bundan sonra ruznamçe defterinden yapılacak alıntılarda sadece varak numarası verilecektir.)

5 İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı*, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 2014, s.115.

6 Özer Ergenç, *Osmanlı Klasik Dönemi Kent Tarihçiliği'ne Katkı: XVI. Yüzyılda Ankara ve Konya*, Ankara Enstitüsü Vakfı, 1995, s. 81.

sebebiyle onay mektupları kendilerine geç ulaşmıştır. Beratı alan kadı atandığı kazaya giderek beratını sicill-i mahfuz denilen deftere kaydettirerek görevine fiilen başlardı.⁷

Defterdeki kayıtların yanında kaza adı ya da bâ-berât açıklaması dışında herhangi bir not görülmemektedir. Karahisar-ı Şarkî kadısı olacağı bildirilen Mevlânâ es-Seyyid Salih hakkında daha sonradan düzenlenen ferman üzere defterden kaydının silineceğini bildiren kısa bir not dışında defterde ayrıca yazılmış başka bir not bulunmamaktadır.⁸

Atama kayıtlarının tarihleri başlıklar halinde belirtilmiştir. İlgili her ayın başlangıcını bildiren tarih başlıkları yazılmıştır. Her bir atama kaydının altında tarih bulunmamaktadır. Tarih başlıklarının altında kimi zaman 33 atama kaydı var iken kimi zaman tek bir kayıt bulunmaktadır. Fî gurre-i Ramazan ü'l-mübarek 1123 tarih başlığının altına, boş anlamındaki “hâlî” kaydı düşülmüştür. Yani bu ayda hiç atama yapılmamıştır. 1124 yılının sadece Muharrem ayına ait tarih başlığı kaydı vardır. 1123 yılının ise sadece Muharrem, Safer ve Rebî'ü'l-evvel aylarının tarih başlığı bulunmamaktadır.

Üçüncü varaktaki Fî gurre-i Cumâde'l-ülâ sene 1123 tarih başlığı ile atama kayıtları başlamıştır. Sonraki aylarda yapılan kadı atamaları da tarih başlıkları altında sıralandıktan sonra Muharrem'ül-haram 1124 başlangıcını belirten tarih başlığı ile ilk grup kadı atamaları 10. varakta tamamlanmıştır. 12. varaktaki ikinci grup atama kayıtları, Fî gurre-i Rebî'ü'l-âhir sene 1123 başlığı ile başlayıp 19. varakta Fî gurre-i Muharrem'ül-haram sene 1124 başlığındaki atamalar ile bitmiştir. Yirmi birinci varaktaki üçüncü grup atamalar, Fî gurre-i Rebî'ü'l-âhir sene 1123 tarih başlığı ile Fî gurre-i Muharrem'ül-haram sene 1124 şeklindeki son tarih başlığı arasındaki diğer aylara ait atamalar da aynı şekilde belirtilerek kaydedilmiştir. 22. varaktaki Fî gurre-i Cumâde'l-ülâ sene 1123 tarih başlığı ile başlayan son grup atamalar Fî gurre-i Zi'l-hicce't-üş-şerîfe sene 1123 tarih başlığı ile tamamlanmıştır.

---

⁷ Gündoğdu, a.g.m.s.709-710.

⁸ 10a

Tablo 1: Kadı atamalarının aylara göre dağılımı

Rebûlâhir 1123	26
Cemâziyelevvel 1123	48
Cemâziyelâhir 1123	34
Receb 1123	28
Şaban 1123	40
Ramazan 1123	19
Şevval 1123	17
Zilkade 1123	29
Zilhicce 1123	16
Muharrem 1124	23

Tablo 1’de belli bir aya ait tüm defterdeki tarih başlıkları altında toplam kaç kişinin atanmış olduğu gösterilmiştir. Buna göre en fazla atamanın yapıldığı ay, 1123 Cemâziye’l-evvelidir. Bu ayda 48 kadı ataması yapılmıştır. En düşük atama ise, sadece 16 kadının atandığı 1123 yılının Zilhicce ayında gerçekleşmiştir.

Defterde 4 adet mühür bulunmaktadır. “ Defter hangi kazaskere ait ise onun tarafından mühürlenmiştir. İlmiyeye ait diğer defterlerde bunu görmek mümkün değildir.”⁹ Bu kazasker mühürleri defteri dört farklı gruba ayırmaktadır. Birinci grup atamalar kadıların infisâlden sonraki atamalarını içermektedir. Bu kısımdaki atamalar 3. varakta başlayıp 10. varaktaki kazasker mührü ile son bulmuştur. İkinci grup atamalar, “Medd ve Nakil ve İbkâ ve Tencîz” başlığı altında sıralanmıştır. Bu grup atamalar 12-19. varaklar arasında yer alıp 19. varaktaki kazasker mührü ile tamamlanmıştır. 21. varakta “Manâsıb-ı Mısıriyye” başlığı altında Mısır’daki kadı atamaları sıralanmıştır. Kayıtların sonunda yine mühür bulunmaktadır. 22. varakta ise “Medâris-i Ma’rûza” başlığıyla medrese atama kayıtları ve sonunda tekrar kazasker mührü yer almaktadır. Mühürleme konusunda böyle bir usul izlenmesi, deftere sonradan kayıt eklenmesinin önüne geçilmek istenmesinden ileri gelmekteydi.

⁹ Baltacı, a.g.m., s.60.

Defterde varak numaraları hatalıdır. 19. varaktan sonra 21. varığa geçilmiştir. 20 numaralı varak bulunmamaktadır. 21. varaktan sonra numarasız bir varak ve ardından 22 numaralı varak gelmektedir.

Kazasker (Ebû İshak) İsmail Efendi

Çalışma konusu olarak seçtiğimiz *24 Numaralı Anadolu Kazasker Ruznâmeçesi*'nin tutulduğu dönemde görev yapan Kazasker İsmail Efendi hakkında bilgi verilmesi uygun görülmüştür. İsmail Efendi Ocak 1646'da İstanbul'da Çarşamba'da doğmuştur. Babası, İstanbul'a gelip medrese tahsilini tamamladıktan sonra müderrislik ve kadılık görevleri üstlenmiş, 1657'de Kahire kadı naibliği yapmış olan Alâiyeli İbrahim Efendi'dir. Kara İbrahim Efendi olarak da bilinmektedir.

İsmail Efendi tahsilini tamamladıktan sonra Kazasker Kara Kadri Efendi'den mülâzım olmuştur. 1662'de Cafer Paşa, 1673'te Yusuf Paşa, 1675'te Abdullah Ağa medreselerine tayin edilmiştir. Müderrisliği sırasında mektupçuluk, tezkirecilik, kassâmlık görevlerini icra etmiştir. 1676'da Şah Hûban Medresesi'ne geçmiş, 1678'de İmâdzâde Esseyyid Mehmed Ebûsuûd Efendi'nin yerine Beşiktaş'ta Hayreddin Paşa Medresesi müderrisliğine yükselmiştir. 1683'te Sahn-ı Seman medreselerinin birine müderris olduktan sonra ibtidâ-yı altmışlı derecesi layık görülerek önce Kılıç Ali Paşa Medresesi'ne, daha sonra mûsile-i Süleymaniyye rütbesiyle Mahmud Paşa Medresesi'ne tayin edilmiştir. 1689'da Eyüp'teki İsmihan Sultan ve Ebu Eyyûb el-Ensârî Medresesi'nde görevine devam etmiştir. Bir sene sonra hâmis-i Süleymâniyye derecesiyle Galata Medresesi müderrisi olmuş, 1691'de müderrisliğin en yüksek derecesi olan Süleymaniye Dârülhadisi müderrisliğine yükselerek reis'ül-müderrisîn olmuştur.

İsmail Efendi 1692 yılında kadılık mesleğine geçmiştir. Önce Halep'e gitmiş, daha sonra 1698'te Mekke-i Mükerrreme payesiyle taltif edilmiştir. Ardından Kahire, 1706'da da Mekke kadılığı görevine getirilmiş, nihayet 1708'de İstanbul kadısı olmuştur. 1710'da Anadolu payesini elde eden İsmail Efendi bir yıl sonra Anadolu kazaskerliği, Ocak 1712'de de Rumeli kazaskerliği görevlerine getirilmiştir. Mayıs-Haziran 1714'te mazul olmuştur. Aralık 1714'te şeyhülislam tayin edilmiştir. Yaklaşık bir buçuk yıl şeyhülisamlık makamında kalan İsmail Efendi'nin vazifesiyle bağdaşmayacak şekilde azil ve tayin işlerine karışması gözden düşmesine yol açmış, nitekim 1718'de Sultan III. Ahmed tarafından azledilip Sinop'a sürülmüştür. Üç yıl

sonra affedilince Mart 1721'de İstanbul'a dönmüş ve Bebek ile Rumelihisarı arasındaki yalısında oturmasına izin verilmiştir. İsmail Efendi 8 Ağustos 1725 tarihinde vefat etmiştir. Çarşamba'da kendi yaptırdığı ve kendi adıyla anılan camiin haziresine defnedilmiştir. Mescidin kapısı üstünde oğlu Ebû İshakzâde Mehmed Esad Efendi'nin bir tarih manzumesi bulunmaktadır. İsmail Efendi bu camiyi inşa ettirirken doğduğu hücrenin yerini kendisine mezar olarak seçmişti. Oğullarının mezarları da buradadır.¹⁰ Çocuklarından İshak ve Esad Efendiler şeyhülislamlık vazifesi elde etmiş, Şeyh Said ve Lütfullah Efendiler ise kazaskerlik yapmışlardır. Mesud Efendi adında bir oğlu daha bulunmaktaydı.¹¹

Kaynaklar İsmail Efendi'nin ilim sahibi, güler yüzlü, hak ve hukuka düşkün, hoşsohbet biri olduğunu bildirmektedir. Naim mahlasıyla şiirleri de bulunan İsmail Efendi'nin ender meselelerle ilgili bir mecmua yapıp *Ankaravî Mecmuası*'nı biraz tashih ettiği bilinmektedir.

---

¹⁰ Muhammet Nur Doğan, "Ebûishak İsmail Efendi", *DİA*, C. 10, s.278-279.

¹¹ Mehmed Süreyya, *Sicill-i Osmanî 3*, Eski yazıdan aktaran: Seyit Ali Kahraman, Yayına haz. Nuri Akbayar, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, s.827.

1. ATAMALARLA İLGİLİ BAZI UNSURLAR

1.1. Mülâzemet

Mülâzemet, medrese eğitimini tamamladıktan sonra adayların müderris ya da kadı olarak görev almayı bekledikleri dönemdir. Bu bekleme döneminde adaylar mesleki tecrübe kazanabilmek için belli başlı bazı görevlerde bulunurlardı. Anadolu ya da Mısır'da görev almak istiyorlarsa Anadolu Kazaskerliği'nin; Rumeli'de görev yapmak istiyorlarsa Rumeli Kazaskerliği'nin mülâzemet defterlerine adlarını kaydettirirlerdi. Adayların medreseden mezun olmaları ile ilk tayinleri arasındaki süre için mülâzemet denildiği gibi; iki görev arasındaki süre için de yine bu terim kullanılmıştır.¹² İncelediğimiz 24 numaralı ruznâmçede mülâzemet kaydı bulunmamaktadır. Sadece mülâzemet iktidarı olmayacak durumda olan kadıları belirtmek için ya da kadıların mülâzemetleri ile ilgili bilgi verilecek ise bu terim kullanılmıştır. Defterin tamamında mülâzemet kavramı dokuz yerde geçmektedir.

Örneğin Bozkır kadısı Süleyman'ın beratsız bir şekilde görevde olması tespit edilmiş ve beş ay süre sonrasında görevinin son bulacağı belirtilmiştir. Alaşehir kazasından ayrılan Mevlânâ Hasan'ın hasta olması sebebiyle, mülâzemet gücü yetmeyeceği için Bozkır kadılığından süresiz bir şekilde tasarrufu uygun görülmüştür.¹³

Kadıların görev süresinin bitimine yakın tarihler için kullanılan “tevkît” ifadesi, ne kadar süresinin kaldığını belirtmektedir. Burada beş ay öncesinden yeni atanacak olan kadı belirlenmiştir. Bu uygulama ile kadılığın boş kalması önlenmiş, yeni kadı ile ilgili oluşabilecek haksız müdahalelerin önüne geçilmiştir.¹⁴

¹² Mehmet İpşirli, “Mülâzemet”, *DİA*, C.31, s.537.

¹³ 3a. “Fî gurre-i Cumâde'l-ülâ sene 1123, Bozkır kadısı Süleyman bî-berât mutasarrıf olmağla gurre-i merkûmeden beş ay tevkîtle ref' ve yeri Alaşehir kazasından munfasıl olup eşraf-ı kuzât zavîü'l-ihtirâmdan olan Mevlânâ Hasan dâileri pîr ve alîl ve mülâzemet iktidârı olmayıp te'bîd ihtiyar etmekle tevcîh olunup sene-i mezbûre Şevvâli guresinden ber-vech-i te'bîd ve tekâüd mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.”

¹⁴ Semra Çörekçi, *17. yy başında Osmanlı İlimiye Sistemi: Nuruosmaniye Kütüphanesi 4569/5 numaralı Ruznamçe Defterinin Transkripsiyonu ve Tahlili*, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2015, s.18.

1.2. Görev Süresi ve Görevden Ayrılış

1.2.1. Görev Süresi

Kadılar, belli bir süreliğine kazalara atanırlardı. Bu süreye “müddet-i örfiyye” denirdi. Müddet-i örfiyyesini tamamlayan kadılar yeni bir vazifeye atanıncaya kadar genelde İstanbul’da (Âsitane’de) kalırlardı. Bu süre içerisinde kazasker meclisinde görev alırlardı.¹⁵

Görev süresi, padişah fermanlarıyla düzenlenmiş, dönem dönem değişiklik göstermiştir. 1006/1597 fermanı mülâzımların üç yıl bekleme sürelerini tamamlamadan tayin edilemeyeceğini, küçük kasaba kadılarının iki tam yıl görevde kalacaklarını belirtir. 1006/1597’den önce bu süre üç yıldır. Sonradan iki yıla; daha sonra da 20 aya indirilmiştir. XVIII. yüzyılın ikinci yarısında bu süre 18 aya düşürülmüştür.

Görev süresinin, kaza sayısı ve atama bekleyen kadı sayısı ile dorudan ilişkisi vardır. Bazen savaşlardaki mağlubiyetler nedeniyle birçok yerin elden çıkması, kadı sayısının kaza sayısından fazla olması sonucunu doğurmuştur. Bu durumda görev süreleri kısaltılınca atama bekleyenlere daha çabuk sıra gelirdi. Sürenin kısa tutulmasının bir sebebi de bazen halk ile kadının yakınlaşmasının önlenmesiydi.¹⁶

İktisadî ve idarî sebeplerle 1057 / 1647 yılına doğru padişah fermanıyla daha önceden bir kaç kazanın birleştirilmesi ile oluşturulan daha büyük kazalar iptal edilip tekrar müstakil küçük kazalar şekline dönüştürülmüştür. Bu durum, adaylar için daha fazla sayıda kadılık imkânının sağlanması anlamına geliyordu. Aynı zamanda daha küçük gelire sahip daha küçük görev alanları açılmış oluyordu.

Bir kazanın bir molların arpalığı ile birleştirilmesi, bir kadının gelir kaynağını kaybetmesine sebep oluyordu.

1078/1667’de Şeyhülislâm Rumeli kazaskerinden Rumeli’deki tüm kazaları gözden geçirerek yeni bir liste hazırlamasını istemişti. Geliri olmayan kazalar birleştirilerek yeni listede 361 kadılık oluşturulmuştu. Fakat bu sayı sonradan 477’ye çıkarılmıştır.¹⁷

¹⁵ Mehmet İpşirli, “Mülâzemet”, *DİA*, C.31, s.537.

¹⁶ Feda Şamil Arık, “Osmanlılarda Kadılık Müessesesi”, *OTAM*, No: 8, Ankara Üniversitesi, Ankara, 1997, s.7, (Çevrimiçi) <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/otam/arti cle/view/5000085553/5000079640>, 11.05.2016.

¹⁷ Halil İnalçık, “Kazasker Ruznamçe Defterine Göre Kadılık”, *Adalet Kitabı*, Haz. Bülent Arı ve Selim Aslantaş, Ankara, Adalet Bakanlığı Yay., 2007, s.133-134.

Müddet-i örfiyyenin belirlenmesinde elimizdeki en önemli kaynaklardan biri elbette ki kazasker ruznamçeleridir. Tezin konusunu oluşturan 24 numaralı kazasker ruznamçesinde müddet-i örfiyye 20 aydır. Aşağıda bununla ilgili birkaç örnek bulunmaktadır:

Bor maa-Kayı kadısı es-Seyyid Ahmed'in vilâyet ahalisinden üç kere şikâyet mahzarı gelmiş ve azledilmiştir. Önceki kazasker ruznamçesinde muvakkiti olduğu kayıtlı Mevlânâ Hafız Mehmed'in 14 ay kadar burada görev yapması ve bakiyye-i müddet-i olan 6 ay zamanını Kars-ı Zülkadriye kazasında tamamlaması uygun görülmüştür.¹⁸

Aksaray kadısı Abdülmecid'in müddet-i örfiyyesinden 6 ay zamanı kasredilip görevine son verilmiştir. Kazanın muvakkiti olan Musa'nın da başka bir zamana ertelendiği belirtilmiş ve Mevlânâ es-Seyyid Hasan Aksaray'da 300 akçe ile 12 aylığına görevlendirilmiştir. Mevlânâ Hasan'ın bakiyye-i müddeti olan 8 ay zamanını başka bir kazada tamamlayacağı bildirilmiştir.¹⁹

Genelde 20 ay olan görev süresinin bazen 24 ay olduğu da görülmektedir;

Nif kadısının ferağını bildirmesi üzerine Mevlânâ Mehmed burada 12 aylığına görevlendirilmiştir. Münâsafaten (yarı yarıya) olan 12 ay süresini de Tuzla'da tamamlaması gerektiği bildirilmiştir.²⁰

Eskiil kadılığı ile görevlendirilen Mevlânâ es-Seyyid Abdullah 12 ay burada görev yaptıktan sonra geriye kalan 12 aylık süresini Eflâni-i Daday'da tamamlaması uygun görülmüştür.²¹

Diğer bir kayıтта ise Suruç kadısı es-Seyyid Osman'ın vefatı üzerine Mevlânâ Mehmed'in 12 ay için görevlendirildiği belirtilmektedir. Daha önce müddet-i örfiyye ile Suruç'a atanmış olan Mevlânâ Mehmed, 7 ay burada görev yaptıktan sonra mansıb Osman'a tevcih edilmiştir. Mevlânâ Mehmed görevini tamamlayamamış, mağdur olmuştur. Şu halde Mevlânâ Mehmed birincisi 7, ikincisi 12 ay olmak üzere toplam 19 ay görev yapmıştır. Kayıt 1 Cemâziyelâhir 1123'te tutulmuş ve Mehmed'in göreve

---

¹⁸ 16a

¹⁹ 5b

²⁰ 13a

²¹ 18b

başlaması 1 Recep 1123 tarihini bulmuştur. Esasen burada 20 aylık bir süreden bahsedilebilir. Zira atama ile fiilen işe başlama zamanı arasında 1 ay bulunmaktadır.²²

Defterdeki Mısır kadılıklarının en uzun görev sürelerine sahip kadılıklar olduğunu söyleyebiliriz. Bu süre 2 senedir. Buna karşılık Semra Çörekçi'nin incelemiş olduğu Rumeli Kazaskerliği'ne ait 5 numaralı ruznamçe defterinde 23 Zilhicce 1008 tarihli bir kayıttta Mevlânâ Ömer'in malî işlerde başarı göstermiş olması sebebiyle 4 yıla tamamlanincaya kadar Şirişnik kazasında görevlendirilmesi uygun görülmüştür.²³ Elimizdeki defterde bu şekilde bir kayıt bulunmamaktadır.

1.2.2. Görevden Ayrılış

1.2.2.1. Görev Süresinin Sona Ermesi

Defterde kullanılan “tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref”, “altı ay tevkîtle ref”, “müddeti halle karîb” ifadelerinden söz konusu kadının belirlenen görev süresinin tamamlandığını anlıyoruz. Tezin konusunu oluşturan defterde 264 adet “ref” yani görevi sonlanan kadı kaydı bulunmaktadır. 39 adet “tevkîtle ref”, 13 adet “müddet-i halle karîb”, 90 adet “tasarrufundan sonra ref” ifadeleri kullanılmıştır.

Defterden bazı örneklerle inceleyecek olursak; Terme ve Ruha kadılarının görev sürelerinin tamamlandığını ifade etmek için “müddeti halle karîb” ifadesi kullanılmıştır.²⁴ Turhal ve Şuhûd kadılarının görev sürelerinin tamamlandığını “tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref” ifadesinden anlıyoruz. Dazkırı kadısının durumunu anlatmak için “şehr-i âti gâyetinden altı ay tevkîtle ref” ifadesi kullanılmıştır. Burada gelecek ayın sonundan itibaren 6 ay sonra görev süresinin biteceği belirtilmiştir.²⁵

1.2.2.2. Azil

Kadılar, müddet-i örfiyyelerini tamamlamadan görevden alınabilirlerdi. Ruznâmçe kayıtlarında bu durum, azil ya da ref ifadeleri ile bildirilmiştir. Görevlerini yerine getirememesi, halkın kadıdan şikayetçi olması, vergi toplama ya da kamu

---

²² 4a

²³ Çörekçi, a.g.t., s. 17

²⁴ 12b

²⁵ 5b

hizmetlerini başarılı bir şekilde yapamama gibi durumlarda kadılar azledilebilmekteydi.²⁶

İncelenen 24 numaralı ruznamçede hakkında şikâyet (şukâtı) gelen 8, bî-berât yani beratsız görev yaptığı için azledilen 6 kadı kaydı bulunmaktadır. Anduğu, Seydişehir, Akköy, Divriği, Gedegara, Eskişehir, Bor maa-Kayı, Peçin kadıları, aleyhlerinde yapılan şikâyetler üzerine azledilmişlerdir. Birkaç örnek vermek gerekirse, “Anduğu mutasarrıfı es-Seyyid Abdülgani’nin defâatle şukâtı gelip azli lazım olmağın şehri-i mezbûr gâyetinden ref”²⁷, “Seydişehir kadısı Ahmed’in ahali-i vilâyetten mahzar ile Divan-ı Hümâyûn’a şukâtı gelip azli ferman olunmağın şehri-i mezbûr gâyetinden ref”²⁸, “Divriği kadısı Hasan’ın ahali-i vilâyetten şukâtı gelip sû-i halin haber verilirse şehri-i atî gâyetinden ref”²⁹ edilmişlerdir.

Bozkır, Hacıbektaş, Vakıflar, İnegöl-i Aydın, Turhal, Beyrut kazaları kadılarının beratsız görev yaptıkları öğrenilince ref’i uygun görülmüştür. “Turhal kadısı el-Hâc Ahmed on beş ay bî-berât mutasarrıf olmağın şehri-i mezbûr gâyetinden ref” şeklinde ifade edilerek Turhal kadısının beratsız görev yapması sebebiyle azledilmesi uygun görülmüştür.³⁰

Pertek kadısı Feyzullah’ın küçük olması sebebiyle, tarikle alakası olmadığını ileri gelen güvenilir kimselerin (sikât) haber vermesi ile ref’i uygun görülmüştür. Mevlânâ Osman Şora ilhakıyla burada görevlendirilmiştir.³¹

Bir diğer azil kaydı ise İskilip ile alakalıdır. Kayıta öncelikle İskilip kadısı Ali’nin ref’i bildirilmiştir. Önceki kazasker zamanında Mevlânâ Mustafa burada 4 ay tasarrufta bulunmuş, ahalden bazı art niyetlilerin düzme şikâyetleri üzerine ferman ile azledilmiş ve mağduriyete uğramıştır. Sonradan Mecidözü ilhakıyla İskilip kadılığı Mustafa’ya ibkâ olunmuştur.³²

1.2.2.3. Görevi Terk Etme

Defterde müddetini tamamlamadan görevi terk eden kadı sayısı 13’tür. Kadıların görevi terk etme sebepleri belirtilmemiştir. Silifke, Eşen, Vakıflar, Balat, Şorba,

²⁶ İnalçık, “Kazasker Ruznâme Defterine Göre Kadılık”, s.135

²⁷ 5 a

²⁸ 7 a

²⁹ 13 b

³⁰ 14 a

³¹ 7 b

³² 15 a

Tarhala, Ginolu, Uşak, Gedik Çubuk, Uluborlu, Finike, Karaağaç Gölhisar, Akçaşehir-i Aydın kadılıkları terk edilen mansıblardır.

“Karaağaç-ı Gölhisar kadısı Muharrem’in terk-i mansıb ettiği sikât ihbârıyla mütehakkık olmağın şehr-i âtî gâyetinden ref”³³ ifadesinden anlaşılacağı üzere, Gölhisar Karaağaç’ının kadısı Muharrem’in mansıbı terk ettiği sikâtın (inanılır kimseler³⁴) tarafından ihbar edilmesi üzerine yapılan tetkikat sonucunda haberin gerçekliği tespit edilmiş ve gelecek ayın sonunda görevine son verileceği belirtilmiştir.

1.2.2.4. Feragat

Feragat, kadıların kendi istekleri ile görevden ayrılmalarıdır. Kadılar feragatlerini ferağname denilen bir mektupla kazaskerliğe bildirirlerdi. Feragat etmelerinin genel sebebi, terakkî alarak daha yüksek bir mertebeye ilerlemeleridir. Rumeli kazaskerliğine bağlı ruznamçede terakkî ile feragat edenler için “terakkî ile fariğ olduğuna ferağname vermeğın”, “terakkî olunmak üzere fariğ olmağın” şeklinde ifadeler yaygınlıkla geçmektedir.³⁵

İncelenen 24 numaralı defterde feragat ile görevden ayrılan kadı örneği 4’tür. Bunlar Elmalı, Sırulus, Nif ve Simav kadılarıdır. Ancak feragat nedenleriyle ilgili bir bilgi bulunmamaktadır. Bütün feragat kayıtlarında klişe diyebileceğimiz ifade biçimiyle durum izah edilmiştir. Örneğın, “Simav kadısı Ali bizzat ferağını i’lâm etmekle şehr-i mezbûr gâyetinden ref”³⁶ şeklinde feragat bildirilmiştir. Defterde, terakkî sebebiyle feragat olduğuna dair hiçbir kayda rastlanmamaktadır.

1.2.2.5. Vefat

Görevdeyken vefat eden kadı kaydı 12 adettir. Karacaviran, Kavak, Yüreğir, Suruç, Kalecik Keskini, Gördek, Busra, Nevâhî-i Ermenek, Larende, Balat, Ezine-i Lazkiye, Bozdoğan kadılıkları vefat sebebiyle boş kalmışlardır. Yerlerine yeni kadılar atanmıştır.

Kadıların vefatı birtakım problemler doğurabilmekteydi. Vefat haberleri, bölgenin ileri gelenleri ya da nâibler tarafından merkeze bildirilirdi. Fakat bu

³³ 18b

³⁴ Ferit Devellioğlu, *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Ankara: Aydın Kitabevi, 2013, s.1111.

³⁵ Çörekçi, a.g.t., s.46

³⁶ 19a

bildirimlerin her zaman doğru olmadığı görülür ve mansıbdan vefat ettiği için ayrılan kişi İstanbul'a gelerek vefat etmediğini bildirirdi. Yasemin Beyazıt'ın ele aldığı Rumeli kazasker ruznamçesinden bir alıntıya göre Pankuta kadısı Mevlânâ Hasan'ın vefatı naibi tarafından bildirilmiş ve yerine başka birisi atanmıştır. Fakat Hasan'ın vefat etmediği ortaya çıkınca Hasan'a terakkî verilerek mağduriyeti giderilmeye çalışılmıştır.³⁷

İncelenen 24 numaralı Anadolu Kazasker Ruznamçesi'nde geçen "Gördek kadısı Ali'nin fevti sikât ihbârıyla mütehakkık olmağın" ifadesinden anlaşıldığı üzere adı geçen kadının vefatının güvenilir kişilerin ihbarı neticesinde doğrulandığı vurgulanmıştır. Merhum Ali'nin yerine yeni bir kadı atanmıştır.³⁸

Kavak kazası mutasarrıfı Yusuf'un fevti gerçekleşince Ginolu mutasarrıfı iken görevi başkasına verildiği için mağdur olan Mevlânâ Osman'ın gözleri görmez olmuştur. Daha sonra mağduriyetini gidermek için Kavak'a nâib ile mutasarrıf olması ve emekliliği uygun görülmüştür.³⁹

1.2.2.6. Nakil

Kadılarının munfasıl olmadan bir kazadan başka bir kazaya geçmesi nakil kavramı ile ifade edilmiştir. Bu konu "Medd, Nakil, İbkâ ve Tencîz" başlığı altında daha detaylı incelenecektir.

1.3. İnfisâl Süresi

Kadılar, görev aldıkları kazada müddet-i örfiyyelerini tamamladıktan sonra mazûl olup " infisâl " dönemine geçmiş olurlardı. İnfisâl kelimesinin sözlükteki karşılığı; ayrılma, yerinden ayrılma, yerini bırakıp gitme, azledilme, memurluktan çıkarılma, şeklindedir.⁴⁰ Kazasker ruznamçe defterlerinde kullanılan " infisâl " kelimesi bir kadının iki farklı ataması arasında geçen, görevsiz kalıp atama beklediği dönemdir. İnfisâl dönemini belirtmek için kimi zaman mülâzemet terimi de kullanılmıştır. Bu görev bekleme dönemi bir ilmiye mensubunun meslek hayatında birkaç kez yaşanabilmekteydi. Görevsiz kalınan bu dönemde kadılar yeni bir görev için İstanbul'a gelirdi. Kazasker divanında bilgi ve tecrübelerini arttırmaya çalışırlardı. İnfisâle geçen

³⁷ Yasemin Beyazıt, *Osmanlı İlmiye Tarikinde İstihdam ve Hareket: Rumeli Kazaskerliği Ruznâmçeleri Üzerine Bir Tahlil Denemesi*, XVI. yy., Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora tezi, Ankara, 2009, s. 137.

³⁸ 7a

³⁹ 3 b

⁴⁰ Devellioğlu, s. 503.

kadırlara bazı maddi olanaklar sağlanırdı. Vakıflar bu kaynakların başında gelmekteydi.

41

İncelenen 24 numaralı defterdeki 306 atama kaydından sadece 99 tanesinde infisâl süresi belirtilmiştir. İnfisâl süresi olarak en uzun süre 109 ay, en kısa süre 18 aydır. Âsitane'deki bekleme sürelerine baktığımızda en uzun sürenin 90, en kısa sürenin ise 13 ay olduğu görülmektedir. İnfisâl sürelerinde yoğunluk 30-50 ay aralığındadır. Semra Çörekçi'nin incelemiş olduğu Nuruosmaniye Kütüphanesi 4569/5 numaralı Rumeli Kazasker Ruznamçesi defterine göre infisâl sürelerindeki yığılma 13-17 ayları ile 19-23 ayları arasındadır.⁴² Yasemin Beyazıt'ın incelemiş olduğu 16. ve 17. yüzyıllara ait on adet Rumeli ruznamçe defterine göre infisâl süreleri bakımından 13-23 ay aralığında bulunanların oranı % 24.2; infisâl süresi 24 ay olanların oranı ise % 24.31'dir. Yoğunluk 13-24 ay aralığındadır. ⁴³ Bu çalışmalardaki tespitlerle mukayese edildiğinde 30-50 ay aralığındaki yoğunluk diğer defterlere göre oldukça fazladır. İnfisâl süresinin fazla olması, atama yapılacak kaza sayısının atama bekleyen kadı sayısına göre daha az olmasıyla açıklanabilir.

Tablo 2: İnfisâl süresi aralığına göre dağılım

İnfisâl Süresi Aralığı	Kaç Adet Kayıt Bulunduğu
20 aydan az (18 ve 19 ay şeklinde iki kayıt vardır.)	2
20-30 ay	11
31-40 ay	12
41-50 ay	12
51-60	10
61-70 ay	9
71-80 ay	8
81-90 ay	3
91-100 ay	2
108 ve 109 ay	2

⁴¹ Mehmet İpşirli, "Mülâzemet", *DİA*, C. 31, s. 537.

⁴² Semra Çörekçi, a.g.t., s.25.

⁴³ Beyazıt, a.g.t., s.137.

1.4. İlhâk ve İfrâz

Bir bölgedeki önemli nüfus artışına ya da iktisadî kalkınma durumuna göre bu bölgede yeni kazalar oluşturulabildiği gibi var olan bazı kazalar da iptal edilebilmekteydi. Bir kazaya başka bir kaza, köy ya da nahiye eklenerek kazanın nüfusunun arttırılması ve iktisadi sahasının genişletilmesine “ilhâk”; bir kazanın bölünüp daha küçük kazalar oluşturulmasına ise “ifrâz” denirdi. Bir kadının geliri her bin hane için 10 akçe üzerinden hesaplanırdı. Kadıların yüksek gelir temin etmesi için ilhâk, atama bekleyenlerin sayısı çok olduğunda ise ifrâz yoluna gidilirdi. İlhâk durumlarında genellikle kazası başka kaza ile birleştirilen kadı mağdur olmaktaydı. Bu durumdaki kadı mevkiini kaybedeceğinden kadı ataması bekleyen başka bir kazaya tayin olurdu. Müddet-i örfiyyesi daha kısa bir müddetle tamamlanırdı.⁴⁴

İncelemiş olduğumuz 24 numaralı ruznamçe defterinde 65 ilhâk, 4 ifrâz kaydı bulunmaktadır. Defterde, Sivas eyaletinin Koyulhisar kazasının Karahisar-ı Şarkî’den ifrâz edilmesi ve bununla ilgili idari düzenleme şöyle ifade edilmiştir: “Koyulhisar kazası gurre-i merkûmeden dört ay tevkîtle Karahisar-ı Şarkî kazasından ifrâz olunup ve ke’l-evvel Milas kazasına ilhâk olmağla zikrolunan Milas kazasına ber vech-i te’bîd mutasarrıf olan es-Seyyid Ebubekir Koyulhisar kazasını dahî sene-i mezbûre Şevvâli guresinden mutasarrıfı Ebubekir ref’inden ber vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricasına ba’de’l-arz sadaka buyruldu.”⁴⁵ Görüldüğü üzere, Koyulhisar kazası, Karahisar-ı Şarkî’den ayrılıp daha önceden olduğu gibi Milas’a ilhâk edilmiştir.

Bombuc Ravendi ise, eskiden beri zaten Kilis kazasına bağlı olmasına rağmen sahte kâğıt ile birilerine birtakım kazançlar sağlamak amacıyla, ilhâk işlemleri yaptırılmaya çalışılmıştır. Bunun üzerine mutasarrıfın ref’i ve Mevlânâ Hüseyin’in ilhâk mutasarrıf olması uygun görülmüştür.⁴⁶

Bu konuda verilebilecek diğer bir örnek karye-i Aksalu Cemâati ve karye-i Gökçelu Cemâati’nin Zile kazasından ifrâzı ve Ortapâre’ye ilhakı ile ilgilidir. Birce

⁴⁴ İnalçık, “Kazasker Ruznamçe Defterine Göre Kadılık”, s.134.

⁴⁵ 15b

⁴⁶ 15b. “Bombuc Ravendi Kilis kazasının mülhakât-ı kadîmesinden olup dahlolunmak icab etmez iken sahte kâğıt ile ‘ivaz-ı mutasarrıf olmağla şehri-i mezbûr gâyetinden ref’ ve yine ke’l-evvel Kilis kazasına ilhâk olunup mutasarrıf Mevlânâ Hüseyin dâileri sene-i merkûme Receb’ül-ferdi guresinden ber-vech-i ilhâk mutasarrıf olmak ricasına ba’de’l-arz sadaka buyruldu.”

ilhâk mutasarrıfı Mustafa'nın ref'i ve Ortapâre'ye ilhakı ile Ortapâre mutasarrıfı diğeri Mustafa Aksalu ve Gökçelu ile Birce mutasarrıflıklarını ilhâk yoluyla elde etmiştir.⁴⁷

1.5. Terakkî

Sözlükte ilerleme, yükselme, çoğalma, artma anlamlarına gelen terakkî kelimesi bazen bir görevden daha yüksek bir göreve geçmeyi ifade için kullanılmıştır. Bazen de bürokrasi terimi olarak devlet görevlilerinin gelirlerine yapılan zamları ifade etmiştir.⁴⁸ Semra Çörekçi'nin incelemiş olduğu Rumeli ruznamçe defterinde terakkî alma; savaş dönemindeki sorumlulukların başarılı bir şekilde yerine getirilmesi, reyanın memnuniyetini kazanma, vergilerin düzenli olarak toplanıp teslim edilmesi gibi sebepler üzerine gerçekleşmiştir.⁴⁹

İncelediğimiz 24 numaralı defterde üç terakkî kaydı bulunmaktadır. “Bâ-terakkî” ifadesi kullanılarak belirtilen bu tür ilerleme kayıtlarının tamamı medreseden kadılığa geçiş şeklinde olmuştur. Üskübî, Hemşin ve Kaş kadılıklarına 150 akçe ile atanan kadılar medresede iken 40 akçe maaş almakta idiler. Bu kayıtlarda ilerleme sebepleri belirtilmemiştir. Buna örnek teşkil edecek bir kayıt şöyledir: “Hemşin kadısı Ahmed şehri-âfi gâyetinden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yevmî kırk akçe ile Bursa'da Bayezid Han Medresesi'nden tül-ı in-fisâl ve on yedi ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstahak olan Mevlânâ Halil dâîlerine bâ-terakkî yevmî yüz elli akçe ile ba'de hulûli't-tevkîl Çepni ve Çongar ilhakıyla tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.”⁵⁰ Bu kayda göre Hemşin kadısı Ahmed'in gelecek ay sonundan itibaren altı ay sonra görevi bitecektir. Buraya Mevlânâ Halil'in ataması yapılacaktır. Bursa'da Bayezid Han Medresesi'nden süresiz uzatmalı olarak 40 akçe ile in-fisâle ayrılmış olan Mevlânâ Halil'in 17 ay İstanbul'da bekleme süresi de bulunuyor. Hemşin'e Çepni ve Çongar ilhakıyla birlikte gerçekleşen atamanın, bâ-terakkî ifadesiyle de ilerleme şeklinde olduğunu anlıyoruz. Mevlânâ Halil'in maaşı 110 akçe artış göstererek 40'tan 150 akçeye yükselmiştir.

⁴⁷ 19 a

⁴⁸ Recep Ahışhalı, “Terakkî”, *DİA*, C. 40, s.479.

⁴⁹ Çörekçi, a.g.t., s.54.

⁵⁰ 4 b

2. 24 NUMARALI RUZNAMÇE DEFTERİNE GÖRE HAREKET

2.1. Kadılıktan Kadılığa Hareket

Defterdeki kayıtlara göre 306 atamadan 13'ü müderrislikten müderrisliğe, 16'sı müderrislikten kadılığa, 277'si kadılıktan kadılığa geçiş şeklinde vuku bulmuştur. Kadılıktan kadılığa geçenlerde infisâl süresi olarak en uzun süre 109 ay, en kısa süre ise 18 aydır. Âsitane'deki bekleme sürelerine baktığımızda en uzun sürenin 90 ay, en kısa sürenin ise 13 ay olduğu görülmektedir. İnfisâl sürelerinde yoğunluk 30-50 ay aralığındadır.

Defterdeki kayıtlardan, kadıların çoğunlukla 150-200 akçe ile atandıkları anlaşılmaktadır. En yüksek kadı maaşı ise 499 akçedir. Mısır atamaları dışında, maaş bilgisi verilen kadılardan 60'ı misli ile atanmıştır. Öte yandan maaş artışı ile göreve gelen kadılar da vardır. Maaşların artış miktarlarına baktığımızda, 150 akçe ile ayrılıp 50 akçe artışla 200 akçeye yükselen 6 kadı mevcuttur. Sırulus, Eskişehir, Çorum, Seferihisar Günyüzü, Şuhûd ve Silifke kazalarının kadılarının maaş artışı 50 akçe olarak gerçekleşmiştir. Devrek kazasından infisâle ayrılarak Sırulus'a ataması yapılan Mevlânâ Ömer'in maaşına 50 akçe zam yapılmış ve böylece 200 akçeye yükseltilmiştir.⁵¹ Sırulus'tan munfasıl olan Mevlânâ Muharrem-zâde Ahmed, 150 akçe ile infisâle ayrılmış, yine 50 akçe artışla 200 akçe maaş ile Çorum'a atanmıştır.⁵² Bir başka kayıтта ise Silifke kadısı es-Seyyid İbrahim'in mansıbı terk ettiği bildirilmiştir. Öte yandan 150 akçe ile Üskübî kadılığını icra eden Mevlânâ el-Hâc Mehmed'in görevinin sebepsiz yere başkasına verilip mağdur olduğu belirtilmiştir. Bunun telafisi için Mehmed'in 200 akçe ile Silifke'ye ataması yapılarak mağduriyeti giderilmeye çalışılmıştır.⁵³ 200 akçeden 300 akçeye artışın gerçekleştiği kazalar Bergama Gönen-i Karesi, Aksaray, Ereğli-i Karaman, İdlib'is-Suğrâ ve Erzincan olarak tespit edilmiştir.

---

⁵¹ 3 a

⁵² 7 b

⁵³ 9 b

Bergama kadısı Mustafa, müddet-i örfiyyesini tamamlamıştır ve Gerede kazasından beş ay kesintisi olan, 200 akçe ile infisâle ayrılan Mevlânâ Hüseyin 300 akçe ile Bergama'ya atanmıştır.⁵⁴

400 akçeden infisâle ayrılıp 499 akçe ile ataması yapılan kadılar Kilis, Busra ve Tarhala'ya atanmıştır. 400 akçe ile Amasya kazasından infisâle ayrılan Kırkıkzâde Mevlânâ eş-Şeyh Ahmed, 499 akçe ile Selenti ilhâkıyla Tarhala'ya tayin edilmiştir.⁵⁵

Defterdeki kayıtlara göre misli ile yapılan atama sayısı 60'tır. Yani kadının yeni atandığı kazadaki maaşı, önceki görev yerindeki maaşı ile aynı miktarda kalmıştır. Sinop kadısı Abdülbaki iki sene burada görev yapmış, süresi tamamlanınca 499 akçe ile Tarhala kazasından infisâle ayrılan Mevlânâ Ahmed misli ile Sinop'a atanmıştır. Burada 15 ay kadar görev yapacağı belirtilerek geriye kalan süresini başka kazada tamamlaması uygun görülmüştür.⁵⁶ Harmancık kazasından 150 akçe ile infisâle ayrılan Mevlânâ İbrahim de misli ile Sis kazasına atanmıştır.⁵⁷

Kadılıklardan 150, 200, 300, 400, 499 akçe ile ataması yapılan kazaları şöyle gruplandırmak mümkündür: 150 Akçe ile atama yapılan yerler Lazkiyetü'l-Arab, Sis, Yenişehir-i Aydın, Danişmendli, Gönve maa-Batun, Turhal, Eşen, Balat, Osmancık, Kütanis maa-Bağdatçık ve Delice, Bozulus-ı Gaferiyad, Yerkesiği, Çarşamba-i Bolu, Terme, Muğla, Araç, Eğrigöz, Hacıbektaş , Yavabolu, Sarıkavak maa-Karataş, Peçin, Yenice-i Taraklı, Vakıflar, Suruç, Viranşehir, Bayburd-ı Karaman, Mundaca, Keşab, Eğrigöz Bozüyük Menteşe, Karaağaç Gölhisar, Havza, Ezine-i Lazkiye, Kızılhisar, Yakub Bey Derbendi, Nevâhî-i Ermenek; 200 Akçe ile atama yapılan yerler Sırulus, Harput, Şuhûd, Şiran, Divriği, Maarretü'l-Mısreyn, Geyve, Akhisar-ı Geyve, Beyrut, Şorba, Ulak, Gördek, Eskişehir, Kars-ı Zülkadriye, Çorum, Seferihisar Günyüzü, Adala, Eğirdir, Balat, Silifke, Payas, Taşköprü, İdlibi's-suğrâ; 300 Akçe ile atama yapılan yerler Bergama, Gönen-i Karesi, Aksaray, Tosya, Taraklıborlu, Tuzla, Ereğli-i Karaman, Larende, İdlibi's-Suğrâ, Şeyhli, Beyşehir, Karahisar-ı Şarkî, Erzincan; 400 Akçe ile atama yapılan yek kaza Demirci; 499 Akçe ile atama yapılan yerler ise Busra, Antalya, Kilis, Tarhala, Sinop, Diyâr-ı Mısriyye'de Münif, Diyâr-ı Mısriyye'de Dimyat, Diyâr-ı Mısriyye'de Mahalletü'l Kübrâ.

---

⁵⁴ 4 b

⁵⁵ 10 a

⁵⁶ 10 a

⁵⁷ 3 b

Osmanlı Devlet’inde bir kadılık türü de, “ordu kadılığı”dır. Padişahla birlikte askeri sınıfın kadıları olarak Anadolu ve Rumeli kazaskerleri de sefere katılırlar; şer’i işlerle ilgilenirlerdi. Padişahların sefere gitme âdeti ortadan kalktıktan sonra veziriazamlar sefere gitmişlerdir. Kazaskerler de padişahla birlikte merkezde kalmışlardır. Onlara vekâleten ordu kadısı adıyla “mevali” denilen büyük kadılardan ma’zûl olan ve liyakat bakımından üstün kadılar tayin olunurdu. Ordu kadısına kazaskerlere yapıldığı gibi merasimle tayin beratı verilir, hil’at giydirilir, tayin kendisine ferman ile bildirilirdi. Ordu kadılığı meşakkatli bir iş olduğundan bu hizmette bulunan kadılar daha sonra derecelerinden daha yüksek mevleviyete tayin edilir, Mekke kadısı olurlardı.⁵⁸

İncelenen 24 numaralı defterde seferde görev yapan tek bir kadı kaydı vardır. Ereğli-i Karaman’a ataması yapılan Mevlânâ Mehmed’in daha önce ordu-yı hümâyûn kazası naipliği yaptığı ve 200 akçe ile İdlîb’den infisâle ayrıldığı bildirilmektedir. Ereğli-i Karaman’da 300 akçe ile 6 ay süre görev yapacak olan Mevlânâ Mehmed’in, müddet-i örfiyyesinin geriye kalan 14 aylık süresini de Taraklıborlu’da tekmîl edeceği belirtilmiştir.⁵⁹

Kadılıktan kadılığa hareket; infisâlden sonra atananlar, medd, nakil, ibkâ ve tencîz, Mısır atamaları başlıkları altında incelenecektir.

2.1.1. İnfisâlden Sonra Atananlar

Defterdeki 99 kayıta kadıların infisâl süreleri hakkında bilgi verilmiştir. Bunlardan 78’i defterin başında bulunan infisâl sonrası ataması yapılan kadılara aittir. Müderrislikten kadılığa geçenlerden infisali belirtilenler 15’tir. 6 tanesi de Mısır atma kayıtlarında bulunmaktadır. İnfisâl sonrası atananlar grubundaki kayıt 108 adettir. Bunlardan sadece 78’inin infisâl süresi hakkında bilgi verilip 30’unda bu bilgi mevcut değildir. İnfisâl süresi belirtilmemiş olan kayıtların genellikle nakil, ilhâk kayıtları ya da görevini yerine getiremeyecek durumda olup emekliliğe ayrılan kadılara ait kayıtlar olduğu tespit edilmiştir. Aşağıdaki tabloda infisâl süreleri belirtilen kayıtlar, defterin başındaki kayıtlardandır. Mısır atamalarındaki ve müderrislikten kadılığa geçenlerdeki infisâl kayıtları kendi başlıkları altında ele alınmıştır.

---

⁵⁸ Uzunçarşılı, a.g.e, s.133.

⁵⁹ 7 b

Tablo 3: Defterdeki infisâlden sonra atanan kadılara ait bilgiler

Atanan Kadının İsmi	Atandığı Kazanın Adı	İnfisâl Süresi	Âsitane'deki Süre	Eski Maaş	Yeni Maaş
Mevlânâ Hüseyin (alîl)	Aybasdı				
Mevlânâ Ömer	Sırulus	40 ay	28 ay	150	200
Mevlânâ diğ er Hüseyin	Karacaviran	69 ay	13 ay		
Mevlânâ Hasan	Bozkır				
Mevlânâ Mansur-zâde es-Seyyid Mehmed	Gümüş				
Mevlânâ Mehmed	Karahisar-ı Nallı				
Mevlânâ Osman	Lazkiyetü'l- Arab	43 ay	36 ay	150	150
Mevlânâ İbrahim	Sis	43 ay	33 ay	150	150
Mevlânâ Osman	Kavak				
Mevlânâ es-Seyyid Mehmed	Yüreğir				
Mevlânâ Abdulhalim	Yenişehir-i Aydın	26 ay	14 ay	150	150
es-Seyyid Mehmed	Derkuş				
Mevlânâ es-Seyyid Salih	Harput	20 ay	20 ay	200	200
Mevlânâ es-Seyyid Hidayetullah	Sorgun-ı Kastamonu				
Mevlânâ Mehmed	Suruç				
Mevlânâ es-Seyyid Yusuf	Danişmendli	61 ay	29 ay	150	150
Mevlânâ Süleyman	Karahisar-ı Şarkî				
Cemalzâde Mevlânâ Muhammed	Banaz				
Mevlânâ Ali	Gönye maa-Batun	55 ay	13 ay	150	150
Mevlânâ eş-Şeyh İsmail	Savur				
Mevlânâ Hüseyin	Bergama	19 ay	19 ay	200	300
Mevlânâ Süleyman	Şuhûd	65 ay	59 ay	150	200

Atanan Kadının İsmi	Atandığı Kazanın Adı	İnfisâl Süresi	Âsitane'deki Süre	Eski Maaş	Yeni Maaş
Mevlânâ diğer Ahmed	Turhal	52 ay	25 ay	150	150
Es-Seyyid Hafız Mehmed	Kalecik Keskini				
Mevlânâ Sunullah	Eşen	38 ay	17 ay	150	150
Mevlânâ Süleyman	Balat	58 ay	52 ay	150	150
Mevlânâ es-Seyyid Hüseyin	Osmancık	42 ay	30 ay	150	150
Mevlânâ el-Hâc Ömer	Kütanis maa-Bağdatçık ve Delice	23 ay	11 ay	150	
Mevlânâ es-Seyyid Yusuf	Şiran	18 ay	12 ay	200	200
Mevlânâ Ahmed	Divriği	44 ay	30 ay	200	200
Mevlânâ Mustafa	Merzifonabâd				
es-Seyyid Abdülgani	Boğazlıyan				
Mevlânâ Mahmud	Anduğu				
Osmanzâde Mevlânâ el-Şeyh Muhammed	Piyanis				
Mevlânâ Hüseyin	Nevâhî-i Bergama				
Mevlânâ es-Seyyid Mehmed	Maarretü'l-Mısreyn	51 ay	45 ay	200	200
Mevlânâ diğer Ahmed	Gönen-i Karesi	33 ay	33 ay	200	300
Mevlânâ es-Seyyid Hasan	Aksaray	40 ay	20 ay	200	300
Mevlânâ Davud	Geyve	63 ay	43 ay	200	200
Mevlânâ Hüseyin Feyzi	Dazkırı				
Mevlânâ Mehmed	Bozulus	92 ay	31 ay	150	150
Mevlânâ Ahmed	Gaferiyad	71 ay	27 ay	150	150
Mevlânâ Süleyman	Akhisar-ı Geyve	94 ay	36 ay	200	200
Mevlânâ Receb	Tosya	38 ay	25 ay	300	300

Atanan Kadının İsmi	Atandığı Kazanın Adı	İnfisâl Süresi	Âsitane'deki Süre	Eski Maaş	Yeni Maaş
Yahya	Keçiborlu				
Mevlânâ es-Seyyid Fazlullah	Beyrut	109 ay	35 ay	200	200
Mevlânâ Mehmed	Yerkesik	41 ay	16 ay	150	150
Mevlânâ es-Seyyid Mahmud	Şorba	77 ay	29 ay	200	200
Mevlânâ Mahmud	Çarşamba-i Bolu	53 ay	17 ay	150	150
es-Seyyid Musa	Manavgat				
Mevlânâ Ali	Zari				
Mevlânâ Mustafa	Terme	39 ay	14 ay	150	150
Mevlânâ İbrahim	Busra	67 ay	31 ay	400	499
Mevlânâ Ahmed	Ulak	71 ay	24 ay	200	200
Mevlânâ Cafer	Muğla	59 ay	30 ay	150	150
Mevlânâ Abdullah	Araç	20 ay	18 ay	150	150
Mevlânâ Ahmed	Taraklıborlu	47 ay	41 ay	300	300
Mevlânâ Abdurrahman	Tuzla	49 ay	43 ay	300	300
Mevlânâ Abdullah	Eğrigöz	23 ay	23 ay	150	150
Mevlânâ Salih	Gördek	62 ay	59 ay	200	200
Mevlânâ el-Hâc İbrahim	Seydişehir	76 ay	40 ay	300	
Mevlânâ Mustafa	Eskişehir	46 ay	33 ay	150	200
Mevlânâ Mehmed	Hacıbektaş	40 ay	13 ay		150
Mevlânâ diğer Mehmed	Yavabolu	86 ay	23 ay	150	150
Mevlânâ es-Seyyid Mehmed	Sarıkavak maa-Karataş	73 ay	17 ay	150	150
Mevlânâ es-Seyyid Abdurrahman	Kars-ı Zülkadriye	78 ay	47 ay	200	200
Mevlânâ Ali	Peçin	24 ay	17 ay	150	150

Atanan Kadının İsmi	Atandığı Kazanın Adı	İnfisâl Süresi	Âsitane'deki Süre	Eski Maaş	Yeni Maaş
Mevlânâ Muharremzâde Ahmed	Çorum	108 ay	90 ay	150	200
Mevlânâ el-Şeyh Murtaza	Demirci	30 ay	24 ay	400	400
Mevlânâ es-Seyyid Mustafa	Seferihisar Günyüzü	45 ay	39 ay	150	200
Mevlânâ Mehmed	Ereğli-i Karaman	54 ay	54ay	200	300
Mevlânâ Osman	Pertek				
Mevlânâ Abdullah	Keş Deresi				
Mevlânâ Kenger Mustafa	Kalecik Keskini				
Mevlânâ Hasan	Yenice-i Taraklı	76 ay	18 ay	150	150
Mevlânâ Mehmed	Vakıflar	30 ay	20 ay	150	150
Mevlânâ diğeri Mehmed	Suruç	25 ay	14 ay	150	150
Mevlânâ Mustafa	Larende	31 ay	25 ay	300	300
Mevlânâ Ebu Bekir	Adala	tûl-i infisâl	27 ay	200	
Mevlânâ Mahmud	İdlib'is-Suğrâ	74 ay	46 ay	200	300
Mevlânâ Osman	Viranşehir	38 ay	18 ay	150	150
Mevlânâ Mehmed	Eğirdir	34 ay	34 ay	200	200
Mevlânâ Mehmed	Bayburd-ı Karaman	tûl-i infisâl	16 ay	150	150
Mevlânâ Mahmud	Mundaca	24 ay	21 ay	150	150
Mevlânâ Ömer	Balat	43 ay	35 ay	200	200
Mevlânâ Ahmed	Keşab	39 ay	18 ay	150	150
Mevlânâ Said	Şeyhli	24 ay	24 ay	300	300
Bînevâzâde Mevlânâ es-Seyyid Mustafa	Antalya	48 ay	24 ay	499	499
Kerimzâde Mevlânâ es-Seyyid Mehmed Emin	Kilis	61 ay	24 ay	400	499

Atanan Kadının İsmi	Atandığı Kazanın Adı	İnfisâl Süresi	Âsitane'deki Süre	Eski Maaş	Yeni Maaş
Mevlânâ Halil	Eğrigöz	46 ay	38 ay	150	150
Mevlânâ Abdülaziz	Sâhil				
Mevlânâ İbrahim	Bozüyük Mentеше			150	150
Mevlânâ Yusuf	Karpuzlu				
Mevlânâ el-Hâc Mehmed	Silifke			150	200
Mevlânâ el-Hâc Mustafa	Payas			200	200
Mevlânâ Abdu'Irezzâk	Karaağaç Gölhisar	55 ay	32 ay	150	150
Mevlânâ Mustafa	Taşköprü	58 ay	55 ay	200	200
Mevlânâ Lütfullah	Beyşehir	36 ay	30 ay	300	
Mevlânâ Mustafa	Havza	87 ay	41 ay	150	150
Kırkıkzâde Mevlânâ eş-Şeyh Ahmed	Tarhala	68 ay	26 ay	400	499
Mevlânâ es-Seyyid Salih	Karahisar-ı Şarkî	67 ay	55 ay	300	300
Mevlânâ Mustafa	İdlibi's-suğrâ	60 ay	36 ay	200	200
Mevlânâ Süleyman	Ezine-i Lazkiye	85 ay	37 ay	150	150
Mevlânâ Ahmed	Sinop	76 ay	34 ay	499	499
Mevlânâ Mustafa	Kızılhisar	49 ay	31 ay	150	150
Mevlânâ Hüseyin	Yakub Bey Derbendi	49 ay	16 ay	150	150
Mevlânâ Mehmed	Erzincan	56 ay	50 ay	200	300
Mevlânâ İbrahim	Nevâhî-i Ermenek	40 ay	35 ay	150	150

2.1.2. Medd, Nakil, İbkâ Ve Tencîz Kayıtları

Defterdeki ikinci başlık medd, nakil, ibkâ ve tencîzdir. Bu grupta 150 atama kaydı bulunmaktadır. Bu atamalar, 124. atama kaydı ile başlayıp 273. kayıt sonrasında kazasker mührü ile tamamlanmıştır. 150 kayıttan 7'si medd, 7'si nakil, 133'ü de ibkâ kayıdır. 3 kayıta tencîz ve ibkâ ifadesi birlikte kullanılmıştır. 26 kayıt ilhâk bilgisi içermektedir.

Medd:

Sözlüklerde “uzatma, çekme” anlamına geldiği belirtilen⁶⁰ “medd” kavramı, devlet teşkilatında kadıların görev sürelerinin uzatılmasını belirtmek için kullanılmıştır. Atama kayıtlarında “medd” ifadesi bulunmamaktadır. Bu kelime sadece başlıkta yer almaktadır.

Görevlerini iyi bir şekilde icrâ etmiş olan kadıların görev süresi uzatılmıştır. Bu, genellikle ahalinin de memnuniyeti üzerine kadının mükâfatlandırılması şeklinde yorumlanabilecek bir durumdur. Atanmayı bekleyen çok sayıda kadı olmasına rağmen görev sürelerinin uzatılması mükâfat olarak kabul edilebilir.

Defterde görev süresinin uzatıldığını bildiren toplam 7 kayıt bulunmaktadır. Bu tür atamalara defterden bir örnek vererek inceleyelim:

“Kazâ-yı Eskişehir

Eskişehir kadısı Mustafa'nın kazâ-yı mezbûr ahâlisinden hüsn-i sülûkunu müş'ir mahzar gelmeğın müddet-i örfiyyesine iki ay zamm olunup sene-i âtiyye Rebî'ü'l-âhiri gâyetine değın mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.”⁶¹

Bu açıklamadan, Eskişehir ahâlisinin, kazâ kadısı Mustafa'dan memnun olduklarını merkeze bildiren bir yazı gönderdikleri anlaşılmaktadır. Bunun üzerine kadı infisâl dönemine geçmeden görev süresi iki ay daha arttırılmıştır. Burada “zamm” ifadesi görev süresinin arttırıldığını; “hüsn-i sülûku” ifadesi ise kadının görevini iyi şekilde yerine getirdiğini belirtmek için kullanılmıştır. Aşağıdaki tabloda yer alan medd kayıtlarının tümünde süre iki ay arttırılmıştır. Yakub Bey Derbendi, Mihaliçcık, Eğın, Başgelembe, Hısn-ı Mansur, Nevâhî-i Alaiye kazalarında da görevlerini başarılı bir şekilde yerine getiren kadıların görev süreleri uzatılmıştır.

⁶⁰ Ferit Devellioğlu, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, s.691.

⁶¹ 12b

Nakil:

Nakil, bir kadının infisâl dönemine geçmeden, görev süresi içinde iken kadılık yaptığı kazadan başka bir kazaya geçmesidir. Bütün defterdeki nakil kayıtları 15'tir. Bunların sadece 7 tanesi 12. varakta başlayıp 19. varakta biten "Medd, Nakil, İbkâ ve Tencîz" başlığı altındaki kayıtlarda mevcuttur. Defterdeki kayıtlarda nakil sebebi genellikle belirtilmemiştir. Sebep belirtmek yerine "bi-hasebi'l-iktizâ" ifadesi kullanılmıştır. Bu ifadeden "gerektiği için" anlamı çıkarılabilir. Defterden bir nakil örneği:

"Kazâ-yı Senir maa-Düşenbe

Ber-vech-i te'bîd Senir maa-Düşenbe kadısı Abdülkadir gâyet-i şehr-i mezbûrdan ref⁶² ve yeri on altı ay müddet-i muayyene ile Ürgüp kadısı olup dokuz ay tasarrufundan sonra bi-hasebi'l-iktizâ âhar kazaya nakli lazım gelen Mevlânâ es-Seyyid Mahmud dâîlerine bi-tarîki'n-nakil tevcîh olunup sene-i mezbûre Cumâde'l-âhiresi guresinden bakiyye-i müddeti olan ancak yedi ay zamanını zikrolunan Senir maa-Düşenbe kazasından tekmîl edince tasarrufundan sonra mukaddemâ ber-vech-i te'bîd mutasarrıf-ı mezkûr Abdülkadir ke'l-evvel ber-vech-i te'bîd ve tekâüd mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu. ⁶²

Bu kayıtta Senir maa-Düşenbe kadısı Abdülkadir'in kaydın tutulduğu ayın sonundan itibaren görevinden ayrılacağı belirtilmiştir. On altı ay Ürgüp kadısı olarak görevlendirilen Mevlânâ es-Seyyid Mahmud, sadece dokuz ay kadar burada görev yapmıştır. Mahmud'un Senir maa-Düşenbe'ye nakli gerektiği için geriye kalan yedi ay zamanı burada tamamlayacaktır. Bu süre de tamamlandıktan sonra Abdülkadir önceden de olduğu gibi te'bîd ve tekâüd mutasarrıf olacaktır. "Te'bîd ve tekâüd" ifadesi ile Abdülkadir'in Senir maa Düşenbe'den emekliliği ve buradan süresiz olarak tasarruf edeceği anlatılmak istenmiştir. Te'bîd kadılık, kazanın aynı kadı tarafından hayat boyunca tasarrufu şeklindeki kadılıklardır. Genellikle bu tür kadılıklar yaşlı, hasta ve bundan dolayı maddi sıkıntı çekmekte olan, tarîk içinde uzun süre görev yapmış eşrâf-ı kuzâta verilmektedir. ⁶³

⁶² 14 a

⁶³ Levent Kuru, *Kazasker Ruznâmçelerine Göre XVIII. Yüzyılın ilk yarısında Rumeli'de Kadılık Müessesesi*, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul, 2016, s. 84

Finike kadısı Haydar terk-i mansıb ettiği için Akçaşehir-i Aydın'dan es-Seyyid Ahmed Finike'ye naklolmuştur.⁶⁴ Burada nakil sebebi olarak Haydar'ın mansıbı terk etmesi belirtilmiştir. Yine benzer şekilde Akçaşehir-i Aydın kadısı es-Seyyid Mehmed terk-i mansıb ettiği için Kırşehir mutasarrıfı Mevlânâ Hüseyin Akçaşehir-i Aydın'a naklolmuştur.⁶⁵ Yenice-i Taraklı kazası hâlî olması sebebiyle Gümüş mutasarrıfı Mevlânâ Mansûrzâde es-Seyyid Mehmed nakil yoluyla burada görevlendirilmiş; ma'îşeti olan Merzifon kazasıyla birlikte ilhâk mutasarrıf olmuştur.⁶⁶

Kimi zaman da mağduriyete karşılık nakil yapılıyordu. Nevâhî-i Bergama kadısı iken görevi başkasına tevcih edildiği için mağdur olan Osmanzâde eş-Şeyh Mehmed'in görevsiz bırakılmayıp Piyanis kadılığına nakil yoluyla atanması bu duruma örnek gösterilebilir.⁶⁷

Bazı nakiller de ilhâk durumlarında olabiliyordu. Anduğu mutasarrıfı Abdülganî hakkında defalarca şikâyet geldiği için azledilmiştir. Palas ilhâkıyla Boğazlıyan kadısı iken, sebep belirtilmeksizin, görülen lüzum üzerine görev yerinin Abdülganî'ye tevcih olunması neticesinde sıfr'ül-yed (görevsiz) kalan Mevlânâ Mahmud Anduğu'ya nakil olmuştur. Mevlânâ Mahmud'un kadılığı Abdülganî'ye verilmiştir.⁶⁸ Nizip'e İskele köyleri ilhâk olunca Nizip kadısı es-Seyyid Muhammed, Derkuş'a nakledilmiştir. Derkuş kadısı Ali bi-hasebi'l-iktizâ azledilerek Nizip'e nakledilmiştir.⁶⁹ Bu kayıtlardaki nakiller tebdil şeklindedir. Tebdil, iki farklı kazada görev yapan kadıların görev yerlerinin karşılıklı değiştirilmesidir. Elimizdeki tebdil örneklerinde mağduriyetlerin yaşandığını söyleyebiliriz.

İbkâ ve tencîz:

İbkâ kelimesi, sözlükte “bâki, dâim, devamlı, sürekli kılma, yerinde evvelki halinde bırakma” anlamlarına gelmektedir. “İbkâ kelimesi ilmiye terminolojisinde daha çok bir mansıbdan haksız yere azledilme ya da tebdil edilme durumunda görevine iade olunmayı ifade eder”.⁷⁰ İbkâ teriminin kullanıldığı kayıtlarda “tevcih-i esbak üzere”, “kasr olunan zamanının ibkâsı”, “te'bîd tevcih olunduğu mukayyed”, “muvakkiti

---

⁶⁴ 18 b

⁶⁵ 19 b

⁶⁶ 19 b

⁶⁷ 5 a

⁶⁸ 5 a

⁶⁹ 13 a, 3 b

⁷⁰ Beyazıt, *a.g.t.*, s.159.

olduğu kazasker-i esbak ruznamçesinde mestur ve mukayyed” şeklindeki ifadeler yer almıştır.

Tencîz kavramının sözlükteki anlamı ise “sona erdirme, sonuçlandırma” şeklindedir.⁷¹ “ Tencîz uygulaması; bir kazada göreve başlama tarihi daha önceden belirlenmiş olan kadıların özel haller sebebiyle belirlenen tarihten önce göreve başlama durumunu ifade eder. “⁷²

İbkâ kelimesi defterde toplam 140 kayıta bulunmaktadır. Bunlardan 129’u Mısır atamalarına kadar olan kısımdadır. 11’i ise Mısır atamalarında kullanılmıştır. Medd, Nakil, İbkâ ve Tencîz başlığının bulunduğu 12. varaktan itibaren bu kelime kullanılmaya başlanmıştır. Tencîz ve ibkâ kelimelerinin bir arada kullanıldığı sadece 3 kayıt vardır. İbkâ ve tencîz kavramlarının defterdeki kullanımlarını incelemek için birkaç kayıt örneği ele alalım:

Kazâ-yı Busra

Busra kadısı Feyzullah’ın fevti mütehakkık olmağın gurre-i şehri merkûmeden dört ay tevkîtle nâibi ref ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Vehbizâde Mevlânâ Ahmed dâîlerine tencîz ve ibkâ olup sene-i mezkûre Şa’bânı guresinden müddet-i örfiyyesi tamamına değin mutasarrıf olmak ricasına ba’de’l-arz sadaka buyruldu.⁷³

Busra kadısı Feyzullah’ın ölümü sebebiyle, 1123 yılının Rebî’ü’l-âhir ayının başlangıcından itibaren 4 ay süre sonra kadı nâibinin görevine son verilmiştir. Tam 4 ay sonra Şa’bân ayında, kazanın muvakkiti olan kadı göreve başlayacaktır. Bu atama kaydındaki “muvakkit” ifadesi ile belli bir vakti beklemek üzere daha önceden muvakkaten atanan, göreve gelecek olan yeni kadı belirtilmektedir.⁷⁴ Önceki kazasker ruznamçesinde muvakkiti olduğu yazılı ve kayıtlı olan Vehbizâde Mevlânâ Ahmed’e bu görevin tevcîhi bildirilmiştir. “Muvakkat” kelimesinin sözlükteki anlamı “tevkît edilmiş olan, muayyen bir vakite mahsus, süreksiz, geçici, eğreti” şeklindedir.⁷⁵ Feyzullah’ın ölümü ile birlikte bir kadının görev süresi tamamlanmadan görev son bulmuştur. Mevlânâ Ahmed’in Busra’ya daha önceden kazanın muvakkiti olarak ataması yapılmış

⁷¹ Devellioğlu, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, s.464.

⁷² Ercan Alan, *Kazasker Ruznâmçelerine Göre XVII. Yy. 'da Rumeli 'de Kadılık Müessesesi*, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul, 2015, s.115

⁷³ 12 a

⁷⁴ Levent Kuru, *Kazasker Ruznâmçelerine Göre XVIII. Yüzyılın ilk yarısında Rumeli 'de Kadılık Müessesesi*, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul, 2016, s. 113

⁷⁵ Devellioğlu, a.g.e, s.812.

ve Mevlânâ Ahmed sıraya girmiştir. Muvakkaten ataması yapılmış olan Ahmed, zamanından önce göreve başlamış, müddet-i örfiyyesini tamamlayana kadar da burada kalmıştır.

Bu kayıтта nâiblerin yeni kadı atanana kadar kadıların görevlerine kısa süreliğine baktıklarını görüyoruz. Geniş bir bölgede bütün davaları göremeyen kadıların nâibleri bulunmaktaydı. Nâib mahkemesinin kapsadığı bölge için kullanılan nahiye buradan gelir. İstanbul kadısına bağlı nahiyelerden birindeki nâib mevleviyet pâveli bir kimse olabilirdi.⁷⁶

Zile ve Balat kazalarına ait kayıtlarda da tencîz ve ibkâ terimleri bir arada kullanılmıştır. Zile kadısı es-Seyyid Halil görev süresi bitince yerine önceki kazasker ruznamçesinde muvakkiti kayıtlı olan Mevlânâ Mustafa'ya ibkâ edilmiştir⁷⁷. Balat kaydında ise kadı olan Mehmed'in ölümü gerçekleşince muvakkiti olduğu önceki ruznamçede kayıtlı Mevlânâ Süleyman'a görev ibkâ edilmiştir.⁷⁸

Sadece ibkâ teriminin kullanıldığı bir kayıтта, Eğil ve Mazgird ilhâk mutasarrıfı Muhiddin'in, gelecek ayın sonunda görevden ayrılacağı ve yerine daha önce kendisine süresiz olarak mutasarrıflık tevcih edilen Mevlânâ Hüseyin'in geçeceği bildirilmiştir. Mevlânâ Hüseyin'in görevi, sebepsiz yere başka birisine verilmiştir ve kendisi görevsiz bırakılarak mağdur edilmiştir. Hasta ve yaşlı olan Mevlânâ Hüseyin'e önceden de olduğu gibi te'bîd ve tekâüd mutasarrıflık ibkâ olunmuştur.⁷⁹

Gedegara kadısı es-Seyyid Ahmed aleyhinde vilâyet ahâlisinden şikayetler gelmesi sebebiyle görevine son verilmiştir. Gedegara kadılığının, önceki kazasker ruznamçesinde muvakkiti olduğu kayıtlı Mevlânâ Ömer'e ibkâsı uygun bulunmuştur. 12 ay süreyle burada görev yaptıktan sonra geriye kalan süresini önceki tevcih üzere Samako'da tamamlamaması gerekmektedir.⁸⁰ Mengen kadısı Mustafa'nın önceki kazasker zamanında sebepsiz yere kesilen dört ay zamanın iadesi için de "ibkâ" ifadesi kullanılmıştır.⁸¹ Beyrut kadısı Ahmed, 10 ay beratsız bir şekilde görev yapmıştır ve beratsız olduğu için görevine son verilmiştir. Önceki kazasker ruznamçesinde muvakkiti olduğu belirtilen Mevlânâ Abdurrahman'a görevin ibkâsı uygun bulunmuştur.⁸²

---

⁷⁶ İlber Ortaylı, "Osmanlı Devleti'nde Kadı", *DİA*, C. 24, s.73.

⁷⁷ 12 a

⁷⁸ 17 b

⁷⁹ 12 a

⁸⁰ 14 a

⁸¹ 16 b

⁸² 14 a

Karaağaç-1 Gölhisar kadısı Muharrem'in terk-i mansıb ettiği (sikât) kazanın ileri gelen güvenilir kimselerinin ihbârıyla sübut bulmuştur. Önceki kazasker ruznamçesinde muvakkiti olduğu kayıtlı Mevlânâ Yahya'ya ibkâsı gerçekleşmiştir. 83

Tablo 4: Defterdeki medd, nakil, ibkâ ve tencîz kayıtları

Ataması Yapılan Kadının Adı	Kadının Atandığı Kazâ	Tasarruf Şekli	Görev Süresi
Mevlânâ Ahmed	Sis	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Ahmed	Arak	İbkâ	Te'bîd ve tekâüd
Mevlânâ diğer Ahmed	Karaağaç-ı Yalvaç	İbkâ	12 ay
Mevlânâ es-Seyyid Mustafa	Yenişehir-i Aydın	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Mehmed	Cebeliye	İbkâ	
Vahyî-zâde Mevlânâ Ahmed	Busra	Tencîz ve ibkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Mustafa	Zile	Tencîz ve ibkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Hüseyin	Eğil ve Mazgird	İbkâ	Te'bîd ve tekâüd
Ebubekir	Koyulhisar	Aybasdı ve Karahisar-ı Şarkî ilhâkıyla	2 sene
Mevlânâ es-Seyyidü'l Şeyh Ali	Nevâhi-i Alâiye	İbkâ	8 ay
es-Seyyid Mehmed Ârif	İnegöl-i Aydın	İbkâ, Alaşehir ilhâkıyla	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Mehmed	Ruha	İbkâ	16 ay
Mevlânâ Hafız Hasan	Terme	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Mehmed	Sirulus	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Abdulhalim	Eşen	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Mustafa	Bergama	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mustafa	Eskişehir	Medd	İki ay zamm
Mevlânâ es-Seyyid Mehmed	Palu	İbkâ	Te'bîd ve tekâüd
Mevlânâ Ebubekir	Vakıflar	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Mahmud	Bayramlı	İbkâ, Ulubey ilhâkıyla	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Mehmed	Nif	İbkâ	12 ay

Ataması Yapılan Kadının Adı	Kadının Atandığı Kazâ	Tasarruf Şekli	Görev Süresi
Mevlânâ es-Seyyid İsmail	Sart	İbkâ	Te'bîd ve tekâüd
Mevlânâ Abdurrahman	Akköy	Pazarsuyu ilhâkıyla	
Mevlânâ es-Seyyid Hüseyin	Sincanlı	İbkâ	Te'bîd
Mevlânâ Osman	Niksar	İbkâ	14 ay
Mevlânâ Mehmed	Yakub Bey Derbendi	Medd	2 ay zamm İle 16 ay
Mevlânâ diğeri Mehmed	Balat	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Ali	Nizip	Nakil, İskele köyleri ilhâkıyla	
Mevlânâ Ali	Sisorta	İbkâ	Te'bîd
Mevlânâ Ömer	Ardahan Büzürg maa-Oltu	İbkâ	Te'bîd
Mevlânâ Mehmed	İnsuyu	İbkâ	Te'bîd
Mevlânâ Mehmed	Üzümlü	Nakil	Te'bîd ve tekâüd
Mevlânâ Feyzullah	Pertek	İbkâ	Te'bîd
Mevlânâ es-Seyyid İbrahim	Maaretü'l-Mısreyn	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Abdülgaftar	Viranşehir	İbkâ, Eflani-i Daday ilhâkıyla	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Ali	Günyüzü	İbkâ, Yabalu ilhâkıyla	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ İbrahim	Tatya	İbkâ	Te'bîd
Mevlânâ es-Seyyid el-Şeyh Ahmed	Divriği	İbkâ, Pengan ilhâkıyla	Müddet-i örfiyye

Ataması Yapılan Kadının Adı	Kadının Atandığı Kazâ	Tasarruf Şekli	Görev Süresi
Mevlânâ Ali	Osmancık	İbkâ,	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Mehmed Za'ifi	Kemah	İbkâ, Kelemgat ve Manık Deresi ilhâkıyla	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Ahmed	Turhal	İbkâ	Tekmîl-i müddet-i örfiyye
Mevlânâ Hasan	Ürgüp	İbkâ	13 ay
Mevlânâ es-Seyyid Mahmud	Senir maa-Düşenbe	Nakil	7 ay
Mevlânâ Ömer	Gedegara	İbkâ	12 ay
es-Seyyid Ali	Mihaliçcik	Medd, Hüsn-i sülûkuna binâen	2 ay zamm
Mevlânâ Mehmed	Yenişehir	İbkâ, Hamid-i Hoyran ilhâkıyla	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ es-Seyyid Muhammed	Akka	İbkâ	Te'bîd
Mevlânâ Abdurrahman	Beyrut	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ es-Seyyid Mehmed	Taşköprü	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Mehmed	Darend	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Mustafa	Yakub Bey Derbendi	İbkâ, Ceviz Deresi ilhâkıyla	
Mevlânâ Muhiddin	Seferihisar-ı Çeşme	İbkâ, Samsat ilhâkıyla	12 ay
Mevlânâ Hüseyin	Çine	İbkâ, Şahme ilhâkıyla	Müddet-i örfiyye

Ataması Yapılan Kadının Adı	Kadının Atandığı Kazâ	Tasarruf Şekli	Görev Süresi
Mevlânâ Nurullah	Ünye	İbkâ, Ayvacık ilhâkıyla	Müddet-i örfiyye
Saray-ı Atîk hocası Mevlânâ Mehmed	Zünnûnâbâd	İbkâ	Te'bîd ve tekâüd
Mevlânâ Osman	Şorba	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Ahmed	Yabanâbâd	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Ahmed	Samako	İbkâ	12 ay
Mevlânâ es-Seyyid Hızır	Şeyhlü	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ es-Seyyid Abdülaziz	Bozulus	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Ahmed	Seferihisar Günyüzü	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Hüseyin	Gercanis maa- Gevanis	İbkâ	Te'bîd
Mevlânâ Ali	Tarhala	İbkâ, Karaova maa-Bodrim ilhâkıyla	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Ahmed	Tosya	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Abdullah	Ovayüzü	İbkâ	Te'bîd
Abdusselâm	Keşab	İbkâ, Ma'îşet muvakkiti	
Mevlânâ Mustafa	İskilib	İbkâ, Mecitözü ilhâkıyla	10 ay
Mevlânâ Ahmed	Gönen-i Karesi	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ İbrahim	Geyve	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ İbrahim	Çerkeş	İbkâ	12 ay
es-Seyyid Ebu Bekir	Koyulhisar	Karahisar-ı Şarkî'den ifraz olunup	Te'bîd
es-Seyyid Osman	İbradı	Isparta'ya ilhâk ile	

Ataması Yapılan Kadının Adı	Kadının Atandığı Kazâ	Tasarruf Şekli	Görev Süresi
Mevlânâ Hüseyin	Bombuc Ravendi	İlhâk mutasarrıf, Kilis'e ilhâk olarak	
Mevlânâ Ahmed	Eskişehir	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Abdülbaki	Sinop	İbkâ, Yenice-i Taraklı ve Sahil ilhâkıyla	
Mevlânâ Abdusselam	Akhisar-ı Geyve	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Mustafa	Ortapâre	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ es-Seyyid Abdurrahman	Amasya	İbkâ	müddet-i örfiyye
İsâ	Eğir	Medd	2 ay zamm
Mevlânâ Hafız Mehmed	Bor maa-Kayı	İbkâ	14 ay
Mevlânâ Mehmed Sipahî	Mud maa-Sinanlı	İbkâ, Zeynî ilhâkıyla	Te'bîd
Mevlânâ Hasan	Dazkırı	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ es-Seyyid Seyfullah	Taraklıborlu	İbkâ, Yılanlıca ilhâkıyla	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Ahmed	Gördüs	İbkâ	12 ay
Mevlânâ Mustafa	Sivas	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ İsmail	Nevâhî-i Ermenek	İbkâ	Müddet-i örfiyye
el-Hâc Ali	Antalya	İbkâ	Kasr olunan zamanından 2 ay ibkâ
Mevlânâ Mehmed	Yavabolu	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Mustafa	Ulak	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Musa	Kars-ı Zülkadriye	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Mustafa	Bozok Sorgunu	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Mehmed	Kangırı	İbkâ	16 ay
Mevlânâ Ebu'suud Muhammed	Bozöyük Bursa	İbkâ	Te'bîd ve tekâüd

Ataması Yapılan Kadının Adı	Kadının Atandığı Kazâ	Tasarruf Şekli	Görev Süresi
Mustafa	Mengen	İbkâ	Kasr olunan 4 ayın ibkâsı
Mevlânâ Mehmed	Bozöyük Mentеше	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ İbrahim	Ginolu	İbkâ	Te'bîd ve tekâüd
Mevlânâ Mustafa	Sivas	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Hüseyin	Of	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Mehmed	Peçin	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Hasan	Araç	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ es-Seyyid Ömer	Göyntük	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Ali	Trabzon	İbkâ, Maçuka ilhâkıyla	12 ay
Mevlânâ İbrahim	Çorum	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Ali	Koçhisar Karaman	İbkâ	4 ay (önceden kasr olunan)
Mevlânâ el-Hâc Mustafa	Yenice-i Taraklı	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Ahmed	Başgelembe	Medd	2 ay zamm
Muhibzâde Mevlânâ es-Seyyid Mustafa	Uşak	İbkâ	16 ay
Mevlânâ Osman	Mendice	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Abdullah	Larendе	İbkâ	18 ay
Mevlânâ Hasan	Gedik Çubuk	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Cevgânizâde Mevlânâ Mustafa	Kilis	İbkâ	2 sene
Mevlânâ es-Seyyid Abdulkadir	Bozdoğan	Yeniil'e ilhâk olmağla	11 ay
Mevlânâ Hafız Osman	Adala	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Abdülkadir	Senir maa-Düşenbe	İbkâ	Te'bîd ve tekâüd

Ataması Yapılan Kadının Adı	Kadının Atandığı Kazâ	Tasarruf Şekli	Görev Süresi
es-Seyyid Mustafa	Uluborlu	Nakil	8 ay
Mevlânâ es-Seyyid Yufus	Antalya	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ es-Seyyid Musa	Torul	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Süleyman	Balat	Tencîz ve ibkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Ömer	Pirluganda	İbkâ	Te'bîd ve tekâüd
Mevlânâ Abdulhalim	Eğîn	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Abdurrahman	Kargı	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ es-Seyyid Ahmed	Bayburd-ı Erzurum	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Mehmed	Ezine Kazdağı	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Mehmed	Bakras maa-İskenderun		12 ay
Mevlânâ Yusuf	Karahisar-ı Behramşah maa-Mehmâ ve selâm	İbkâ	Te'bîd ve tekâüd
Mevlânâ Abdulvehhâb	Kangırı	İbkâ	16 ay
Mevlânâ Ahmed	Ezine-i Lazkiye	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Abdulvehhâb	Kızılhisar	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ es-Seyyid Abdullah	Eskiil	İbkâ	12 ay
Mevlânâ Osman	Mihaliçcik	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Şeyh Ahmed	Çarşamba-i Lazkiye	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ İsmail	Isparta	İbkâ, İbradı ilhâkıyla	Müddet-i örfiyye
Hüseyin	Hısn-ı Mansur	Medd	2 ay zamm
es-Seyyid Ahmed	Finike	Nakil	10 ay

Ataması Yapılan Kadının Adı	Kadının Atandığı Kazâ	Tasarruf Şekli	Görev Süresi
Mevlânâ diğeri Muhammed	Sayda	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Mehmed	Arım	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Mehmed	Hân-ı Cedid	İbkâ, Yıldızeli ilhâkıyla	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Yahya	Karaağaç Gölhisar	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mustafa	Karye-i Aksalu Cemâati ve karye-i Gökçelu Cemâati	Ortapâre'ye ilhâk ile	16 ay
Mevlânâ Mehmed	Simav	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Receb	Mengen	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Hattatzâde Mehmed Said	Tavas	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Mevlânâ Derviş Mehmed	Havsa	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Yahşizâde el-Hâc İshak	Payas	İbkâ	Müddet-i örfiyye
Rebiizâde es-Seyyid Ahmed	Antakya	İbkâ	Kasr olunan zamandan 3 ay ibkâ
Mevlânâ es-Seyyid Mehmed	Nevâhî-i Alaiye	İbkâ	13 ay
es-Seyyid eş-Şeyh Ali	Nevâhî-i Alaiye	Medd	2 ay zamm
Mevlânâ Mustafa	Kars-ı Erzurum	İbkâ	
Mevlânâ Hüseyin	Akçaşehir-i Aydın	Nakil	12 ay
Mevlânâ Mansurzâde es-Seyyid Mehmed	Yenice-i Taraklı	Nakil, Merzifon kazasıyla, ilhâk mutasarrıf olarak	

2.1.3. Mısır Atamaları

Osmanlı Devleti'nde Rumeli ve Anadolu olmak üzere iki kazaskerlik kurumu vardı. Rumeli kazaskerliği Rumeli, Ege adaları ve Anadolu tarafında olmasına rağmen Gebze'deki; Anadolu kazaskerliği ise Anadolu, Mısır, Suriye ve Arap yarımadasındaki kadı, müderris ve müftülerin atama, azil ve diğer özlük işlerine bakmaktaydı.⁸⁴

Mısır'daki kadılıklar bilâd-ı hamse mevleviyeti derecesindedir. Bursa, Şam, Edirne ve Filibe de bu mevleviyet grubundandır. Bunun da üstünde Haremeyn mevleviyeti (Mekke ve Medine kadılıkları) ve İstanbul kadılığı, nihayet Anadolu ve Rumeli kazaskerliği bulunmaktaydı.⁸⁵

Tezin konusunu oluşturan 24 numaralı kazasker ruznamçesi defteri Anadolu kazaskerliği tarafından kaydedilmiştir. Defterin başında Anadolu kazalarına ait atamalar bulunmaktadır. 21. varakta ise Manâsıb-ı Mısriyye başlığı altında Mısır'a ait atamalar kaydedilmiştir. Bu tür atama kayıtlarının miktarı 20 olup, bunların 6'sında "bâ-berât" yazısı bulunmaktadır. 11 adet ibkâ, 6 adet infisâl sonrası atama kaydı vardır.

Medreseden kadılığa geçiş şeklinde gerçekleşen atama sayısı sadece birdir. Kına Kus kadısı Mehmed iki senelik görev süresini doldurduktan sonra yerine Firuzağa Medresesi'nden sekiz sene infisâli ve yirmi üç ay Âsitane'de bekleme süresi olan Mevlânâ Hafız Ahmed'e görev devredilmiştir. Hafız Ahmed'in bu atama ile maaşı artarak, 40 akçeden 150 akçeye yükselmiştir. Sadece bu kayıta 150 akçe ile atama yapılmıştır.⁸⁶

Kayıtları incelediğimizde Mısır'daki kadıların müddet-i örfiyelerinin 2 sene olduğunu söyleyebiliriz. Maaşlar genellikle 499 akçe olmakla birlikte kayıtların tamamında maaş bilgisi mevcut değildir. Sadece Mevlânâ Mehmed'in maaşı 150 akçeden 200 akçeye yükselmiştir. Bunun dışında, yalnızca Mevlânâ Ali'nin 400 akçelik bir kazadan ayrılıp 499 akçelik olan Münîf'e hareket ettiğini görüyoruz. Maaşların bildirildiği 2 kayıta ise misli ile atama yapılmıştır. 499 akçelik kazadan ayrılıp yine 499 akçelik kazaya hareket gerçekleşmiştir.

⁸⁴ İsmail Gündoğdu, "Osmanlı tarihi kaynaklarından kazaskerlik ruznamçe defterleri ve önemi", *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, C.6, no:2, s.715.

⁸⁵ İlber Ortaylı, "Kadı", *DİA*, C.24, s.71.

⁸⁶ 21b

Mısır atama kayıtlarında 6 adet infisâl bilgisi bulunmaktadır. En uzun infisâl süresi 8 sene, en kısa infisal süresi 26 aydır. Âsitane'deki bekleme sürelerine baktığımızda en uzun 42 ay, en kısa sürenin ise 23 ay olduğu görülmektedir.

1123 Recep ayında tutulan bir kayda göre Münîf kadısı Mustafa 1123 Rebî'ü'l-âhir ayından itibaren 2 senesini doldurunca yerine Cize'den 400 akçe ile munfasıl Mevlânâ Ali geçecektir. Mustafa üç ay kadar görevini icrâ etmiş iken 2 senelik görevini tamamlayınca yerine kimin geleceği belirlenmiştir. Ali'nin 44 ay infisâli, 38 ay da Âsitane'de bekleme süresi bulunmaktadır. Mevlânâ Ali'nin 499 akçe ile Münîf'e atanacağı bildirilmiştir.

Bu atama kaydındaki “eşrâf-ı kuzât-ı zavîü'l-ihtirâmdan müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk” ifadesinden Mevlânâ Ali'nin ilmiyle işinin ehli, önde gelen kadılardan olduğunu anlıyoruz.⁸⁷

Mısır atamalarında 11 adet ibkâ kaydı bulunmaktadır.

Fî gurre-i Rebî'ü'l-âhir sene 1123

Kazâ-yı Belbis

Diyar-ı Mısriyye'de Belbis kadısı Mehmed'in kazasker-i esbak zamanında seneteynden bî-vech kasr olunan altı ay zamanı ibkâ olup sene-i merkûme Zi'l-ka'desi gâyetine değin seneteyn müddeti tekmîlden sonra muvakkiti Receb zikrolunan sene Zi'l-hiccesi guresinden tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.⁸⁸

Bu kayıttan Belbis kadısı Mehmed'in önceki kazasker zamanında 2 senelik görev süresinden 6 ayın sebepsiz yere kesintiye uğradığı ve bu 6 aylık hakkının iadesi belirtiliyor. Zi'l-ka'de ayının sonunda 2 senelik görevi son bulunca Zi'l-hicce ayının başında muvakkiti olan Receb 2 sene görev yapmak üzere Belbis'e atanmıştır.

---

⁸⁷ 21a

⁸⁸ 21a

Fî gurre-i Zi'l-ka'det'üş-şerîfe sene 1123

Kazâ-yı Belbis

Diyâr-ı Mısriyye'de Belbis kadısı Mehmed şehr-i mezbûr gâyetinden ref⁶ ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i esbak ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Receb dâîlerine ibkâ olunup sene-i mezbûre Zi'l-hiccet'üş-şerîfesi guresinden tevcîh-i esbak üzere tevâbi'-i kadîmesiyle tekâmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.⁸⁹ Rebî'ü'l-âhir ayında, 7 ay öncesinden, atanacağı bildirilen Receb'in Zi'l-hicce ayının başında göreve geleceği Zi'l-ka'de ayının başında tekrar bildirilmiştir.

Tablo 5: Defterdeki Mısır'a ait kadı atamaları

Yeni Atanan Kadı	Kadının Atandığı Kaza	Tasarruf Şekli	İnfisâl Süresi	Âsitane'deki bekleme Süresi	Görev Süresi	Önceki Maaş	Sonraki Maaş
Receb	Diyar-ı Mısriyye'de Belbis				2 sene		
Mevlânâ Ali	Diyar-ı Mısriyye'de İskenderiyye	İbkâ, Burlus ilhâkıyla			2 sene		
Mevlânâ Üsküdârî Muhammed	Diyar-ı Mısriyye'de Kına Kus	İbkâ			2 sene		
Şeyhzâde Mehmed	Diyâr-ı Mısriyye'de Dimyat	İbkâ			Seneteynden kasr olunan iki ayın ibkâsı		
Mevlânâ Şemseddin Bağdâdî	Diyâr-ı garbde Cezayir	Cerbe ilhâkıyla	26 ay	26 ay	2 sene	300 akçe	
Şükrullah	Diyâr-ı Mısriyye'de Minyetü'l-Muzâh	Menzile'ye ilhâkıyla			Bakiyye-i müddeti olan 8 ay		
FındıkHzâde Mevlânâ İshak	Diyâr-ı Mısriyye'de Menzile	İbkâ, Minyetü'l-Muzâh ilhâkıyla			12 ay		

⁸⁹ 21b

Yeni Atanan Kadı	Kadının Atandığı Kaza	Tasarruf Şekli	İnfisâl Süresi	Âsitane'deki bekleme Süresi	Görev Süresi	Önceki Maaş	Sonraki Maaş
Mevlânâ Ali	Diyâr-1 Mısriyye'de Münîf		44 ay	38 ay	2 sene	400 akçe	499 akçe
Mevlânâ Osman	Diyâr-1 Mısriyye'de Tizmend	İbkâ			2 sene		
Mevlânâ Ahmed Mekkî	Diyâr-1 Mısriyye'de Hangâh	İbkâ			2 sene		
Mevlânâ Mehmed	Diyâr-1 Mısriyye'de Mahalletü'l Kübrâ	İbkâ			2 sene		
Mevlânâ diğeri Mustafa	Diyâr-1 Mısriyye'de Cize	İbkâ			2 sene		
Mevlânâ Abdurrahim	Şikk-1 sâni	İbkâ			2 sene		
İncizâde es-Seyyid Mustafa	Diyâr-1 Mısriyye'de Eşmuneyn	Ma'îşet, Lice ilhâkıyla					
Mevlânâ Receb	Diyâr-1 Mısriyye'de Belbis	İbkâ			2 sene		
Mevlânâ Muhammed	Diyâr-1 Mısriyye'de Dimyât		48 ay	42 ay	2 sene	499	499
Mevlânâ Abdülhalim	Diyâr-1 Mısriyye'de Mahalletü'l Kübrâ		47 ay	41 ay	2 sene	499	499
Mevlânâ Hamîdizâde Hasan	Mahalle-i Ebi Ali	Ma'îşet					
Mevlânâ Mehmed	Şikk-1 sâni		35 ay	29 ay	2 sene	150	200
Mevlânâ Hafiz Ahmed	Kına Kus		8 sene	23 ay	2 sene	40	150

2.2. Müderrislikten Kadılığa Hareket

Müderrislikten kadılığa geçiş şeklindeki atamaların miktarı 16'dır. Bu gruptaki atamalar defterin belli bir varağında yer almayıp, herhangi bir varakta karşımıza çıkabilmektedir. Aşağıdaki tabloda müderrislikten kadılığa geçen ulemânın hangi medreseden geldiği, atandığı kaza adı, önceki ve sonraki maaşı, infisâl süreleri, Âsitâne'deki bekleme süreleri, incelemiş olduğumuz defterde yer aldığı atama kayıt sırası belirtilmiştir.

Bu kayıtlar incelendiğinde infisâl süresi olarak en uzun bekleme süresinin 15 sene, en kısa sürenin ise 17 ay olduğu görülmektedir. Âsitane'deki bekleme süreleri incelendiğinde kısasının 11, en uzun sürenin ise 51 ay olduğu görülmektedir. Tûl-i infisâl şeklindeki ifadeden görevsizlik süresinin belirsiz bir uzatmada olduğunu anlıyoruz.

Atanan kadıların hepsinin müderrisken aldıkları maaş 40 akçe iken maaşın kadılığa geçişle 150 akçeye yükseldiği görülmektedir. Böylece üç katından fazla bir artış gerçekleşmiştir.

Defterde belirtilmiş olan bilgiler ışığında atamaların çoğunlukla İstanbul'daki medreselerden yapıldığı görülüyor. Kayıtlar tek bir atamanın Bursa'daki Bayezid Han Medresesi'nden yapıldığını göstermektedir.

Müderrislikten kadılığa geçiş atamalarına iki örnek:

Fî gurre-i Cumâde'l-ûlâ 1123

Kazâ-yı Üskübî

Üskübî kadısı Mehmed şehri-i mezbûr gâyetinden ref⁶ ve yeri yevmî kırk akçe ile İstanbul'da Mahmud Paşa Medresesi'nden on yedi ay infisâl ve on bir ay Âsitane-i müstemirresi olup sâdât-ı kirâm-ı zavîü'l-ihtirâmdan şâyeste-i âtîfet-i şehriyârî Mevlânâ es-Seyyid el-Hâc Osman dâîlerine bâ-terakkî yevmî yüz elli akçe ile gâyet-i merkûmeden ancak on iki ay mutasarrıf olup bakiyye-i müddet-i örfiyyesi olan sekiz ay zamanını âhâr kazada tekmîl etmek ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.⁹⁰

⁹⁰ 3a

Burada İstanbul'da bulunan Mahmud Paşa Medresesi'nden Üskübî kazasına kadı olarak atanan Mevlânâ es-Seyyid el-Hâc Osman'ın atama kaydı görülmektedir. Buna göre Üskübî kadısı Mehmed'in görevi Cemâziyelevvel ayının sonunda nihayete ermiştir. Sonrasında Üskübî kadısı Mehmed'in yerine gelecek olan yeni kadının kısaca önceki görev bilgileri belirtilmiştir. On yedi ay infisâl süresinin, on bir ay kadar da Âsitane-i müstemirresi olduğunu öğreniyoruz. Bâ-terakkî ifadesinden görevinde ilerleme kaydettiğini anlıyoruz. Maaşı 40 akçeden 150 akçeye çıkmıştır. Belirtilen ayın sonundan itibaren on iki ay burada görev yapacağını, müddet-i örfiyyesini tamamlaması için geriye kalan sekiz ayı da başka bir kazada tamamlayacağını öğreniyoruz. Bu bilgidен müddet-i örfiyye süresinin 20 ay olduğunu söyleyebiliriz.

Diğer bir atama kaydı ise şu şekildedir:

Fî gurre-i Muharrem'ül-haram sene 1124

Bâ-berât

Kazâ-yı Kına Kus

Diyâr-ı Mısriyye'de Kına Kus kadısı Mehmed gurre-i merkûmeden seneteyn zamanını tasarrufundan sonra ref ve yeri yevmî kırk akçe ile İstanbul'da Firuzâğa Medresesi'nden sekiz sene infisâl ve yirmi üç ay Âsitane-i müstemirresi olup müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olmağla şâyeste-i merhamet olan Mevlânâ Hafız Ahmed dâîlerine yevmî yüz elli akçe ile ba'de-hulûli't-tevkîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.⁹¹

Bu kayıтта Mısır'daki Kına Kus kazasının eski kadısı Mehmed'in yukarıda zikredilen tarihin başlangıcından itibaren iki senesini tamamladıktan sonra görevinin son bulacağını, yerine yeni kadı olarak İstanbul'daki Firuzâğa Medresesi'nden Mevlânâ Hafız Ahmed'in geleceği belirtiliyor. Mevlânâ Hafız Ahmed'in önceki görev bilgileri kısaca bildiriliyor. Sekiz sene infisâl, yirmi üç ay da Âsitane'de bekleme süresi olduğunu öğreniyoruz. Maaşının diğer kadılarda da olduğu gibi 40 akçeden 150 akçeye çıktığını görüyoruz. Yeni kadının da görev süresinin iki sene olacağı belirtilmiştir.

---

⁹¹ 21b

Tablo 6: Defterdeki müderrislikten kadılığa geçiş şeklindeki atamalar

Defterdeki Kayıt Sırası	Atamanın Yapıldığı Kaza	Atanan Kadı İsmi	Hangi Medreseden Geldiği	Medresenin Bulunduğu Şehir	İnfisâl Süresi	Asitane'deki Süre	Müdris Maaşı	Kadılık Maaşı
1	Üskübî	Mevlana es-Seyyid el-Hâc Osman	Mahmud Paşa Medresesi		17 ay	11 ay	40	150
15	Derkuş	Mevlânâ Muhammed	Ahmed Paşa Medresesi		34 ay	27 ay	40	150
20	Petekrek maa-Tavusger	Mevlânâ diğer Ahmed	Pirinççi Medresesi	İstanbul	Tûl-i infisâl	17 ay	40	150
30	Hemşin	Mevlânâ Halil	Bayezid Han Medresesi	Bursa	Tûl-i infisâl	17 ay	40	150
35	Kalkanlı	Mevlânâ İbrahim	Merdümiye Medresesi	İstanbul	20 ay	13 ay	40	150
64	Milan	Mevlânâ Mustafa	Gevherhan Sultan Medresesi		15 sene	30 ay	40	150
70	Bozok Sorgunu	Mevlânâ Osman	Şahmelik Medresesi		Tûl-i infisâl	22 ay	40	150
82	Gedik Çubuk	Mevlânâ es-Seyyid Mehmed	Bayram Kethüdâ Medresesi	İstanbul	26 ay	20 ay	40	150
94	Sürek	Mevlânâ Ahmed	Hayâlî Çelebi Medresesi		Tûl-i infisâl	17 ay	40	150
97	Kaş	Mevlânâ es-Seyyid Abdulmuin	Şeyhü'l-Harem Medresesi		88 ay	30 ay	40	150
101	Kemah	Mevlânâ Ahmed	Dizdâriye Medresesi		88 ay	17 ay	40	150
112	Çarşamba-i Lazkiye	Mevlânâ Ali	Hüseyin Paşa Medresesi	Üsküdar	120 ay	21 ay	40	150
115	Toht	Mevlânâ Mehmed	Eyüp Paşa Medresesi		75 ay	18 ay	40	150
118	Kırşehir	Mevlânâ es-Seyyid Osman	Davudpaşa Medresesi	Üsküdar			40	150
121	Başgelembe	Mevlânâ Mehmed	Muradpaşa Medresesi		57 ay	51 ay	40	150
293	Diyar-ı Mısıriyye'de Kına Kus	Mevlânâ Hafız Ahmed	Firuzğa Medresesi	İstanbul	8 sene	23 ay	40	150

2.3. Müderrislikten Müderrisliğe Hareket

Medreseden medreseye yapılan atamalar, incelemiş olduğumuz 24 numaralı Kazasker Ruznamçesi'nin 22 numaralı varağında, defterin en sonunda yer almaktadır. Bu varağın en sonunda medreseden medreseye yapılan atama kayıtlarının son bulunduğunu bildiren bir mühür bulunmaktadır. Bu şekilde gerçekleşen toplam 13 atama vardır. 294. sıradaki atama kaydı ile başlayıp 306. kayıt ile son bulmuştur. Atamaların yapıldığı medreselerin tamamı 5 adettir ve bunlar Üsküdar'da yer almaktadır. Müderrislerin tamamı İstanbul'daki medreselerden gelmiştir. Dört atama ile en fazla atamanın yapıldığı medrese Mehmed Paşa'dır. En fazla Sümbül Ağa Medresesi'nden müderris gelmiştir. Buradan toplam üç müderrisin ataması yapılmıştır. Abdusselâm, Şeyhü'l-Harem, Bayram Paşa, Sinan Paşa ve Ahmed Paşa Medreseleri'nden birer müderris gelmiş; Davud Paşa, Hüsreviye, Mihrimah Medreseleri'nin her birine iki müderris atanmıştır.

Bu atamalar, 1 Cemâziyelevvel sene 1123 tarihiyle başlayıp 1 Zilhicce 1123'te bitmiştir. Atamalar daha çok Şaban ve Şevvâl aylarında yoğunluk gösterip her ayın başında kaydedilmiştir.

Atama kaydının ne şekilde olduğu aşağıdaki iki örnekte incelenebilir:

Fî gurre-i Zî'l-hicce'üş-şerîfe sene 1123

“Üsküdar'da Davudpaşa müderrisi es-Seyyid Lütfullah ref' ve yeri yevmî otuz akçe ile yine Üsküdar'da Ahmed Paşa Medresesi'nden munfasıl olup erbâb-ı istihkâktan olan Mevlânâ es-Seyyid Osman dâîlerine bâ-işaret yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.”⁹²

Müderris es-Seyyid Lütfullah'ın Davud Paşa'daki görevinin son bulunduğu bildirilerek yerine gelecek olan Mevlânâ es-Seyyid Osman'ın önceki maaş ve görev yeri bilgileri belirtilmiştir. Üsküdar'da Ahmed Paşa Medresesi'nden ayrılmış olan Mevlânâ es-Seyyid Osman'ın maaşı bu atama ile birlikte 30 akçeden 40 akçeye yükselmiştir.

Müderrislikten müderrisliğe geçen ulemânın maaşları genel olarak 25 akçeden 30 akçeye kadar artmıştır. 13 atama kaydından sadece 2 tanesinde müderrislerin önceden 30 akçe olan maaşları 40 akçeye çıkmıştır. Kadı maaşları ile

⁹² 22b

karşılaştırıldığında müderrislerin maaşlarının oldukça düşük olduğu fark edilmektedir. Bu durum, kadılığa geçişi cazip kılmıştır.

Tablo 7: Defterdeki medreseden medreseye yapılan atamalar

Atamanın Yapılacağı Yer	Eski Müderrisin Adı	Yeni Atanan Müderrisin Adı	Yeni Müderrisin Önceki Görev Yeri	Eski Maaş	Yeni Maaş
Üsküdar'da Mehmed Paşa	Müderrisi Ahmed	Mevlânâ es-Seyyid Mustafa	İstanbul'da Eyyühüm Medresesi'nden	30	40
Üsküdar'da Ahmed Paşa	Müderrisi Mehmed	Mevlânâ İsmail	İstanbul'da Sünbül Ağa Medresesi'nden	25	30
Üsküdar'da Davutpaşa	Müderrisi İsmail	Mevlânâ es-Seyyid Lütfullah	İstanbul'da Hüsrev Paşa Medresesi'nden	25	30
Üsküdar'da Mehmed Paşa	Müderrisi Ahmed	Mevlânâ Mustafa	İstanbul'da Abd'usselam Medresesi'nden	25	30
Üsküdar'da Hüsreviye	Müderrisi Mehmed	Mevlânâ Yusuf	İstanbul'da Şeyh'ül Harem Medresesi'nden	25	30
Üsküdar'da Mihrimah	Müderrisi Esedullah	Mevlânâ Abdullah	İstanbul'da Hüsrev Paşa Medresesi'nden	25	30
Üsküdar'da Mehmed Paşa	Müderrisi es-Seyyid Mustafa	Mevlânâ İshak	İstanbul'da Rüstem Paşa Medresesi'nden	25	30
Üsküdar'da Ahmed Paşa	Müderrisi İsmail	Mevlânâ es-Seyyid Osman	İstanbul'da Sünbül Ağa Medresesi'nden	25	30
Üsküdar'da Mehmed Paşa	Müderrisi es-Seyyid Mustafa	Mevlânâ İshak	İstanbul'da Rüstem Paşa Medresesi'nden	25	30
Üsküdar'da Ahmed Paşa	Müderrisi İsmail	Mevlânâ es-Seyyid Osman	İstanbul'da Sünbül Ağa Medresesi'nden	25	30
Üsküdar'da Mihrimah	Müderrisi Abdullah	Mevlânâ Ali	İstanbul'da Bayram Paşa Medresesi'nden	25	30
Üsküdar'da Hüsreviye	Müderrisi Yusuf	Mevlânâ Abdurrahim	İstanbul'da Sinan Paşa Medresesi'nden	25	30
Üsküdar'da Davudpaşa	Müderrisi es-Seyyid Lütfullah	Mevlânâ es-Seyyid Osman	Üsküdar'da Ahmed Paşa Medresesi'nden	30	40

Tablo 8: Müderrislerin önceki görev yerine göre dağılımı

Atanan Müderrislerin Hangi Medreseden Geldiği	Kişi Sayısı
Eyyühüm	1
Sünbül Ağa	3
Hüsrev Paşa	2
Abdusselam	1
Şeyhü'l-Harem	1
Rüstem Paşa	2
Bayram Paşa	1
Sinan Paşa	1
Ahmed Paşa	1

Tablo 9: Atama yapılan medreselere göre dağılım

Atamanın Yapıldığı Medresenin Adı	Medresenin Bulunduğu Yer	Atama Sayısı
Mehmed Paşa	Üsküdar	4
Ahmed Paşa	Üsküdar	3
Davud Paşa	Üsküdar	2
Hüsreviye	Üsküdar	2
Mihrimah	Üsküdar	2

SONUÇ

Çalışma konusunu oluşturan Anadolu Kazaskerliği'ne ait 24 numaralı ruznamçe defteri (M. 1711-1712), XVIII. yüzyılın ilk yarısındaki ilmiye sınıfı hakkında birincil kaynak olarak birtakım bilgiler içermektedir. Kadı ve müderris atamalarının mutlaka kazasker ruznamçe defterlerine kaydedildiği hatırlanırsa defterin önemi daha iyi anlaşılır. Zira bu defterlerde kaydı olmadan kimse görev alamazdı. Bu yönüyle ruznamçelerin, Osmanlı'daki ulemâ hakkında bilgi veren, son derece önemli kaynaklar olduğunu söyleyebiliriz. Aynı zamanda idarî teşkilat açısından da en doğru bilgileri bizlere yansıtmaktadır.

Dönem dönem kadı atamaları ile ilgili farklı düzenlemeler yapılmıştır. Belli bir dönemde atamalarla ilgili genel olarak tek tip bir uygulama yapılmışsa da kendi içinde zaman zaman farklılıklara da rastlanmaktadır. Bunun en gerçekçi örneklerini ruznamçe defterlerinde görmekteyiz.

Tezde, defter üç bölüm halinde ele alınmıştır giriş bölümünde, defterdeki kadı atamalarının kaydedilme şekli, defterin içeriği ve dönemin kazaskeri Ebû İshak İsmail Efendi hakkında bilgi verilmiştir. Başka defterlerle mukayese edilerek yapılan değerlendirmede, tüm ruznamçe defterlerindeki kayıt şeklinin aynı olmadığı görülmüştür. Sözelimi Semra Çörekçi'nin incelemiş olduğu defterde kayıt tarihlerinin başlıklar halinde değil, atama kaydının hemen ardından bildirilmesi ya da kayıtlara ek olarak bazı açıklayıcı notların düşülmüş olması önemli bir farklılık olarak karşımızda durmaktadır.

Birinci bölümde kadı atamaları ile ilgili bazı unsurlar hakkında tanımlayıcı bilgiler verilmiş, defterde kullanılan terimler açıklanarak örneklendirilmiştir. Mülâzemet, kadıların görev süreleri (müddet-i örfiyye), görevden ayrılış biçimleri, infisâl süresi, ilhâk ve ifrâz, terakkî gibi kavram ve terimler, örneklendirilerek izahı yapılan konuların başlıcalarını oluşturmaktadır.

Defterde mülâzım ataması bulunmamakla birlikte mülâzemet teriminin 9 kere kullanıldığı tespit edilmiştir. Defter genelinde kadıların görev sürelerinin çoğunlukla 20 ay olduğu görülmüştür. 306 atama kaydının sadece 99'unda infisâl süresi belirtilmiştir. İnfisâl sonrası atananlar grubundaki kayıt adedi 108'dir. Bunlardan sadece 78'inin

infisâl süresi hakkında bilgi verilip 30'u hakkında herhangi bir izahat mevcut değildir. İnfisâl süresi belirtilmemiş olan kayıtların genellikle nakil, ilhâk kayıtları ya da görevini yerine getiremeyecek durumda olup emekliliğe ayrılan kadınlara ait kayıtlar olduğu tespit edilmiştir.

Göreve atanmayı bekleyen kadınlarda infisâl süresi en uzun 109 ay, en kısa 18 aydır. Defter genelinde infisâl süresinin 30-50 ay aralığında yoğunlaştığı tespit edilmiştir. İnfisâl süresinin fazla oluşunun, atama yapılacak kaza sayısının atama bekleyen kadınlara sayısına göre daha az olmasından kaynaklandığı sonucuna varılmıştır. Kadınlara 3-4 sene gibi uzun bir süre görevsiz kaldıklarını düşünülürse, dönem dönem ekonomik sıkıntı çekmiş olmaları muhtemeldir. Bu sürede genelde İstanbul'da yardımcı görevlerde yer almış olsalar da kadınlara maaş kadar tatmin edici bir gelirleri olmadığı düşünülmektedir.

Kadınlara maaşları genellikle 150 akçedir. Mısır'daki kadınlara maaşları 499 akçe olabilmektedir. Bir müderris maaşları ise 25-40 akçe civarındadır. Bir kadının yüksek gelir temin etmesi için kimi zaman ilhâk yoluna gidilmiştir. İlhâk durumlarında, kazası başka kaza ile birleştirilen kadınlara mağduriyete uğradıkları görülmüştür. Mevkiini kaybeden kadınlara müddet-i örfiyyesini kısa bir sürede tamamlamak zorunda kalmıştır.

Defterde 3 adet terakkî kaydı bulunmuştur. Bunların hepsi de müderrislikten kadınlığa geçiş şeklindedir. Fakat terakkî gerekçesi bildirilmiş bir kayda tesadüf edilememektedir.

Kurum içi hareketliliğin ele alındığı ikinci bölümde, ilginç ve önemli bulgulara ulaşılmıştır. Kadınlıktan kadınlığa hareket, müderrislikten kadınlığa hareket, müderrislikten müderrisliğe hareket başlıkları altında tablolar ışığında değerlendirilmiştir. Kadınlıktan kadınlığa hareket, defterdeki başlık sırasına bağlı kalınarak incelenmiştir. İnfisâl süreleri belirtilmiş kadınlara başlayıp medd, nakil, ibkâ ve tencîz kayıtları ve ardından Mısır atamaları incelenmiştir. Buna göre, kadınlıktan kadınlığa hareket kapsamında 277 kayıt tespit edilmiştir. Kadınlık maaşları üzerinden yapılan değerlendirme neticesinde 150, 200, 300, 400, 499 akçelik kaza grupları ortaya çıkarılmıştır. 50 akçe artış ile 150 akçeden 200 akçelik kazaya atanan kadınlara kaydı 6'dır. 200 akçeden 300 akçeye yükselen 5, 400 akçeden 499 akçeye yükselen 3 maaş kaydı mevcuttur. Misli ile atanan kadınlara kaydı 60'tır. Defterin ilk bölümünde zikredilen atamaların (medd, nakil, ibkâ ve tencîz başlığına kadar olan kısım) miktarı 108'dir. Bu kısımda 78 kadının infisâl süresi

belirtilmiştir. İnfisâl süreleri belirtilenler; müderrislikten kadılığa geçenlerde 11, Mısır atamalarında ise 6'dır.

Medd, nakil, ibkâ ve tencîz başlığı altındaki kayıtların sayısı 150'dir. Bu başlık altında 7 medd, 7 nakil, 133 ibkâ ve 3 de ibkâ ve tencîz kaydı bulunmaktadır. Medd kayıtlarında, ahalinin memnuniyetini kazanan kadıların, görev sürelerinin 2 ay uzatılarak ödüllendirildikleri görülmektedir. Nakil kayıtları genellikle mağdur olan kadıların ilgili olarak gerçekleşmiştir. İlhâk kayıtlarında mağdur olan kadı için nakil yoluna gidilmiştir. İbkâ kayıtlarında ise bir mansıbdan haksız yere azledilen kadıların görevlerine iade edilmişlerdir, hakları saklı kalıp tekrar görevlerine iade edilmişlerdir.

Mısır atamaları toplamda 20 adettir. Bu grupta 6 tane infisâl süresi belirtilmiş kayıt vardır. En uzun infisâl süresi 8 sene, en kısa infisâl süresi 26 aydır. 11 adet ibkâ kaydı bulunmaktadır. Mısır, 2 senelik müddet-i örfiyye ile en uzun görev yapılan bölge olarak karşımıza çıkmaktadır. Deftere göre, en yüksek maaşla atamalar da, 499 akçe ile bu bölgede gerçekleşmiştir.

Müderrislikten kadılığa geçiş kayıtları defterin belli bir sayfasında bulunmayıp, çeşitli varakların satır aralarına serpiştirilmiş durumdadır. Müderrislikten kadılığa geçiş şekline dair 6 kayda rastlanmadır. Bu gruptaki maaşlar genellikle 40 akçeden 150 akçeye yükselmiştir.

Defterin en sonunda "Medâris-i Ma'zûra" başlığı altında müderrislikten müderrisliğe geçiş kayıtları bulunmaktadır. Bu kayıtların sayısı 13'tür. Müderrislikten müderrisliğe geçişte maaşlar 25 akçeden 40 akçeye yükselmiştir. Dönemin kazaskerine ait mühür ile defter kayıtları tamamlanmıştır.

Tezin en son kısmını yani üçüncü bölümünü ruznâmçe defterinin transkripsiyonu oluşturmaktadır.

NURUOSMANİYE KÜTÜPHANESİ 5193/24 NUMARALI RUZNÂMÇE DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU

(1 b)

İ'lâmları mûcibince 'amel oluna deyu buyuruldu

Ma'rûz-ı dâîleri budur ki Anadolu kuzâtı dâîlerinin rütbe defterleri on iki rütbe üzere olup rütbenin birinden ma'zûl olan fevkinde olan rütbeye olmak kânûn-ı tarîkleri olmağla sâbi'a rütbesinden ma'zûl olanlar sâdise olmak lazım gelir sâdisede ise manâsıbın ekseri mürûr-ı eyyâm ile mevâlî-i 'izâma arpalık olup kuzâta verilecek manâsıb kalîl olduğundan nâşî beynlerinde zihâm iktizâ etmekle beşer altışar sene-i kâmile müstemirren mülâzemet muhtaç olmalarıyla fakr u fakâyâ mübtelâ olduklarını cemî' eşrâf-ı kuzât ve duacıları Divan'da haber verip hallerine merhameten sâbi'a mansıplarından Geyve ve Akhisar-ı Geyve ve Maarretü'l-Mısreyn kazaları sâdise rütbesinden itibâr olub lâkin bu itibârdan mukaddem olanlarda itibar olunmayıp ancak ba'de'l-yevm bu üç mansıb sâbi'adan olanlar da muteber ve bu tarikle ahvâllerine nizâm verilmek bâbında fermân-ı âlî buyurulmak ricasında oldukları i'lâm olunur. Bâkî emr men-lehü'l-emrindir.

(3 a)

Rabbi yessir velâ tu'assir Rabbî temmim bi'l-hayr

Hamden li-men lâ mâni'a li-'atâihi ve's-salavat 'alâ men lâ nebiyye ba'dehu emmâ ba'd fe-hâzihi mücelledetün müttehazetün li-zabtı tevcihâtı'l-kuzât ve tesbiti tevârihi vesâiki'l-ma'rûzât 'ala's-süddeti's-seniyyeti's-sultâniyye nasarahu'l-lahu te'âlâ ve ebkâhu ilâ yevmi'l-'arasât fi zemeni mevlânâ el-Mütevekkil 'alâ mu'tî ni'ami'l-celâil câmi'i'l-mekârim ve fezâil murzî'l-ahlâk ve's-şemâil Hazreti Ebu'l-İshâk İsmail Efendi Kâdı yevme-izin bi-'asâikiri Anadolu vefkahu'l-lahu te'âlâ bi-tevfik celî ve ce'alehu fi'd-dareyni bi-kaderi 'alâ ve kad vakka'a'l-ibtidâ' fi'l-yevmi's-sâbi' 'aşar min şehri Rebiü'l-evvel li-sene selase ve 'işrîn ve mie b'ade'l-elf min hicreti men lehü'l-'izzü ve's-şeref

Fî gurre-i Cumâde'l-ûlâ sene 1123

Kazâ-yı Üskübî

Üskübî kadısı Mehmed şehr-i mezbûr gâyetinden ref^ç ve yeri yevmî kırk akçe ile İstanbul'da Mahmud Paşa Medresesi'nden on yedi ay infisâl ve on bir ay Âsitane-i müstemirresi olup sâdât-ı kirâm-ı zavîü'l-ihtirâmdan şâyeste-i âtîfet-i şehriyârî Mevlânâ es-Seyyid el-Hâc Osman dâîlerine bâ-terakkî yevmî yüz elli akçe ile gâyet-i merkûmeden ancak on iki ay mutasarrıf olup bakiyye-i müddet-i örfiyyesi olan sekiz ay zamanını âhâr kazada tekmîl etmek ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Aybasdı

Ber-vech-i ilhâk Aybasdı kazası mutasarrıfı Ebu Bekir gurre-i merkûmeden beş ay tevkîtle ref^ç ve yeri Kula kazasından munfasıl olup alîl olmağla mülâzemet iktidârı olmadığından mâ'adâ her vecihle mahall ve merhamet ve şâyeste-i inâyet olan Mevlânâ Hüseyin dâîleri te'bîd ihtiyâr etmekle sene-i mezbûre Şevvâli guresinden ber-vech-i te'bîd ve tekâüd mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Sırlus

Sırlus kadısı Mehmed şehr-i sâbık guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref^ç ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Devrek kazasından kırk ay infisâl ve yirmi sekiz ay Âsitane-i müstemirresi olup sezâvâr-ı âtîfet olan Mevlânâ Ömer dâîlerine yevmî iki yüz akçe ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Karacaviran

Karacaviran mutasarrıfı Hüseyin'in fevti mütehakkık olmağın ref^ç ve yeri Çubuk kazasından altmış dokuz ay infisâl ve on üç ay Âsitane-i müstemirresi olup pîr ü alîl olmağla mülâzemet iktidârı olmayan Mevlânâ diğêr Hüseyin dâîlerine te'bîd ihtiyâr etmeğın şehr-i mezbûr gâyetinden ber-vech-i te'bîd ve tekâüd mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Bozkır

Bozkır kadısı Süleyman bî-berât mutasarrıf olmağla gurre-i merkûmeden beş ay tevkîtle ref^ç ve yeri Alaşehir kazasından munfasıl olup eşrâf-ı kuzât zavîü'l-ihtirâmdan olan Mevlânâ Hasan dâîleri pîr ve alîl ve mülâzemet iktidârı olmayıp te'bîd ihtiyâr

etmekle tevcîh olunup sene-i mezbûre Şevvâli gurrelerinden ber-vech-i te'bîd ve tekâüd mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Gümüş

Ber-vech-i te'bîd Gümüş kadısı Mehmed şehr-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri Merzifon kazasına ilhâk olmağla ber-vech-i ma'îşet mutasarrıfı olup zîş-i eşrâf-ı kuzât ve kudemâ-yı tarîk ve her vecihle şâyeste-i re'fet-i şehriyârî olan sâdât-ı kirâmdan Mevlânâ Mansurzâde es-Seyyid Mehmed dâileri gâyet-i merkûmeden ber-vech-i ilhâk mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

(3 b)

Kazâ-yı Karahisar-ı Nallı

Ber-vech-i te'bîd Karahisar-ı Nallı kadısı Mustafa gâyet-i şehr-i mezbûrdan ref' ve yeri ber-vech-i mezkûr Gümüş kazası mutasarrıfı iken bi-hasebi'l-iktizâ âhâra tevcîh olunmağla sıfr'ül-yed kalan Mevlânâ Mehmed dâilerine tevcîh olunup gâyet-i merkûmeden Karahisar-ı Nallı kazasına ber-vech-i te'bîd ve tekâüd mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Lazkiyetü'l- Arab

Lazkiyetü'l-Arab kadısı es-Seyyid Ömer gurre-i merkûmeden on iki ay bakiyye-i müddetini tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî yüz elli akçe ile yine kazâ-yı mezbûrdan kırk üç ay infisâl ve otuz altı ay Âsitane-i müstemirresi olup sezâvâr-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Osman dâilerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît müddet-i örfiyyesi tamamına değin mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Sis

Sis kadısı Ahmed gurre-i merkûmeden müddet-i örfiyyesi tamamına değin tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Harmancık kazasından kırk üç ay infisâl ve otuz üç ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ İbrahim dâilerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Kavak

Ber-vech-i ma'îşet Kavak kazası mutasarrıfı Yusuf'un fevti mütehakkık olmağın yeri ber-vech-i te'bîd Ginolu mutasarrıfı iken kazasker-i sâbık zamanında âhara verilmekle sıfr'ül-yed kalıp 'amâ târî olmağla mahall ve merhamet sezâvâr-ı âtîfet olan Mevlânâ Osman dâîlerine tarafından nâib ile mutasarrıf olmak üzere ber-vech-i te'bîd ve tekâüd tevcîh olunmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Yüreğir

Ber-vech-i ma'îşet Yüreğir mutasarrıfı Yusuf'un fevti mütehakkık olmağın mukaddemâ bâ-emr-i âlî ber-vech-i te'bîd ve tekâüd mutasarrıf iken mezbûr Yusuf'a tevcîh olunmağla sıfr'ül-yed kalan Mevlânâ es-Seyyid Mehmed dâîlerine sâdât-ı kirâm zavû'l-ihirâmından mahall ve müstehik olmağla bâ-işaret-i hazret-i Şeyhülislâm sellemehü'l-azîzi'l-meliki'l-allâm gâyet-i şehri mezbûrdan ke'l-evvel ber-vech-i te'bîd ve tekâüd mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Yenişehir-i Aydın

Yenişehir-i Aydın kadısı es-Seyyid Mustafa gurre-i merkûmeden tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Dazkırı kazasından yirmi altı ay infisâl ve on dört ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Abdulhalim dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît müddet-i örfiyyesi tamamına değin mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Derkuş

Ber-vech-i ma'îşet Derkuş kazası mutasarrıfı Ali'nin azli bi-hasebi'l-iktizâ lazım gelmeğle gâyet-i şehri mezbûrdan ref' ve yeri İskele köyleri ilhâkıyla Nizip kadısı es-Seyyid Muhammed dâîlerine bâ-fermân-ı âlî bi-tarîkin-nakil tevcîh olunup sene-i merkûme Cumâde'l-âhiresi guresinden Derkuş kazasını ancak on ay mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Harput

Harput kadısı Eyüp gurre-i merkûmeden beş ay tevkîtle ref' yeri yevmî iki yüz akçe ile Van kazasından on ay mağduriyetinden mâ'adâ yirmi ay infisâl ve kezâlik Âsitane-i müstemirresi olup müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olmağla şâyeste-i âtifet-i şehriyârî olan Mevlânâ es-Seyyid Salih dâîlerine kazâ-yı merkûmun muvakkiti es-Seyyid Mustafa te'hîr ve on iki ay ile bâ-fermân-ı hümâyun mezbûr es-Seyyid Salih tevcîh olunup sene-i merkûme Zi'l-ka'det'üş-şerîfesi guresinden misli ve Sağman kazası ilhâkıyla ancak on iki ay mutasarrıf olup bakiyye-i müddetini âhar kazada tekmîl etmek ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Derkuş

Derkuş kadısı es-Seyyid Muhammed gurre-i mezbûreden on ay müddet-i muayyenesini tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî kırk akçe ile Ahmed Paşa Medresesi'nden otuz dört ay infisâl ve yirmi yedi ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Muhammed dâîlerine yevmî yüz elli akçe ile ba'de hulûlî't-tevkîl tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

(4 a)

Kazâ-yı Sorgun-ı Kastamonu

Ber-vech-i te'bîd Sorgun-ı Kastamonu kadısı Muhammed şehir-i âtî gâyetinden ref' ve yeri ber-vech-i te'bîd Yörükân-ı Araç kazası mutasarrıfı iken kazasker-i sâbık zamanında bî-vech âhara verilmekle sıf'ül-yed kalan Mevlânâ es-Seyyid Hidâyetullah dâîleri mahall ve müstehik olmağın sene-i merkûme Şa'bân-ı şerîfi guresinden ber-vech-i te'bîd ve tekâüd mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Suruç

Ber-vech-i te'bîd Suruç mutasarrıfı es-Seyyid Osman'ın fevti mütehakkık olmağın yeri mukaddemâ müddet-i örfiyye ile mutasarrıf olup yedi ay tasarrufundan sonra mezbûr es-Seyyid Osman'a tevcîh olunmağla mağdur olan Mevlânâ Mehmed

dâîlerine tevcîh olunup sene-i merkûme Receb'ül-ferdi guresinden ancak on iki ay mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Danişmendli

Danişmendli kadısı Mahmud sene-i merkûme Muharrem'ül-haramı guresinden on sekiz ay tamamına değin tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Selenti kazasından altmış bir ay infisâl ve yirmi dokuz ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ es-Seyyid Yusuf dâîlerine misli ve tevkît-i mezbûr ile tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Karahisar-ı Şarkî

Karahisar-ı Şarkî kadısı Ebu Bekir'in müddeti halle karîb olmağın şehr-i mezbûr gâyetinden üç ay tevkîtle ref' ve yeri on iki ay kazâ-yı mezbûr on iki ay dahî Elmalı kazası tekmîl-i seneteyn etmek üzere tevcîh olunduğu kazasker-i esbak ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olup mahall ve müstehik ve şâyeste-i re'fet-i şehriyârî olan Mevlânâ Süleyman dâîleri Elmalı kazasında olan on iki ay müddetinden ferağımı i'lâm etmekle âhara tevcîh ve zikrolunan Karahisar-ı Şarkî kazasını sene-i mezbûre Şevvâli guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Petekrek maa-Tavusger

Petekrek maa-Tavusger mutasarrıfı Ahmed şehr-i âtî gâyetinden ref' ve yeri yevmî kırk akçe ile İstanbul'da Pirinççi Medresesi'nden tûl-ı infisâl ve on yedi ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstahak olan Mevlânâ diğer Ahmed dâîlerine yevmî yüz elli akçe ve tevâbi'-i kadîmesiyle sene-i merkûme Şa'bân-ı şerîfi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Banaz

Banaz kazası mutasarrıfı Mahmud şehr-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri kudemâ-yı tarîk-i eşrâf-ı kuzâttan müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olduğundan gayrı bilâ-vech mağdur olmağla sezâvâr-ı merhamet olan Cemalzâde Mevlânâ Muhammed

dâîlerine manâsıb-ı sitteden birine vâsıl oluncaya dek sene-i merkûme Receb-i Şerîfî guresinden mutasarrıf olmak ricasına bade'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Gönve maa-Batun

Gönve maa-Batun kadısı Mehmed şehir-i âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Karahisar-ı Nallu kazasından elli beş ay infisâl ve on üç ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Ali dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Savur

Ber-vech-i te'bîd Savur kadısı es-Seyyid Mehmed şehir-i âtî gâyetinden ref' ve yeri mukaddemâ ber-vech-i te'bîd Balu mutasarrıfı iken kazasker-i sâbık zamanında bî-vech âhara verilmekle sıfır'ül-yed kalan sâbıkâ Amasya müftüsü Mevlânâ el-Şeyh İsmail dâîlerine erbâb-ı istihkâkdan olmağla bâ-işaret-i Hazret-i Şeyhülislâm sellemehü'l-azîzi'l-meliki'l-allâm sene-i merkûme Receb'ül-ferdi guresinden ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

(4 b)

Kazâ-yı Bergama

Bergama kadısı Mustafa gurre-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî iki yüz akçe ile Gerede kazasından beş ay kasr-ı muteberinden gayrı on dokuz ay infisâl ve kezâlik Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik ve sezâvâr-ı âtîfet olan Mevlânâ Hüseyin dâîlerine yevmî üç yüz akçe ile ba'de-hulûli't-tevkît müddet-i örfiyyesi tamamına değin mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Şuhûd

Şuhûd kadısı Muhammed gurre-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Onikidivan kazasından altmış beş ay infisâl ve elli dokuz ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik ve şâyeste-i re'fet-i şehriyârî olan Mevlânâ Süleyman dâîlerine yevmî iki yüz akçe ile

ba'de-hulûli't-tevkît müddet-i örfiyyesi tamamına değin mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Turhal

Turhal kadısı Ahmed gurre-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Kalkanlı kazasından elli iki ay infisâl ve yirmi beş ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ diğer Ahmed dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît müddet-i örfiyyesi tamamına değin mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Kalecik Keskinî

Ber-vech-i te'bîd Kalecik Keskinî mutasarrıfı es-Seyyid Mustafa'nın fevti mütehakkık olmağın şehri mezbûr gâyetinden Gerede kazasına ilhâk olunup mutasarrıf es-Seyyid Hafız Mehmed sene-i merkûme Receb'ül-ferdi guresinden zikrolunan Kalecik Keskinî kazasına ber-vech-i ilhâk mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Eşen

Eşen kadısı Abdulhalim gurre-i mezbûreden müddet-i örfiyyesi tamamına değin tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Kargı kazasından otuz sekiz ay infisâl ve on yedi ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ San'ullah dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Balat

Balat kadısı Muhammed gurre-i mezbûreden müddet-i örfiyyesi tamamına değin tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Ârim kazasından elli sekiz ay infisâl ve elli iki ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik ve sezâvâr-ı âtifet olan Mevlânâ Süleyman dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Hemşin

Hemşin kadısı Ahmed şehr-i âti gâyetinden altı ay tevkîtle ref^ê ve yeri yevmî kırk akçe ile Bursa'da Bayezid Han Medresesi'nden tûl-ı infisâl ve on yedi ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Halil dâîlerine bâ-terakkî yevmî yüz elli akçe ile ba'de hulûli't-tevkît Çepni ve Çongar ilhâkıyla tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Osmancık

Osmancık kadısı Ali gurre-i merkûmeden on yedi ay tamamına değin tasarrufundan sonra ref^ê ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Rize kazasından kırk iki ay infisâl ve otuz ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ es-Seyyid Hüseyin dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît müddet-i örfiyyesi tamamına değin mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Kütanis maa-Bağdadçık ve Delice

Kütanis maa-Bağdadçık ve Delice kazaları hâlî olduğu i'lâm olunmağla yevmî yüz elli akçe ile Livane maa-Arhova kazasından yirmi üç ay infisâl ve on bir ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ el-Hâc Ömer dâîlerine tevcîh olunup sene-i merkûme Şa'bân-ı şerîfi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

(5 a)

Kazâ-yı Şiran

Şiran kadısı Murad sene-i merkûme Muharrem'ül-haramı guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref^ê ve yeri yevmî iki yüz akçe ile Kiğı kazasından on sekiz ay infisâl ve on ik ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ es-Seyyid Yusuf dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Divriği

Divriği kadısı es-Seyyid el-Şeyh Ahmed gurre-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref^ı ve yeri yevmî iki yüz akçe ile Hısn-ı Mansur kazasından kırk dört ay infisâl ve otuz ay Âsitane-i müstemirresi olup evlâd-ı ulemâdan sezâvâr-ı re'fet ve şâyeste-i merhamet olan Mevlânâ Ahmed dâîlerine misli ve sene-i mezbûre Ramazanı guresinden müncizen mutasarrıfı Mahmud ref^ıinden Hasankeyf kazasına ber-vech-i ilhâk mutasarrıf olup ba'de hulûli't-tevkît kazâ-yı mezkûr ile maan tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Kalkanlı

Kalkanlı kadısı Abdülkerim şehr-i sâbık guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref^ı ve yeri yevmî kırk akçe ile İstanbul'da Merdümiye Medresesi'nden yirmi ay infisâl ve on üç ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ İbrahim dâîlerine yevmî yüz elli akçe ile ba'de hulûli't-tevkît müddet-i örfiyyesi tamamına değin mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Merzifon Abâd

Ber-vech-i ma'îşet Merzifon Abâd kadısı Osman şehr-i mezbûr gâyetinden ref^ı ve yeri kuzâtan ve kudemâ-yı tarîkden pîr ve alîl olmağla ber-vech-i te'bîd Zarı kazasına mutasarrıf iken kazasker-i sâbık zamanında bî-vech âhara verilmekle sıfr'ül-yed kalan Mevlânâ Mustafa dâîlerine tevcîh olunup sene-i merkûme Şa'bân-ı şerîfi guresinden ber-vech-i te'bîd ve tekâüd mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Boğazlıyan

Palas ilhâkıyla ber vech-i te'bîd Boğazlıyan kazası mutasarrıfı Mahmud bi-hasebi'l-iktizâ Anduğu kazasına nakil olunmayla şehr-i mezbûr gâyetinden ref^ı ve yeri ber-vech-i te'bîd zikrolunan Anduğu mutasarrıfı es-Seyyid Abdulgani'ye azli lazım gelmekle bi-tarîkin-nakil ber-vech-i te'bîd tevcîh olunup sene-i merkûme Şa'bân-ı şerîfi

guresinden Palas ilhâkıyla Boğazlıyan kazasına mezbûr es-Seyyid Abdulgani ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Anduğu

Ber-vech-i te'bîd Anduğu mutasarrıfı es-Seyyid Abdulganî'nin defaâtle şükâtı gelip azli lazım olmağın şehir-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri Palas ilhâkıyla ber-vech-i te'bîd Boğazlıyan kazası mutasarrıfı iken bi-hasebi'l-iktizâ mezbûr es-Seyyid Abdulganî'ye tevcîh olunmağla sıfr'ül-yed kalan Mevlânâ Mahmud dâîlerine bî't-tarîk'in-nakl tevcîh olunup sene-i merkûme Şa'bân-ı şerîfi guresinden Anduğu kazasına ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Piyanis

Piyanis kadısı Ali şehir-i âtî gâyetinden ref' ve yeri Nevâhî-i Bergama mutasarrıfı iken bi-hasebi'l-iktizâ âhara tevcîh olunmağla mağdur olan Osmanzâde Mevlânâ eş-Şeyh Muhammed dâîlerine bi-tarîkin-nakil tevcîh olunup sene-i merkûme Ramazanı guresinden ancak sekiz ay tamamına değin mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Nevâhî-i Bergama

Nevâhî-i Bergama kadısı Osmanzâde eş-Şeyh Mehmed bi-hasebi'l-iktizâ âhar kazâya nakil olunmağla şehir-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri zîş-i eşrâf-ı kuzât olup müte'ayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olmağla sezâvâr-ı âtîfet ve şâyeste-i mekremet olan Mevlânâ Hüseyin dâîlerine manâsıb-ı sitteden birine nâ'il oluncaya değin ber-vech-i ma'îşet tevcîh olunup sene-i merkûme Şa'bânı gâyetinden ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Şa'bân'ül-muazzam sene 1123

Bâ-berât

Kazâ-yı Maarretü'l-Mısreyn

Maarretü'l-Mısreyn kazası eşrâf-ı kuzât ittifaklarıyla sâdise rütbesinde itibar olunmak ricasına der-i devlete arz ve fermân-ı âlî ısdâr olunmağla mutasarrıf es-Seyyid İbrahim gurre-i mezbûreden müddet-i örfiyyesi tamamına değin tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî iki yüz akçe ile Uluborlu kazasından elli bir ay infisâl kırk beş ay

Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ es-Seyyid Mehmed dâîlerine misli ve bâ-fermân-ı âlî sâdise rütbesiyle ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

(5 b)

Kazâ-yı Gönen-i Karesi

Gönen-i Karesi kadısı Ahmed gurre-i mezbûreden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî iki yüz akçe ile Bor kazasından üç ay kasr-ı muteberinden gayrı otuz üç ay infisâl ve kezâlik Âsitane-i müstemirresi olup müte'ayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olmağla sezâvâr-ı âtîfet-i şehriyârî ve şâyeste-i mükremet cihândârî Mevlânâ diğeri Ahmed dâîlerine yevmî üç yüz akçe ve sene-i merkûme Ramazan-ı şerîfi guresinden mutasarrıf Ahmed ref'inden müncizen Eşme maa-Anay kazasına mutasarrıf olup ba'de hulûli't-tevkît zikrolunan Gönen-i Karesi kazasıyla ber-vech-i ilhâk maâ tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Aksaray

Aksaray kadısı Abdülmecid'in bi-hasebi'l-iktizâ müddet-i örfiyyesinden altı ay zamanını kasr ve şehir-i âtî gâyetinden ref' ve muvakkiti es-Seyyid Musa altı ay te'hir olunmağla yeri yevmî iki yüz akçe ile Akşehir kazasından kırk ay infisâl ve yirmi ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ es-Seyyid Hasan dâîlerine yevmî üç yüz akçe ile sene-i merkûme Şevvâli guresinden ancak on iki ay mutasarrıf olup bakiyye-i müddeti olan sekiz ay zamanını misli âhâr kazada tekmîl etmek ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Geyve

Geyve kazası eşrâf-ı kuzât ittifaklarıyla sâdise rütbesinde itibar olunmak ricasına der-i devlete arz-ı fermân-ı âlî ısdâr olunup sâdise rütbesine tahrîr olunmağla mutasarrıf İbrahim şehir-i sâbık guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî iki yüz akçe ile nevâhi-i Bergama kazasından altmış üç ay infisâl ve kırk üç ay Âsitane-i müstemirresi olup müte'ayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olan

Mevlânâ Davud dâîlerine misli ve bâ ferman-ı âlî sâdise rütbesiyle tevcîh olunup ba‘de hulûli’t-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba‘de’l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Daskırı

Daskırı kadısı Hasan şehr-i âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref‘ ve yeri Amasya kazasından munfasıl ve on üç ay Âsitane-i müstemirresi olup eşrâf-ı kuzât-ı zavîü’l-ihtirâmdan müte‘ayyinü’l-ehliye ve’l-istihkâk olmağla sezâvâr-ı ihsân olan Mevlânâ Hüseyin Feyzi dâîlerine te’bîd ihtiyar etmeğın tevcîh olunup sene-i âtiyye Rebî‘ü’l-âhiri guresinden kazâ-yı mezbûra ber-vech-i te’bîd ve tekâüd mutasarrıf olmak ricasına ba‘de’l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Bozulus

Bozulus kadısı es-Seyyid Abdü’lgani şehr-i sâbık guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref‘ ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Koçhisar-ı Gerede kazasından doksan iki ay infisâl ve otuz bir ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine misli ile ba‘de hulûli’t-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba‘de’l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Gaferiyad

Gaferiyad kadısı Abdulkerim gurre-i merkumeden on sekiz ay zamanını tasarrufundan sonra ref‘ ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Dalama kazasından yetmiş bir ay infisâl ve yirmi yedi ay Asitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Ahmed dâîlerine misli ile ba‘de hulûli’t-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba‘de’l-arz sadaka buyruldu.

(6 a)

Bâ-berât

Kazâ-yı Akhisar-ı Geyve

Akhisar-ı Geyve kazası eşrâf-ı kuzât ittifaklarıyla sâdise rütbesinde itibar olunmak ricasına der-i devlete arz ve fermân-ı âlî ısdâr olunmağla mutasarrıf Abdüsselâm gurre-i mezbûreden müddet-i örfiyyesi tamamına değin tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî iki yüz akçe ile nevâhi-i Bergama kazasından doksan dört ay infisâl ve otuz altı ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Süleyman dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît sâdise rütbesiyle tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Tosya

Tosya kadısı Ahmed şehr-i sâbık guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî üç yüz akçe ile Seydişehir kazasından otuz sekiz ay infisâl yirmi beş ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik ve şâyeste-i âtıfet olan Mevlânâ Receb dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Keçiborlu

Keçiborlu kadısı es-Seyyid Mustafa şehr-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri kazasker-i sâbık ruznamçesinde Köşk kazasına ilhâk olduğu mestûr ve mukayyed olmağla zikrolunan Köşk mutasarrıfı Yahya dâîleri sene-i mezbûre Ramazanı guresinden ber-vech-i ilhâk mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Beyrut

Beyrut kadısı Abdurrahman şehr-i sâbık guresinden on sekiz ay tamamına değin tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî iki yüz akçe ile Kars-ı Erzurum kazasından yüz dokuz ay infisâl ve otuz beş ay Âsitane-i müstemirresi olup müte'ayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olmağla şâyeste-i re'fet-i şehriyârî olan Mevlânâ es-Seyyid Fazlullah dâîlerine misli ve sene-i merkûme Şevvâli guresinden mutasarrıf Ahmed ref'inden müncizen mutasarrıf olmak üzere Arak kazası ilhâkıyla ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Yerkesiği

Yerkesiği kadısı Mehmed Yemenî kuzâttan olmamağla şehir-i mezbûr gâyetinden ref^ʿ ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Karahisar-ı Nallı kazasından kırk bir ay infisâl ve sekiz ay kasr-ı mu'teberinden gayrı on altı ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine misli ve sene-i merkûme Ramazanı guresinden Feslikân-ı Gereme mutasarrıfı Halil ref'inden Yerkesiği ile maan tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Şorba

Şorba Kadısı Osman sene-i mezbûre Cemâziye'l-âhiresi guresinden tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref^ʿ ve yeri yevmî iki yüz akçe ile Kars-ı Erzurum kazasından yetmiş yedi ay infisâl ve yirmi dokuz ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ es-Seyyid Mahmud dâîlerine misli ve mutasarrıf es-Seyyid Mehmed ref'inden Pavlu-yı Bolu ilhâkıyla tevcîh olunup sene-i merkûme Ramazanı guresinden Pavlu-yı Bolu kazasına mutasarrıf olup ba'de hulûlî't-tevkît Şorba kazasıyla maan tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Çarşamba-i Bolu

Çarşamba-yı Bolu mutasarrıfı es-Seyyid Ahmed şehir-i mezbûr gâyetinden ref^ʿ ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Araç kazasından elli üç ay infisâl ve on yedi ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Mahmud dâîlerine misli ve sene-i mezbûre Ramazanı guresinden ancak on dört ay tamamına değin mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Manavgat

Manavgat kadısı es-Seyyid Ali gurre-i merkûmeden üç ay tevkîtle ref^ʿ ve yeri Aksaray muvakkiti olup bi-hasebi'l-iktizâ te'hîr olunan es-Seyyid Musa dâîlerine sene-i mezbûre Zî'l-ka'det'üş-şerîfesi guresinden ancak sekiz ay mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

(6 b)

Kazâ-yı Zari

Ber-vech-i ilhâk Zari mutasarrıfı Hüseyin şehr-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri kudemâ-yı tarîkden pîr ü alîl olup bir vecihle mülâzemetle iktidarı kalmamayla te'bîd ihtiyar eden Mevlânâ Ali dâîlerine merkûme Ramazan guresinden ber-vech-i te'bîd ve tekâud mutasarrıf olmak ricasına bade'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Terme

Terme kadısı Hüseyin sene-i merkûme Cumâde'l-ûlâ guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Boyabat kazasından otuz dokuz ay infisâl ve on dört ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Mustafa dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Busra

Busra Kadısı Vahyî-zâde Ahmed gurre-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî dört yüz akçe ile Niğde kazasından altmış yedi ay infisâl ve otuz bir ay Âsitane-i müstemirresi olup eşrâf-ı kuzât-ı zavû'l-i ihtirâmdan müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olmağla sezâvâr-ı re'fet ve şâyeste-i mekremet Mevlânâ İbrahim dâîlerine yevmî dört yüz doksan dokuz akçe ve mutasarrıfı Mehmed ref'inden Selenti kazasına ilhâkan gurre-i Şa'bândan mutasarrıf olup ba'de hulûli't-tevkît ilhâk-ı mezbûr ile kazâ-yı mezkûru tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Ramazan'ül-mübarek 1123

Bâ-berât

Kazâ-yı Ulak

Ulak kadısı Mustafa gurre-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî iki yüz akçe ile Üskübî kazasından yetmiş bir ay infisâl ve yirmi dört ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ

Ahmed dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Muğla

Muğla kadısı Süleyman gurre-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî yüzelli akçe ile Finike kazasından elli dokuz ay infisâl ve otuz ay Âsitane-i müstemirresi olup müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkak olmağla şâyeste-i ihsân olan Mevlânâ Cafer dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Araç

Araç kadısı Hasan gurre-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Göçinöz kazasından yirmi ay infisâl ve yedi ay kasr-ı muteberinden gayrı on sekiz ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Abdullah dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Taraklıborlu

Taraklıborlu kadısı es-Seyyid Seyfullah şehr-i sâbık guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî üç yüz akçe ile Aksaray kazasından kırk yedi ay infisâl ve kırk bir ay Âsitane-i müstemirresi müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olmağla şâyeste-i mekremet-i şehriyârî olan Mevlânâ Ahmed dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Tuzla

Tuzla kadısı Abdalbâki gurre-i merkûmeden bakiyye-i müddeti olan dokuz ay zamanını tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî üç yüz akçe ile Larende kazasından kırk dokuz ay infisâl ve kırk üç ay Âsitane-i müstemirresi olup müteayyinü'l-ehliye

ve'l-istihkâk olmağla sezâvâr-ı ikrâm ve şâyeste-i ihsân olan Mevlânâ Abdurrahman dâîlerine misli ve tevâbi'-i kadîmesinden Ayvalık ilhâkıyla ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Milan

Milan kadısı Hasan gurre-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî kırk akçe ile Gevherhan Sultan Medresesi'nden on beş sene infisâl ve otuz ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Mustafa dâîlerine yevmî yüz elli akçe ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

(7 a)

Kazâ-yı Eğrigöz

Eğrigöz kadısı Mahmud şehr-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Eğin kazasından yirmi üç ay infisâl ve dört ay kasr-ı muteberinden gayrı yirmi üç ay Âsitane-i müstemirresi olup şâyeste-i merhamet-i şehriyârî olan Mevlânâ Abdullah dâîlerine misli ile rütbesine hâlel gelmemek üzere tevcîh olunup sene-i merkûme Şevvâli guresinden ancak on iki ay mutasarrıf olup bakiyye-i müddeti olan sekiz ay zamanını eski rütbesi îsâli manâsıbın yerinde tekmîl etmek ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Gördek

Gördek kadısı Ali'nin fevti sikât ihbârıyla mütehakkık olmağın yeri yevmî iki yüz akçe ile Adala kazasından altmış iki ay infisâl ve iki ay kasr-ı muteberinden gayrı elli dokuz ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Salih dâîlerine misli ile sene-i mezbûre Şevvâli guresinden ancak on üç ay mutasarrıf olup bakiyye-i müddeti olan yedi ay zamanını misli âhâr kazada tekmîl etmek ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Seydişehir

Seydişehir kadısı Ahmed'in âhâli-i vilâyetten mahzar ile Divan-ı Hümayun'a şükâtı gelip azli fermân olunmağın şehr-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri yevmî üç yüz

akçe ile Gedegara kazasından yetmiş altı ay infisâl ve beş ay kasr-ı mu'teberinden gayrı kırk ay Âsitane-i müstemirresi olup sezâvâr-ı inâyet ve şâyeste-i mekremet olan Mevlânâ el-Hâc İbrahim dâîlerine bakiyye-i müddeti olan sekiz ay zamanını âhâr kazada tekmîl etmek üzere sene-i mezbûre Şevvâli guresinden ancak on iki ay mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Eskişehir

Eskişehir kadısı Ahmed sene-i merkûme Receb'ül-ferdi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yüz elli akçe ile Sonice kazasından kırk altı ay infisâl ve otuz üç ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Mustafa dâîlerine yevmî iki yüz akçe ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Hacıbektaş

Hacıbektaş kadısı es-Seyyid Mehmed bî-berât mutasarrıf olmağın gurre-i merkûmeden dört ay tevkîtle ref' ve yeri Mecidözü kazasından kırk ay infisâl ve on üç ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine yevmî yüz elli akçe ve Süleymanlı-yı Kebîr ve Sağîr ilhâkıyla sene-i merkûme Zi'l-hiccesi gâyetinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Bozok Sorgun'u

Bozok Sorgun'u kadısı Mustafa gurre-i merkûmeden on altı ay tamamına değın tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî kırk akçe ile Şahmelik Medresesi'nden tûl-i infisâl ve yirmi iki ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Osman dâîlerine yevmî yüz elli akçe ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Yavabolu

Yavabolu kadısı Mehmed gurre-i merkûmeden on yedi ay tamamına deĝin tasarrufundan sonra ref^ç ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Kavak kazasından seksen altı ay infisâl ve yirmi üç ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ diĝer Mehmed dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Sarıkavak maa-Karataş

Sarıkavak maa-Karataş kadısı Abdurrahman sene-i mezbûre Receb'ül-ferdi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye tasarrufundan sonra ref^ç ve yeri yüz elli akçe ile Anduĝu kazasından yetmiş üç ay infisâl ve on yedi ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ es-Seyyid Mehmed dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

(7 b)

FÎ gurre-i Şevvâl'ül-mükerrem 1123

Bâ-berât

Kazâ-yı Kars-ı Zülkadriye

Kars-ı Zülkadriye kadısı Musa gurre-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref^ç ve yeri yevmî iki yüz akçe ile Bor kazasından yetmiş sekiz ay infisâl ve kırk yedi ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ es-Seyyid Abdurrahim dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Peçin

Peçin kadısı Mehmed gurre-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye tasarrufundan sonra ref^ç ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Bozöyük-i Brusa kazasından

yirmi dört ay infisâl ve on yedi ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Ali dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Çorum

Çorum kadısı İbrahim gurre-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Sırulus kazasından yüz sekiz ay infisâl ve doksan ay Âsitane-i müstemirresi olup müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olan Mevlânâ Muharrem-zâde Ahmed dâîlerine yevmî iki yüz akçe ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Demirci

Demirci kadısı Yahya sene-i mezbûre Receb'ül-ferdi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî dört yüz akçe ile Almalı kazasından dört ay kasr-ı muteberinden gayrı otuz ay infisâl ve yirmi dört ay Âsitane-i müstemirresi olup led'el imtihan istihkâkı nümâyân olan Mevlânâ el-Şeyh Murtazâ dâîlerine sezâvâr-ı mekremet-i şehriyârî ve şâyeste-i merhamet cihândârî olmağla misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Seferihisar-ı Günyüzü

Seferihisar-ı Günyüzü kadısı Ahmed sene-i mezbûre Şa'bân'ül-muazzamı guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Eğirdir kazasından kırk beş ay infisâl ve otuz dokuz ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ es-Seyyid Mustafa dâîlerine yevmî iki yüz akçe ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Ereğli-i Karaman

Ereğli-i Karaman kadısı Musa şehr-i âtî gâyetinden ref^ç ve yeri işbu sene-i mübarekte vaki sefer-i nusret-eserde ordu-yu hümâyun kazası nâibi olup yevmî iki yüz akçe ile İdlîb kazasından elli dört ay infisâl ve altı ay kasr-ı mu'teberinden gayrı kezâlik elli dört ay Âsitane-i müstemirresi olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine yevmî üç yüz akçe ile tevcîh olup sene-i mezbûre Zi'l-hicce'üş-şerîfesi guresinden ancak altı ay mutasarrıf olup bakiyye-i müddet-i örfiyyesi olan on dört ay zamanını vârid olan fermân-i âlîye imtisâlen Taraklıborlu kazasında muvakkiti Ahmed müddet-i örfiyyesin itmâmdan sonra zikrolunan Taraklıborlu kazasında tekmîl etmek ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Pertek

Pertek kazasında mutasarrıf olan Feyzullah'ın sagîr olup kat'â tarîkde alâkası olmadığını sikât ihbâr etmeğın şehr-i mezbûr gâyetinden ref^ç ve yeri Hums kazasından munfasîlen Âsitane-i Saâdet'e mülâzemet üzere iken alîl olmakla bir vechile mülâzemetete iktidârı kalmayıp te'bîd ihtiyar eden Mevlânâ Osman dâîlerine mutasarrıf Ahmed ref'inden Şora ilhâkıyla zikrolunan Pertek kazası olup sene-i merkûme Zi'l-ka'det'üş-şerîfesi guresinden kaza-yı mezbûre ilhâk-ı mezkûr ile ber-vech-i te'bîd ve tekâüd mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

(8 a)

Fi gurre-i Zi'l-ka'det'üş-şerîfe 1123

Kazâ-yı Keş Deresi

Keş Deresi kazasına ber-vech-i ma'îşet mutasarrıf olan Mehmed şehr-i mezbûr gâyetinden ref^ç ve yeri Beyrut kazasından munfasîlân mülâzemette olup pîr ü alîl olmağla te'bîd ihtiyar eden Mevlânâ Abdullah dâîlerine Ceviz Deresi mutasarrıfı Mustafa ref'inden Ceviz Deresi ilhâkıyla tevcîh olup sene-i mezbûre Zi'l-hicce'üş-şerîfesi guresinden ber-vech-i te'bîd ve tekâüd mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Kalecik Keskin'i

Ber-vech-i ilhâk Kalecik Keskin'i kazası mutasarrıfı es-Seyyid Hafız Mehmed gurre-i merkûmeden dört ay tevkîtle ref' ve yeri Hama kazasından munfasıl eşraf-ı kuzâttan olup alîl olmağla sezâvâr-ı merhamet-i şehriyârî olan Mevlânâ Kenger Mustafa dâîleri te'bîd ihtiyar etmekle Konur ilhâkıyla tevcîh olunup sene-i âtiyye Rebî'ü'l-evveli guresinden ber-vech-i te'bîd ve tekâüd mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Gedik Çubuk

Gedik Çubuk kadısı Hasan şehri sâbık guresinden on yedi ay tamamına değın tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî kırk akçe ile İstanbul'da Bayram Kethüdâ Medresesi'nden yirmi altı ay infisâl ve yirmi ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ es-Seyyid Mehmed dâîlerine yevmî yüz elli akçe ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Yenice-i Taraklı

Yenice-i Taraklı kadısı el-Hâc Mustafa şehri sâbık guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Pirluganda kazasından yetmiş altı ay infisâl ve on sekiz ay Âsitane müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Hasan dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Vakıflar

Vakıflar kadısı Ebubekir bî-berât mutasarrıf olmağla gurre-i merkûmeden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Ekratlık kazasından otuz ay infisâl ve dört ay tasarrufundan gayrı yirmi ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Suruç

Suruç kadısı Mehmed şehr-i mezbûr gâyetinden altı ay tevkîtle ref` ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Bayburd-ı Karaman kazasından iki ay kasrından gayrı yirmi beş ay infisâl on dört ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ diğêr Mehmed dâîlerine misli ile ba`de hulûli`-t-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba`de`l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Larende

Larende kadısı Abdullah şehr-i sâbık guresinden on sekiz ay tamamına değın tasarrufundan sonra ref` ve yeri yevmî üç yüz akçe ile Erzincan kazasından otuz bir ay infisâl ve yirmi beşer ay Âsitane-i müstemirresi olup müteayyinü`l-ehliye ve`l-istihkâk olmağla şâyeste-i re`fet-i şehriyârî olan Mevlânâ Mustafa dâîlerine misli ile ba`de hulûli`-t-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba`de`l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Adala

Adala kadısı Hafız Osman gurre-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref` ve yeri yevmî iki yüz akçe ile Kızılhisar kazasından tûl-i infisâl ve yirmi yedi ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Ebubekir dâîlerine Demirciborlu kazasına müncizen gurre-i merkûmeden mutasarrıf olup ve ba`de hulûli`-t-tevkît Adala kazasını ilhâk-ı mezkûr ile maan tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba`de`l-arz sadaka buyruldu.

(8 b)

Bâ-berât

Kazâ-yı İdlib`is-Suğrâ

İdlib`is-Suğrâ kazasına arpalık olmak üzere mutasarrıf olan Hüseyin bâ-işâret-i alfiyye şehr-i âtî gâyetinden ref` ve yeri yevmî iki yüz akçe ile Ereğli-i Karaman kazasından yetmiş dört ay infisâl ve beş ay kasr-ı mu`teberinden gayrı kırk altı ay

Âsitane-i müstemirresi olup şâyeste-i re'fet ve sezâvâr-ı merhamet olan Mevlânâ Mahmud dâîlerine cemî'eşrâf-ı kuzât ittifaklarıyla ba'de't-telhîs hâmise rütbesinde itibâr olunmak bâbında vârid olan fermân-ı âliye binâen hâmise rütbesi ve yevmî üç yüz akçe ile sene-i âtiyye Muharrem'ül-haramı guresinden bakiyye-i müddetini âhâr kazada tekâmîl etmek üzere ancak on dört ay tamamına değin mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Viranşehir

Viranşehir kadısı Abdulgaffar sene-i mezbûre Ramazan-ı şerîfi guresinden tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Ulak kazasından otuz sekiz ay infisâl ve on sekiz ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Osman dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Eğirdir

Eğirdir kazası mutasarrıfı es-Seyyid Mustafa âhâr kazaya nakil olmağın şehr-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri yevmî iki yüz akçe ile Arım kazasından otuz dört ay infisâl ve mağduriyetine binâen kezâlik Âsitane-i müstemirresi olup müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olmağla sezâvâr-ı merhamet olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine misli ile sene-i mezbûre Zi'l-hicce't-üş-şerîfesi guresinden bakiyye-i müddeti olan sekiz ay zamanını âhâr kazada tekâmîl etmek üzere ancak on iki ay tamamına değin mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Bayburd-ı Karaman

Bayburd-ı Karaman kadısı Mustafa sene-i mezbûre Şa'bân-ı şerîfi guresinden tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Sarıkavak maa-Karataş kazasından tûl-ı infisâl ve on altı ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Mundaca

Mundaca kadısı Osman şehr-i sâbık guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref^ʿ ve yeri yevmî yüz elli akçe ile nevâhi-i Ermenek kazasından yirmi dört ay infisâl ve on iki ay kasrından gayrı yirmi bir ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Mahmud dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Balat

Balat kadısı Süleyman gurre-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref^ʿ ve yeri yevmî iki yüz akçe ile Giresun kazasından kırk üç ay infisâl ve on üç ay kasrından gayrı otuz beş ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Ömer dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Sürek

Sürek kadısı Ali sene-i mezbûre Receb-i şerîfi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref^ʿ ve yeri yevmî kırk akçe ile Hayâlî Çelebi Medresesi'nden tûl-i infisâl ve on yedi ay Âsitane-i müstemirresi olup müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olan Mevlânâ Ahmed dâîlerine yevmî yüz elli akçe ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Keşab

Keşab kazasına ber-vech ma'îşet mutasarrıf olan Abdusselâm şehr-i âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref^ʿ ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Hemşin kazasından otuz dokuz ay infisâl ve on sekiz ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Ahmed dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

(9 a)

Bâ-berât

Kazâ-yı Şeyhli

Şeyhli kadısı es-Seyyid Hızır sene-i mezbûre Receb'ül-ferdi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî üç yüz akçe ile Bergama kazasından ay mağduriyetinden gayrı yirmi dört ay infisâl ve kezâlik Âsitane-i müstemirresi olup lede'l-imtihân istihkâkı nümâyân olan Mevlânâ Said dâîlerine şâyeste-i âtîfet-i şehriyârî olmağın misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Kaş

Kaş kadısı İbrahim sene-i mezbûre Ramazan-ı şerîfi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî kırk akçe ile Şeyhü'l-Harem Medresesi'nden seksen sekiz ay infisâl ve otuz ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ es-Seyyid Abdulmuîn dâîlerine bâ-terakkî yevmî yüz elli akçe ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Zi'l-hicet'üş-şerîfe 1123

Bâ-berât

Kazâ-yı Antalya

Antalya kadısı el-Hâc es-Seyyid Yusuf şehir-i sâbık guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî dört yüz doksan dokuz akçe ile Yeniil kazasından kırk sekiz ay infisâl ve beş ay kasr-ı mu'teberinden gayrı yirmi dört ay Âsitane-i müstemirresi olup sâdât-ı kirâm ve eşrâf-ı kuzât-ı zavîü'l-ihirâmından müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olmakla sezâvâr-ı re'fet-i şehriyârî şâyeste-i mekremet-i cihândârî Bî-nevâzâde Mevlânâ es-Seyyid Mustafa dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Kilis

Kilis kadısı Çevganizâde Mustafa şehr-i sâbık guresinden tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref^ç ve yeri yevmî dört yüz akçe ile Sivas kazasından almış bir ay infisâl ve yirmi dört ay Asitane-i müstemirresi olup müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olmağla sezâvâr-ı re'fet ve şâyeste-i mekremet Kerimzâde Mevlânâ es-Seyyid Mehmed Emin dâilerine yevmî dört yüz doksan dokuz akçe ve Şeyh maa-Amik kazası ilhâkıyla ba'de hulûli't-tevkît tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Eğrigöz

Eğrigöz kadısı Abdullah sene-i mezbûre Şevvâli guresinden ancak on iki ay müddet-i muayyenesini tasarrufundan sonra ref^ç ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Bayburd-ı Karaman kazasından kırk altı ay infisâl ve otuz sekiz ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Halil dâilerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Kemah

Kemah kadısı Mehmed Za'ifi sene-i mezbûre Şevvâli guresinden tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref^ç ve yeri yevmî kırk akçe ile Dizdâriye Medresesi'nden seksen sekiz ay infisâl ve on yedi ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Ahmed dâilerine yevmî yüz elli akçe ile ba'de hulûli't-tevkît tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Sahil

Sahil kazasına ber-vech-i ilhâk mutasarrıf olan Abdülbaki şehr-i âti gâyetinden ref^ç ve yeri kuzâttan olup ber-vech-i te'bîd Çeklene kazasına mutasarrıf iken kazasker-i sâbık zamanında âhâra verilmekle sıfr'ül-yed kalan Mevlânâ Abdülazîz dâilerine

kudemâ-yı tarîkden pir ve alîl olmağla sene-i âtiyye Safer'ül-hayrı guresinden ber-vech-i te'bîd ve tekaüd mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

(9 b)

Bâ-berât

Kazâ-yı Bozüyük Mentеше

Bozüyük Mentеше kadısı Mehmed sene-i mezbûre Şevvâli guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref ve yeri yevmî yüz elli akçe ile kazasker-i sâbık zamanında Çağa kazası tevcîh olup kable'l-tasarruf bî-vech yine âhâra tevcîh etmeleriyle sıfr'ül-yed kalmağın mağdur olup mahall-i merhamet olan Mevlânâ İbrahim dâîlerine misli ile tevcîh olunup ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Karpuzlu

Karpuzlu mutasarrıfı İbrahim şehr-i mezbûr gâyetinden ref ve yeri kuzâtan olup ber-vech-i te'bîd mâdûn mutasarrıfı iken bî-vech âhâra verilerek sıfr'ül-yed kalan Mevlânâ Yusuf dâîlerine tevcîh olunup gâyet-i merkûmeden ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Muharrem'ül-haram 1124

Bâ-berât

Kazâ-yı Silifke

Silifke kadısı es-Seyyid İbrahim terk-i mansıb etmekle şehr-i mezbûr muntasıfından ref ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Üskübî kadısı olup on bir ay tasarrufundan sonra bî-vech âhâra verilmekle mağdur olan Mevlânâ el-Hâc Mehmed dâîlerine yevmî iki yüz akçe ile muntasıf-ı merkûmeden ancak sekiz ay mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Payas

Payas kadısı el-Hâc İshak şehr-i âti gâyetinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref ve yeri yevmî iki yüz akçe ile Şuhud kazasından munfasıl olup

müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olmağla sezâvâr-ı re'fet olan Mevlânâ el-Hâc Mustafa dâîlerine misli ile tevcîh olup ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Karaağaç Gölhisar

Karaağaç Gölhisar kadısı Yahya gurre-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Köyceğiz kazasından elli beş ay infisâl ve otuz iki ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Abdulrezzak dâîlerine misli ile bade ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Taşköprü

Taşköprü kadısı es-Seyyid Mehmet şehr-i sâbık guresinden on altı ay tamamına değin tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî iki yüz akçe ile Divriği kazasından elli sekiz ay infisâl ve elli beş ay Âsitane-i müstemirresi olup müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olmağla sezâvâr-ı ikrâm ve şâyeste-i ihsân olan Mevlânâ Mustafa dâîlerine misli ve gurre-i merkûmeden mutasarrıfı Rızaullah olmağla müncizen Budaközü kazasına ber-vech-i ilhâk mutasarrıf olup ba'de hulûli't-tevkît kaza-yı mezkûr ile maan tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Pavlu-yı Hamid ve Hoyran

Pavlu-yı Hamid Hoyran ilhâklarıyla Beyşehir kadısı Mehmet sene-i sâbıka Şa'bân-ı şerîfi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî üç yüz akçe ile Larende kazasından dört ay kasr-ı mu'teberinden gayrı otuz altı ay infisâl ve otuz ay Âsitane-i müstemirresi olup müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olmağla sezâvâr-ı re'fet-i şehriyârî olan Mevlânâ Lütfullah dâîlerine ba'de hulûli't-tevkît ilhâkeyn-i mezkûrin ile maan tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Havza

Havza kadısı Derviş Mehmet gurre-i merkûmeden tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref` ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Hân-ı Cedîd kazasından seksen yedi ay infisâl ve kırk bir ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Mustafa dâîlerine misli ile ba`de hulûli't-tevkît tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba`de'l-arz sadaka buyruldu.

(10 a)

Bâ-berât

Kazâ-yı Tarhala

Tarhala kadısı Ali sene-i sâbık Receb'ül-ferdi guresinden tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref` ve yeri yevmî dört yüz akçe ile Amasya kazasından altmış sekiz ay infisâl ve yirmi altı ay Âsitane-i müstemirresi olup müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olmağla sezâvâr-ı ikrâm ve şâyeste-i ihsân olan Kırkıkzâde Mevlânâ eş-Şeyh Ahmed dâîlerine yevmi dört yüz doksan dokuz akçe mutasarrıf İbrahim ref`inden şehr-i âtî gâyetinden ber-vech-i ilhâk Selenti kazasından mutasarrıf olup ba`de hulûli't-tevkît kaza-yı mezkûr ile maan tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba`de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Çarşamba-i Lazkiye

Çarşamba-i Lazkiye kadısı eş-Şeyh Ahmed gurre-i merkûmeden tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref` ve yeri yevmî kırk akçe ile Üsküdar'da Hüseyin Paşa Medresesi'nden yüz yirmi ay infisâl ve yirmi bir ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Ali dâîlerine yevmi yüz elli akçe ile ba`de hulûli't-tevkît tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba`de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Karahisar-ı Şarkî

Karahisar-ı Şarkî kadısı Süleyman sene-i sâbika Şevvâli guresinden on sekiz ay tamamına değin tasarrufundan sonra ref ve yeri yevmî üç yüz akçe ile Gördüs kazasından on dört ay kasr-ı mu'teberinden gayrı altmış yedi ay infisâl ve elli beş ay Âsitane-i müstemirresi olup sâdât-ı kirâmdan müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olmağla sezâvâr-ı ikrâm ve şâyeste-i ihsân olan Mevlânâ es-Seyyid Salih dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu. (Mezbûr Salih'in rûznameçeden yeri terkîn olmak üzere fermân-ı âlî sadır oldu. Sene 1126)

Bâ-berât

Kazâ-yı İdlibi's-suğrâ

İdlibi's-suğrâ kadısı Mahmud gurre-i merkûmeden on dört ay müddet-i muayyenesini tasarrufundan sonra ref ve yeri yevmî iki yüz akçe ile Türkmân-ı Haleb kazasından altmış ay infisâl ve dokuz ay kasr-ı mu'teberinden gayrı otuz altı ay Âsitane-i müstemirresi olup müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olan Mevlânâ Mustafa dâîlerine misli ve eşrâf-ı kuzât ittifaklarıyla bade't-telhis hâmise rütbesinde i'tibâr oluna deyu vârid olan fermân-i âliye binâ'en hâmise rütbesiyle ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Toht

Toht kadısı Abdulvehhâb şehr-i sâbık guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref ve yeri yevmî kırk akçe ile Eyüp Paşa Medresesi'nden yetmiş beş ay infisâl ve on sekiz ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine yevmi yüz elli akçe ve tâsi'a rütbesi itibariyle ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Ezine-i Lazkiye

Ezine-i Lazkiye kadısı Ahmed sene-i sâbika Zi'l-ka'desi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Sobuca kazasından seksen beş ay infisâl ve otuz yedi ay Âsitane-i müstemirresi olup mahal ve müstehik olan Mevlânâ Süleyman dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Sinop

Sinop kadısı Abdalbâki sene-i sâbika Ramazanı guresinden tekmîl-i seneteyn edince tasarrufundan sonra ref ve yeri yevmî dört yüz doksan dokuz akçe ile Tarhala kazasından yetmiş altı ay infisâl ve otuz dört ay Âsitane-i müstemirresi olup eşrâf-ı kuzâttan müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olmağla sezâvâr-ı ikrâm ve şâyeste-i ihsân olan Mevlânâ Ahmed dâîlerine misli ve bakiyye-i müddetini âhâr kazadan tekmîl etmek üzere ba'de hulûli't-tevkît ancak on beş ay tamamına değin mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

(10 b)

Kazâ-yı Kırşehir

Kırşehir kadısı Hüseyin gurre-i merkûmeden âhâr kazaya nakil olunmayla yeri yevmî kırk akçe ile Üsküdar'da Davudpaşa Medresesi'nden munfasıl müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olmağla sezâvâr-ı merhamet olan Mevlânâ es-Seyyid Osman dâîlerine yevmi yüz elli akçe ile bakiyye-i müddeti âhâr kazada tekmîl etmek üzere gurre-i merkûmeden ancak on ay tamamına değin mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Kızılhisar

Kızılhisar Kadısı Abdülvehhâb şehr-i sâbık guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Devrekânî kazasından kırk dokuz ay infisâl ve otuz bir ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve

müstehik olan Mevlânâ Mustafa dâîlerine misli ile ba‘de hulûli’t tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba‘de’l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Yakub Bey Derbendi

Yakub Bey Derbendi kadısı Mustafa gurre-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Çemişkezek kazasından kırk dokuz ay infisâl ve on altı ay Âsitane-i müstemirresi olup mahall ve müstehik olan Mevlânâ Hüseyin dâîlerine misli ile ba‘de hulûli’t-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba‘de’l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Başgelembe

Başgelembe kadısı İbrahim gurre-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref ve yeri yevmî kırk akçe ile Muradpaşa Medresesi’nden elli yedi ay infisâl ve elli bir ay Âsitane-i müstemirresi olup müteayyinü’l-ehliye ve’l-istihkâk olmağla şâyeste-i re’fet-i şehriyârî olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine yevmi yüz elli akçe ile ba‘de hulûli’t tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba‘de’l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Erzincan

Erzincan kadısı es-Seyyid Resul gurre-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref ve yeri yevmî iki yüz akçe ile Akşehir kazasından elli altı ay infisâl ve elli ay Asitane-i müstemirresi olup mahal ve müstehik olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine yevmi üç yüz akçe ile ba‘de hulûli’t-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba‘de’l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Nevâhî-i Ermenek

Nevâhî-i Ermenek kadısı İsmail sene-i sâbıka Şa‘bân-ı şerîfi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince tasarrufundan sonra ref ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Gaferiyâd kazasından kırk ay infisâl ve on ay kasr-ı muteberinden gayrı otuz beşer ay Âsitane-i müstemirresi olup mahal ve müstehik ve sezâvâr-ı merhamet olan Mevlânâ

İbrahim dâîlerine misli ile ba‘de hulûli’t-tevkît tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba‘de’l-arz sadaka buyruldu.

MEDD VE NAKİL VE İBKÂ VE TENCİZ

Fî gurre-i Rebî‘ü’l-âhir sene 1123

(12 a)

Kazâ-yı Sis

Sis kadısı Halil’in müddeti tamama karîb olmağın şehr-i mezbûr gâyetinden ref‘ ve yeri muvakkiti olduğı kazasker-i esbak ruznamçesinde mestûr ve mukayyed ve şâyeste-i re’fet Mevlânâ Ahmed dâîlerine tevcîh-i esbak üzere ibkâ ve sene-i mezbûre Cumâde’l-ûlâsı guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba‘de’l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Arak

Arak kadısı İbrahim gâyet-i şehr-i mezbûreden iki ay tevkîtle ref‘ ve yeri kazasker-i sâbık ruznamçesinde ber-vech-i te’bîd tevcîh olunduğı mukayyed olan Mevlânâ Ahmed dâîlerine şâyeste-i inâyet olmağla ibkâ olunup sene-i mezbûre Receb’ül-ferdi guresinden tevcîh-i sâbık üzere ber-vech-i te’bîd ve tekâüd mutasarrıf olmak ricasına ba‘de’l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Karaağaç-ı Yalvaç

Karaağaç-ı Yalvaç kadısı Ahmed gâyet-i şehr-i mezbûreden iki ay tevkîtle ref‘ ve yeri kazasker-i esbak ruznamçesinde ancak on iki ay ile tevcîh olunduğı mukayyed olan Mevlânâ diğeri Ahmed dâîlerine tevcîh-i esbak üzere ibkâ olunup sene-i merkûme Receb’ül-ferdi guresinden ancak on iki ay tamamına değın mutasarrıf olmak ricasına ba‘de’l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Yenişehir-i Aydın

Ber-vech-i ilhâk Yenişehir-i Aydın mutasarrıfı es-Seyyid Mehmed şehr-i mezbûr gâyetinden ref‘ ve yeri kazâ-yı mezkûr tevcîh olunduğı kazasker-i esbak ruznamçesinde mestûr olan Mevlânâ es-Seyyid Mustafa dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Cumâde’l-ûlâsı guresinden tevcîh-i esbak üzere tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba‘de’l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Cebeliye

Cebeliye kadısı Abdulcelîl şehri mezbûr gâyetinden ref ve yeri mukaddemâ ber-vech-i maîşet mutasarrıf iken bî-vech âhâra tevcîh olmağla sıfır'ül-yed kalıp şâyeste-i inâyet olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine ibkâ olunup gâyet-i merkûmeden ke'l-evvel ber-vech-i ma'îşet mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Busra

Busra kadısı Feyzullah'ın fevti mütehakkık olmağın gurre-i şehri merkûmeden dört ay tevkitle nâibi ref ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Vehbizâde Mevlânâ Ahmed dâîlerine tencîz ve ibkâ olunup sene-i merkûme Cumâde'l-ûlâsı gurresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Zile

Zile kadısı es-Seyyid Halil'in müddeti halle karîb olmağın şehri mezbûr gâyetinden ref ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i esbak ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Mustafa dâîlerine tencîz ve ibkâ olunup sene-i merkûme Cumâde'l-ûlâsı gurresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Eğil ve Mazgird

Ber-vech-i ilhâk Eğil ve Mazgird kazaları mutasarrıfı Muhiddin gâyet-i şehri atîden ref ve yeri mukaddemâ ber-vech-i te'bîd mutasarrıf iken bî-vech âhara tevcîh olunmağla sıfır'ül-yed kalan Mevlânâ Hüseyin dâîleri pîr ve ihtiyar ve her vecihle şâyeste-i re'fet-i şehriyârî olmağla ibkâ olunup sene-i mezbûre Cumâde'l-âhiresi gurresinden ke'l-evvel ber-vech-i te'bîd ve tekâüd mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Koyulhisar

Ber-vech-i ilhâk Koyulhisar mutasarrıfı es-Seyyid Ebubekir şehri mezbûr gâyetinden ref ve yeri bundan akdem Karahisar-ı Şarkî kazasına mülhak ve mutasarrıfı diğer Ebubekir ber-vech-i muharrer mutasarrıf iken bî-vech ref'ine binaen ke'l-evvel ibkâ ve Aybasdı kadısı Ebu's-suud'un müddet-i örfiyyesi tamam olmağın ref ve yeri Karahisar-ı Şarkî kazasına ilhâk ve mezbûr diğer Ebubekir'in zikrolunan Karahisar-ı

Şarkî'de seneteynden kasr olunan iki ay zamanı dahi ibkâ olunmayla gâyet-i merkûmeden sene-i mezbûre Ramazan gâyetine deĝin ilhâkeyn-i mezkûreyne ma'ân tekmi'l-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

(12 b)

Kazâ-yı Nevâhî-i Alâiye

Nevâhî-i Alâiye mutasarrıfı es-Seyyid eş-Şeyh Mehmed'in müddet-i muayyenesi tamama karîb olmaĝın gâyet-i şehr-i atîden iki ay tevkîtle ref' ve yeri muvakkiti olduĝu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed ve sezâvâr-ı re'fet-i şehriyârî olan Mevlânâ es-Seyyid'ül Şeyh Ali dâîlerine ibkâ olunup sene-i mezbûre Şa'bân-ı şerîfi guresinden tevcîh-i sâbık üzere ancak sekiz ay mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı İnegöl-i Aydın

İnegöl-i Aydın kadısı Mahmud bî-berât mutasarrıf olmaĝın şehr-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri hâlâ Alaşehir mutasarrıfı es-Seyyid Mehmed Ârif ber-vech-i ilhâk tevcîh olunduĝu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olmaĝla ibkâ olunup gâyet-i merkûmeden Alaşehir kazasıyla maan tekmi'l-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Ruha

Ruha kadısı es-Seyyid Ahmed'in müddet-i halle karîb olmaĝın şehr-i mezbûr gâyetinden iki ay tevkîtle ref' ve yeri ancak on altı ay ile muvakkiti olduĝu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine ibkâ olunup sene-i mezbûre Receb'ül-ferdi guresinden tevcîh-i sâbık üzere mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Terme

Terme kadısı Mehmed'in müddeti halle karîb olmaĝın şehr-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri kazasker-i esbak ruznamçesinde muvakkiti olduĝu mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Hafız Hasan dâîlerine ibkâ olup sene-i merkûme Cumâde'l-ülâsı guresinden tekmi'l müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Sırlus

Sırlus mutasarrıfı Osman bizzat ferağını i'âm etmekle gurre-i mezbûreden ref ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine ibkâ olunup gurre-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Eşen

Eşen kazası mutasarrıfı Yahya'nın terk-i mansıb ettiği sikât ihbâr ile mütehakkık olmağın şehir-i âtî gâyetinden ref ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Abdulhalim dâîlerine ibkâ olup sene-i mezbûr Cumâde'l-âhiresi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Bergama

Bergama kadısı Esad'ın müddet-i tamama karîb olmağın şehir-i âtî gâyetinden ref'i ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i esbak ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olup sezâvâr-ı inayet olan Mevlânâ Mustafa dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Cumâde'l-âhiresi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Eskişehir

Eskişehir kadısı Mustafa'nın kazâ-yı mezbûr âhâlisinden hüsn-i sülûkunu müş'ir mahzar gelmeğın müddet-i örfiyyesine iki ay zamm olunup sene-i âtiyye Rebî'ü'l-âhiri gâyetine değın mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Palu

Palu kadısı Kasım bilâ mülâzemet nâil olmağla şehir-i mezbûr gâyetinden üç ay tevkîtle ref ve yeri ulemâdan olup her-vecihle şâyeste-i âtîfet-i şehriyârî olan Mevlânâ es-Seyyid Mehmed dâîleri mukaddemâ ber-vech-i te'bîd mutasarrıf iken bî-vech âhara verilmekle mağdur olmağın ibkâ olunup sene-i merkûme Şa'bân-ı şerîfi guresinden ke'l-evvel ber-vech-i te'bîd ve tekâüd mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Vakıflar

Vakıflar kazası mutasarrıfı Mehmed'in terk-i mansıb ettiğini sikât haber vermekle şehir-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Ebubekir dâîlerine ibkâ olunup sene-i mezbûre Cumâde'l-ûlâsı guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

(13 a)

Kazâ-yı Bayramlı

Bayramlı kadısı el-Hâc Mehmed'in müddeti tamama karîb olmağın şehir-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i esbak ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Mahmud dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Cumâde'l-ûlâsı guresinden Ulubey ilhâkıyla tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Nif

Nif kadısı İbrahim bizzat ferağını ilâm etmekle şehir-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri münâsafaten on iki ay Tuzla olmak üzere tevcîh olunmağla muvakkiti olduğu kazasker-i esbak ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine ibkâ olunup gâyet-i merkûmeden ancak on iki ay mutasarrıf olup bakiyye-i müddeti Tuzla maa-Ayvalık mutasarrıfı Abdulbaki sene-i mezkûre Muharrem'ül-haramı guresinden on sekiz ay müddet-i muayyenesini tasarrufundan sonra ref'inden Tuzla kazasında tekmîl ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Sart

Sart kazası ber-vech-i te'bîd tevcîh bulunduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ es-Seyyid İsmail dâîlerine ibkâ olunup gurre-i merkûmeden ke'l-evvel ber-vech-i te'bîd ve tekâüd mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Akköy

Ber-vech-i ma'îşet Akköy kazası mutasarrıfı Cafer'in şükâtı gelmekle şehir-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri Bazarsuyu kazasına ilhâk olmağla mutasarrıf Mevlânâ

Abdurrahman sene-i merkûme Cumâde'l-ûlâsı guresinden zikrolunan Pazarsuyu kazâsıyla maan ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Sincanlı

Sincanlı kazâsı bâ-fermân-ı âlî ber-vech-i te'bîd tevcîh olunduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ es-Seyyid Hüseyin dâîlerine ibkâ olunup ke'l-evvel ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fi gurre-i Cumâde'l-ûlâ 1123

Kazâ-yı Niksar

Niksar kadısı Ahmed gurre-i merkûmeden altı ay müddet-i muayyenesini tasarrufundan sonra ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Osman dâîlerine ibkâ olunup sene-i mezbûre Zi'l-ka'desi guresinden ancak on dört ay mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Yakub Bey Derbendi

Yakub Bey Derbendi kazası ancak on dört ay müddet-i muayyene ile tevcîh olunduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Mehmed dâîlerinin hüs-ni sülûkuna binâen müddetine iki ay daha zamm olunup sene-i sâbık Şevvâli guresinden ancak on altı ay mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Balat

Balat kadısı Mehmed'in terk-i mansıb ettiği sikât ihbârıyla mütehakkık olmağın gâyet-i şehri mezbûrdan ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ diğer Mehmed dâîlerine ibkâ olunup gâyet-i merkûmeden müddet-i örfiyyesi tamamına değin mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Nizip

İskele köyleri ilhâkıyla Nizip kadısı es-Seyyid Mehmed gâyet-i şehri mezbûrdan ref' ve yeri Halebü'sh-Şehbâ'da me'zun bi'l-iftâ olup ber-vech-i ma'îşet Derküş kazası mutasarrıfı olan Mevlânâ Ali'nin bi-hasebi'l-iktizâ ref'i lazım gelmekle bâ-fermân-ı âlî Nizip kazasına nakil olunup sene-i mezbûre Cumâde'l-âhiresi guresinden zikrolunan ilhâklarıyla ber-vech-i ma'îşet mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Sisorta

Sisorta maa-Nâibli kazâsına ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olduğu kazasker-i esbak ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Ali dâîlerine ibkâ olunup gurre-i merkûmeden ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

(13 b)

Kazâ-yı Ardahan-ı Büzürg maa-Oltu

Ardahan-ı Büzürg maa-Oltu kazası ber-vech-i te'bîd tevcîh olduğu kazasker-i esbak ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Ömer dâîlerine ibkâ olunup gurre-i merkûmeden ke'l-evvel ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı İnsuyu

İnsuyu kazası ber-vech-i te'bîd tevcîh olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine ibkâ olunup gurre-i merkûmeden ke'l-evvel ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Üzümlü

Üzümlü kazasına ber-vech-i ma'îşet mutasarrıf olan Şeyh Mehmed gâyet-i şehri mezbûrdan ref' ve yeri Kastamonu Sorgunu kazasına ber-vech-i te'bîd mutasarrıf iken bi-hasebi'l-iktizâ kazâ-yı âhara nakli lazım gelen kuzâttan pîr ve ihtiyar ve alîl olup her vecihle mahall-i merhamet olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine bi-tarîk'ün-nakl tevcîh olunup gâyet-i merkûmeden Üzümlü kazasına ber-vech-i te'bîd ve tekâüd mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Pertek

Pertek kazası ber-vech-i te'bîd tevcîh olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Feyzullah dâîlerine ibkâ olunup kazâ-yı mezbûru gurre-i merkûmeden ke'l-evvel ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Maarretü'l-Mısreyn

Maarretü'l-Mısreyn kadısı Mehmed gurre-i merkûmeden üç ay tevkîtle ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i esbak ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ es-Seyyid İbrahim dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Şa'bân-ı şerîfi guresinden tevcîh-i esbak üzere tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Viranşehir

Viranşehir kadısı es-Seyyid Mehmed gurre-i merkûmeden dört ay tevkîtle ref' ve yeri Eflani-i Daday ilhâkıyla muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Abdülgaaffar dâîlerine ibkâ olunup sene-i mezbûre Ramazanı guresinden ilhâk-ı mezkûr ile tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Günyüzü

Günyüzü kadısı Mehmed şehr-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Ali dâîlerine Yabalı ilhâkıyla ibkâ olunup gâyet-i merkûmeden tevcîh-i sâbık üzere tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Tatya

Tatya kazası ber-vech-i te'bîd tevcîh olduğu kazasker-i esbak ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ İbrahim dâîlerine ibkâ olunup gurre-i merkûmeden kazâ-yı mezbûre ke'l-evvel ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Divriği

Divriği kadısı Hasan'ın ahâli-i vilayetten şükâtı gelip sû-i hâlin haber verilmekle şehir-i âtî gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ es-Seyyid el-Şeyh Ahmed dâîlerine Pingan ilhâkıyla ibkâ olunup sene-i mezbûre Receb'ül-ferdi guresinden tevcîh-i sâbık üzere tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Osmancık

Osmancık kadısı Mehmed şehir-i âtî gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Ali dâîlerine ibkâ olunup sene-i mezbûre Receb'ül-ferdi guresinden müddet-i örfiyyesi tamamına değin mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Kemah

Kemah kadısı İsmail gurre-i merkûmeden beş ay tevkîtle ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Mehmed Za'ifi dâîlerine tevcîh-i sâbık üzere Kilmigad ve Mank Deresi ilhâkıyla ibkâ olunup sene-i mezbûre Şevvâli guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

(14 a)

Kazâ-yı Turhal

Turhal kadısı el-Hâc Ahmed on beş ay bî-berat mutasarrıf olmağın şehir-i mezbûr gâyetinden ref' ve yer-i muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Ahmed dâîlerine ibkâ olunup gâyet-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Ürgüp

Ürgüp kadısı es-Seyyid Mahmud bi-hasebi'l-iktizâ âhar kazaya nakil olmağla şehir-i mezbûr gâyetinden ref' ve yer-i muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Hasan dâîlerine ibkâ olunup gâyet-i merkûmeden ancak on üç ay mutasarrıf olup bakiyye-i müddetini Akçaşehir-i Aydın kazasında tekmîl etmek ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Senir maa-Düşenbe

Ber-vech-i te'bîd Senir maa-Düşenbe kadısı Abdülkadir gâyet-i şehri-i mezbûrdan ref' ve yeri on altı ay müddet-i muayyene ile Ürgüp kadısı olup dokuz ay tasarrufundan sonra bi-hasebi'l-iktizâ âhar kazaya nakli lazım gelen Mevlânâ es-Seyyid Mahmud dâîlerine bi-tarîki'n-nakl tevcîh olunup sene-i mezbûre Cumâde'l-âhiresi guresinden bakiyye-i müddeti olan ancak yedi ay zamanını zikrolunan Senir maa-Düşenbe kazasından tekmîl edince tasarrufundan sonra mukaddemâ ber-vech-i te'bîd mutasarrıf-ı mezkûr Abdülkadir ke'l-evvel ber-vech-i te'bîd ve tekâüd mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Gedegara

Gedegara kadısı es-Seyyid Ahmed'in âhâli-i vilayetten şükâtı gelip sû-i halini haber vermeleri ile şehri-i mezbûr gâyetinden iki ay tevkîtle ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i esbak ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Ömer dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Şa'bânı guresinden ancak on iki ay mutasarrıf olup bakiyye-i müddetini Samako kazasında tevcîh-i esbak üzere mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Mihaliçcik

Mihaliçcik kadısı es-Seyyid Ali'nin hüsn-i sülûku haber verilmekle müddet-i muayyenesi olan on ay zamanına iki ay dahî zamm olup sene-i merkûme Muharrem'ül-haramîsinden Zi'l-hiccet'üş-Şerifesi gâyetine değin mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Yenişehir

Yenişehir kadısı es-Seyyid Osman şehri-i mezbûr gâyetinden iki ay tevkîtle ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i esbak ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine Pavlu-yı Hamid ve Hoyran kazası ilhâkıyla ibkâ olup sene-i merkûme Şa'bânı guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Akka

Akka kazası ber-vech-i te'bîd üzerinde olduğu kazasker-i esbak ruznamçesinde mestûr ve mukayyed ve hâlâ Medine Kuds-i Şerif'de me'zun bi'l-iftâ sâdât-ı kirâmdan

mahall ve müstehik olan Mevlânâ es-Seyyid Muhammed dâîlerine ibkâ olunup gurre-i merkûmeden ke'l-evvel ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Beyrut

Beyrut kadısı Ahmed on ay bî-berât mutasarrıf olmağla şehr-i âtî gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Abdurrahman dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Receb'üş-şerîfi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

(14 b)

Kazâ-yı Taşköprü

Taşköprü kadısı Mehmed şehr-i mezbûr gâyetinden altı ay tevkîtle ref' ve yeri müncizen Bayburd-ı Karaman ilhâkıyla tevcih olunduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ es-Seyyid Mehmed dâîlerine ibkâ olunup müncizen Bayburd-ı Karaman'a mutasarrıf olup ba'de hulûli't-tevkît Taşköprü kazasını tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Darende

Darende kadısı Ahmed şehr-i mezbûr gâyetinden iki ay tevkîtle ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Şa'bân-ı şerîfi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Yakub Bey Derbendi

Yakub Bey Derbendi kadısı Mehmed şehr-i âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Mustafa dâîlerine Ceviz Deresi ilhâkıyla ibkâ olunup gâyet-i merkûmeden Ceviz Deresi'ne mutasarrıf olup ba'de hulûli't-tevkît kazâ-yı mezbûr ile maan mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Seferihisar-ı Çeşme

Seferihisar-ı Çeşme kadısı Abdülaziz şehr-i âtî muntasıfından ref^ç ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan eşrâf-ı kuzât zavûi'l-ihzirâmdan Mevlânâ Muhiddin dâîlerine tevcîh-i sâbık üzere ibkâ olunup sene-i merkûme Cumâde'l-âhiresi muntasıfından ancak on iki ay Samsat ilhâkıyla mutasarrıf olup bakiyye-i müddetini Kestel kazasında mutasarrıfı Hasan ref^çinden tekmîl etmek ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Çine

Çine kadısı Mustafa şehr-i mezbûr gâyetinden üç ay tevkîtle ref^ç ve yeri Şahme ilhâkıyla muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Hüseyin dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Ramazanı guresinden ilhâk-ı mezkûr ile maan tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Ünye

Ünye kazâsı Ayvacık ilhâkıyla tevcîh olunduğu kazasker-i esbak ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Nurullah dâîlerine ibkâ olunup sene-i mezbûre Rebî'ü'l-âhiresi guresinden ilhâk-ı mezbûr ile maan tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Zünnûnâbâd

Zünnûnâbâd kadısı Muharrem gâyet-i şehr-i âtîden ref^ç ve yeri ber-vech-i te'bîd tevcîh olunduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Saray-ı Atîk hocası Mevlânâ Mehmed dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Receb-i şerîfi guresinden ber-vech-i te'bîd ve tekâüd mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Şorba

Şorba kadısı Mustafa'nın terk-i mansıb ettiği mütehakkık olmağın şehr-i mezbûr gâyetinden ref^ç ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Osman dâîlerine ibkâ olup sene-i merkûme Cumâde'l-âhiresi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Yabanâbâd

Yabanâbâd kadısı es-Seyyid Salih'in müddeti halle karîb olmağın şehr-i âtî muntasıfından ref^ç ve yeri muvakkiti olduğı kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Ahmed dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Cumâde'l-âhiresi muntasıfından tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Cumâde'l-âhire sene 1123

Kazâ-yı Samako

Samako kadısı Abdurrahman şehr-i âtî gâyetinden ref^ç ve yeri bakiyye-i müddetini Gedegara kazasında tekmîl etmek üzere ancak on iki ay ile muvakkiti olduğı kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Ahmed dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Şa'bân-ı şerîfi guresinden tevcîh-i esbak üzere mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

(15 a)

Kazâ-yı Şeyhlü

Şeyhlü kadısı es-Seyyid Ahmed'in müddeti halle karîb olmağın şehr-i mezbûr gâyetinden ref^ç ve yeri muvakkiti olduğı kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ es-Seyyid Hızır dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Receb'ül-ferdi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Bozulus

Bozulus kadısı İbrahim şehr-i mezbûr gâyetinden ref^ç ve yeri muvakkiti olduğı kazasker-i esbak ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ es-Seyyid Abdülaziz dâîlerine ibkâ olup sene-i merkûme Receb'ül-ferdi guresinde tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Seferihisar-ı Günyüzü

Seferihisar-ı Günyüzü kadısı Musa şehr-i atî gâyetinden ref^ç ve yeri muvakkiti olduğı kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Ahmed

dâîlerine ibkâ olup sene-i merkûme Şa'bân-ı şerîfî guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Gercanis maa-Gevanis

Gercanis maa-Gevanis kazası ber-vech-i te'bîd tevcîh olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Hüseyin dâîlerine ibkâ olunup gurre-i merkûmeden ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Tarhala

Tarhala kadısı el-Hâc Ali'nin âhâli-i vilayet mahzar ile terkinini i'lâm etmeleriyle şehir-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan eşrâf-ı kuzât-ı zavîü'l-ihtirâmdan şâyeste-i âtîfet-i şehriyârî olan Mevlânâ Ali dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Receb'ül-ferdi guresinden Karaova maa-Bodrum ilhâkıyla mutasarrıf Ahmed ref'inden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Tosya

Tosya kadısı el-Hâc Mehmed şehir-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olup sezâvâr-ı inâyet olan Mevlânâ Ahmed dâîlerine ibkâ ve sene-i merkûme Receb'ül-ferdi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Ovayüzü

Ovayüzü kazası ber-vech-i te'bîd tevcîh olunduğu kazasker-i esbak ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Abdullah dâîlerine ibkâ olunup gurre-i merkûmeden ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Keşab

Keşab mutasarrıfı Hüseyin şehir-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri ber-vech-i ma'îşet muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Abdüsselâm dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Receb'ül-ferdi guresinden ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı İskilip

İskilib kadısı Ali şehr-i âtî gâyetinden ref° ve yeri mukaddemâ kaza-yı mezbûr tevcîh olunup ancak dört ay tasarrufundan sonra kazasker-i sâbık zamanında âhâleden bazı ashâb-ı ağrâzın hilâf-ı inhâsıyla bâ-fermân azlolunup mağdur olan Mevlânâ Mustafa dâîlerine yine bâ ferman-ı âlî ancak on ay ve mutasarrıfı Mehmed ref°inden Mecitözü kazasını ilhâkıyla ibkâ olunup sene-i merkûme Şa‘bânı guresinden ilhâk-ı mezbûr ile ancak on ay mutasarrıf olmak ricasına ba‘de‘l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Gönen-i Karesi

Gönen-i Karesi kadısı Hasan şehr-i atî gâyetinden ref° ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Ahmed dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Şa‘bân-ı şerîfi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba‘de‘l-arz sadaka buyruldu.

(15 b)

Kazâ-yı Geyve

Geyve kadısı Şa‘bân şehr-i atî gâyetinden ref° ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ İbrahim dâîlerine tevcîh-i sâbık üzere ibkâ olunup sene-i merkûme Şa‘bân-ı şerîfi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba‘de‘l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Çerkeş

Ber-vech-i ma‘işet Çerkeş mutasarrıfı Mengenî Mehmed şehr-i mezbûr gâyetinden ref° ve yeri muvakkiti olup kazasker-i sâbık zamanında kable‘t-tasarruf mezbûra ma‘işet olmağla sıf’ül-yed kalan Mevlânâ İbrahim dâîlerine beş ay zamanını Bozulus kazasında zabtetmekle bakiyye-i müddeti olmak üzere zikrolunan Çerkeş kazası ancak on iki ay ile ibkâ olunup sene-i merkûme Receb’ül-ferdi guresinden ancak on iki ay mutasarrıf olmak ricasına ba‘de‘l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Koyulhisar

Koyulhisar kazası gurre-i merkûmeden dört ay tevkitle Karahisar-ı Şarkî kazasından ifrâz olunup ve ke‘l-evvel Milas kazasına ilhâk olmağla zikrolunan Milas kazasına ber vech-i te‘bîd mutasarrıf olan es-Seyyid Ebubekir Koyulhisar kazasını dahî

sene-i mezbûre Şevvâli guresinden mutasarrıfı Ebubekir ref'inden ber vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı İbradı

İbradı kazası Yenişehir kazasından ifrâz olunup Isparta kazasına ilhâk olunmağla zikrolunan Isparta mutasarrıfı es-Seyyid Osman şehir-i mezbûr gâyetinden İbradı kazasını ber vech-i ilhâk mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Bombuc-ı Ravendî

Bombuc-ı Ravendî Kilis kazasının mülhakât-ı kadîmesinden olup dâhil olunmak icab etmez iken sahte kâğıt ile 'ivaz mutasarrıf olmağla şehir-i mezbûr gâyetinden ref' ve yine ke'l-evvel Kilis kazasına ilhâk olunup mutasarrıf Mevlânâ Hüseyin dâileri sene-i merkûme Receb'ül-ferdi guresinden ber-vech-i ilhâk mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Eskişehir

Eskişehir kadısı Mustafa'nın âhâli-i vilayetten üç defa mahzar ile şükâtı gelmeğın şehir-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Ahmed dâilerine ibkâ olunup sene-i mezbûre Receb'ül-ferdi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Receb'l-ferd 1123

Kazâ-yı Sinop

Sinop kadısı es-Seyyid Abdülkerim'in bi-hasebi'l-iktizâ azli lazım gelmeğle şehir-i atı gâyetinden ref' ve yeri Yenice-i Taraklı ve Sahil ilhâkıyla muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olup eşrâf-ı kuzât zavîü'l-ihtirâmdan müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olan Mevlânâ Abdülbaki dâilerine ibkâ olunup sene-i merkûme Ramazan-ı şerîfi guresinden tevcîh-i sâbık üzere mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Akhisar-ı Geyve

Akhisar-ı Geyve kadısı Abdullah şehr-i âtî gâyetinden ref` ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Abdüsselâm dâîlerine ibkâ olup sene-i merkûme Ramazan-ı şerîfi guresinden tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba`de`l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Ortapâre

Ortapâre kadısı es-Seyyid Ali şehr-i mezbûr gâyetinden ref` ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Mustafa dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Şa`bân-ı şerîfi guresinden tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba`de`l-arz sadaka buyruldu.

(16 a)

Kazâ-yı Amasya

Amasya kadısı Süleyman şehr-i âtî gâyetinden ref` ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ es-Seyyid Abdurrahman dâîlerine şâyeste-i re`fet olmağın ibkâ olup sene-i merkûme Ramazanı guresinden tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba`de`l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Eğin

Eğin kadısı İsa'nın âhâli-i vilâyet ile hüsn-i muâmelesi i`lâm olmağla müddet-i muayyenesine iki ay daha zamm olunup sene-i merkûme Safer`ül-hayrı guresinden ancak on dört ay tamamına değın mutasarrıf olmak ricasına ba`de`l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Bor maa-Kayı

Bor maa-Kayı kadısı es-Seyyid Ahmed'in üç defa âhâli-i vilâyetten Divan-ı Hümâyûn'a mahzar ile şükâtı gelip azli fermân olmağla şehr-i mezbûr gâyetinden ref` ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Hafız Mehmed dâîlerine tevcîh-i sâbık üzere ibkâ olup sene-i mezbûre Şa`bân-ı şerîfi guresinden ancak on dört ay mutasarrıf olup bakiyye-i müddeti olan altı ay

zamanını Kars-ı Zülkadriye kazasında tekmîl etmek ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Mud maa-Sinanlı

Ber-vech-i te'bîd Mud maa-Sinanlı mutasarrıfı Mehmed Hamdi şehir-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri mukaddemâ ber-vech-i te'bîd mutasarrıf iken mezbûra tevcîh olmağla mağdur olup kudemâ-yı tarîkden pîr ü alîl olan Mevlânâ Mehmed Sipahî dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Şa'bân-ı şerîfî guresinden Zeyni ilhâkıyla ke'l-evvel ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Dazkırı

Dazkırı kadısı Ömer şehir-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Hasan dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Şa'bânı guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Taraklıborlu

Taraklıborlu kadısı es-Seyyid Musa şehir-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ es-Seyyid Seyfullah dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Şa'bân-ı şerîfî guresinden mutasarrıf Mustafa ref'inden Yılanlıca ilhâkıyla tevcîh-i sâbık üzere tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Gördüs

Gördüs kadısı Abdullah'ın müddeti halle karîb olmağın şehir-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Ahmed dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Şa'bân-ı şerîfî guresinden ancak on iki ay tamamına değin mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Sivasili

Sivasili kadısı Hüseyin şehir-i âtî gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Mustafa dâîlerine

ibkâ olunup sene-i merkûme Ramazanı guresinden müddet-i örfiyyesi tamamına değin mutasarrıf olmak ricasına ba‘de‘l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Nevâhî-i Ermenek

Nevâhî-i Ermenek kadısı Ali'nin fevti sikât ihbârıyla mütehakkık olmağın ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ İsmail dâîlerine ibkâ olup sene-i mezbûre Şa‘bânı guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba‘de‘l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Antalya

Antalya kadısı el-Hâc Ali'nin kazasker-i sâbık zamanında kasrolunan zamanından iki ay zamanı ibkâ olunup sene-i merkûme Zi'l-hicet'üş-şerîfesi gâyetine değin mutasarrıf olmak ricasına ba‘de‘l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Şa‘bân'ül-muazzam sene 1123

Kazâ-yı Yavabolu

Yavabolu kazasına ber-vech-i ma‘îşet mutasarrıf olan Hüseyin şehr-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine ibkâ olup gâyet-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba‘de‘l-arz sadaka buyruldu.

(16 b)

Kazâ-yı Ulak

Ulak kadısı Ahmed şehr-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Mustafa dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Ramazan-ı şerîfi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba‘de‘l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Kars-ı Zülkadriye

Kars-ı Zülkadriye kadısı Ömer şehr-i âtî gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Musa dâîlerine ibkâ olup sene-i merkûme Şevvâli guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba‘de‘l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Bozok Sorgunu

Bozok Sorgunu kadısı Salih şehr-i mezbûr gâyetinden ref° ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Mustafa dâîlerine ibkâ olup gâyet-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba‘de‘l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Kangırı

Kangırı kazası sene-i sâbıka Şevvâli guresinden mutasarrıf olmak üzere Mevlânâ Mehmed üzerinde olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olmağın ibkâ olunup sene-i âtiyye Muharrem‘ül-haramı gâyetine değın mutasarrıf olmak ricasına ba‘de‘l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Bozöyük Bursa

Bozöyük Bursa kazası ber-vech-i te‘bîd tevcîh olunduğu kazasker-i esbâk ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olup erbâb-ı haysiyâttan şâyeste-i re‘fet-i şehriyârî ve sezâvâr-ı merhamet cihandârı Mevlânâ Ebussuud Muhammed dâîlerine ibkâ olunup gurre-i merkûmeden ke‘l-evvel ber-vech-i te‘bid ve tekâüd mutasarrıf olmak ricasına ba‘de‘l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Mengen

Mengen kadısı Mustafa‘nın kazasker-i sâbık zamanında bî-vech kasr olunan dört ay zamanı ibkâ olup sene-i âtiyye Rebi‘ü‘l-âhiri gâyetine değın mutasarrıf olmak ricasına ba‘de‘l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Bozüyük Menteşe

Bozüyük Menteşe kadısı İsmail şehr-i âtî gâyetinden ref° ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine ibkâ olunup sene-i mezbûre Şevvâli guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba‘de‘l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Ginolu

Ginolu kadısı Ahmed‘in terk-i mansıb ettiğı sikât ihbârıyla mütehakkık olmağın şehr-i mezbûr gâyetinden ref° ve yeri kuzâttan olup ber-vech-i te‘bîd tevcîh olunduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ İbrahim dâîlerine

ibkâ olunup gâyet-i merkûmeden ber-vech-i te'bîd ve tekâüd mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Sivas

Sivas kadısı Abdullah'ın müddeti tamama karîb olmağın şehr-i atî gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olup müteayyinü'l ehliye ve'l-istihkâk olan Mevlânâ Mustafa dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Şevvâli guresinden tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Of

Of kadısı Murtaza şehr-i atî gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Hüseyin dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Şevvâli guresinden tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Peçin

Peçin kadısı es-Seyyid Abdurrahman'ın Divan-ı Hümayun'a mahzar ile şükâtı gelmeğın şehr-i atî gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine ibkâ olunup sene-i mezbûr Şevvâli guresinden tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

(17 a)

Kazâ-yı Araç

Araç kadısı es-Seyyid Mehmed Esad şehr-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Hasan dâîlerine ibkâ olup sene-i mezbûre Ramazanı guresinden tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Göynük

Göynük kadısı Abbas şehr-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ es-Seyyid Ömer

dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Ramazanı guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba‘de‘l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Trabzon

Trabzon kadısı es-Seyyid Abdülkadir şehr-i atî gâyetinden ref‘ ve yeri Yeniil kazasından bakiyye-i müddet olmak üzere ancak on iki ay ile muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Ali dâîlerine eşrâf-ı kuzâttan şâyeste-i re‘fet-i şehriyârî olmağın ibkâ olup sene-i merkûme Şevvâli guresinden tevâbi‘-i kadimesi olan Maçuka ilhâkıyla ancak on iki ay tamamına değin mutasarrıf olmak ricasına ba‘de‘l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Çorum

Çorum kadısı Mustafa gurre-i merkûmeden üç ay tevkîtle ref‘ ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ İbrahim dâîlerine ibkâ olunup sene-i mezbûre Zi‘l-ka‘det‘üş-şerîfesi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba‘de‘l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Koçhisar Karaman

Koçhisar Karaman kadısı Ali‘nin kazasker-i sâbık zamanında kasr olunan dört ay zamanı ibkâ olunup sene-i âtiyye Rebî‘ü‘l-âhiri gâyetine değin kazası karyelerine âhar kadısı müdahale etmemek üzere mutasarrıf olmak ricasına ba‘de‘l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Yenice-i Taraklı

Yenice-i Taraklı mutasarrıfı Abdülbaki şehr-i âtî gâyetinden ref‘ ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ el-Hâc Mustafa dâîlerine ibkâ olup sene-i mezbûre Şevvâli guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba‘de‘l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Başgelembe

Başgelembe kadısı Ahmed‘in hüsn-i sülûkuna binâen müddet-i muayyenesine iki ay zamm olup sene-i mezbûre Zi‘l-hiccet‘üş-şerîfesi gâyetine değin mutasarrıf olmak ricasına ba‘de‘l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Uşak

Uşak kadısı İbrahim'in terk-i mansıb ettiği sikât ihbârıyla mütehakkık olmağın şehr-i âtî gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olup müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olmağla şâyeste-i ikrâm Muhibzâde Mevlânâ es-Seyyid Mustafa dâîlerine ibkâ olup sene-i merkûme Ramazanı guresinden ancak on altı ay tamamına değin mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Ramazan'ül-mübarek sene 1123

Kazâ-yı Mendice

Mendice kadısı Mehmed şehr-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Osman dâîlerine ibkâ olup sene-i mezbûre Şevvâli guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Larende

Larende kadısı Ali'nin fevti mütehakkık olmağın yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olup şâyeste-i re'fet-i şehriyârî olan Mevlânâ Abdullah dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Şevvâli guresinden ancak on sekiz ay tamamına değin mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

(17 b)

Kazâ-yı Gedik Çubuk

Gedik Çubuk kadısı Abdullah'ın terk-i mansıb ettiği mütehakkık olmağın şehr-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Hasan dâîlerine ibkâ olup sene-i merkûme Şevvâli guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Kilis

Kilis kadısı Hüseyin şehr-i âtî gâyetinden ref° ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olup şâyeste-i re'fet-i şehriyârî olan Cevgânizâde Mevlânâ Mustafa dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Zi'l-ka'det'üş-şerîfesi guresinden tevâbi'-i kadîmesiyle tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Bozdoğan

Bozdoğan kadısı Mustafa'nın vefatı mütehakkık olmağın şehr-i mezbûr gâyetinden Yeniil kazasına ilhâk olmağla bakiyye-i müddeti olmak üzere ancak on bir ay ile muvakkiti olup sâdât-ı kirâm-ı zavîü'l-ihtrâm ve eşrâf-ı kuzâttan şâyeste-i re'fet-i şehriyârî olan Mevlânâ es-Seyyid Abdulkadir dâîlerine sene-i merkûme Şevvâli guresinden ilhâk-ı mezkûr ile tevcih-i sâbık üzere kazâ-yı mezbûre ancak on bir ay tamamına değin mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Şevvâl'ül-mükerrem sene 1123

Kazâ-yı Adala

Adala kadısı Mehmed şehr-i mezbûr gâyetinden ref° ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Hafız Osman dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Zi'l-ka'desi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Senir maa-Düşenbe

Senir maa-Düşenbe kadısı es-Seyyid Mahmud sene-i merkûme Cumâde'l-âhiresi guresinden yedi ay müddet-i muayyenesi tasarrufundan sonra ref° ve yeri mukaddemâ ber-vech-i te'bîd ve tekâüd mutasarrıf iken mezbûra bi-hasebi'l-iktizâ verilmekle sıfr'ül-yed kalan Mevlânâ Abdülkadir dâîlerine ibkâ olunup sene-i âtiyye Muharremi guresinden ke'l-evvel ber-vech-i te'bîd ve tekâüd mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Uluborlu

Uluborlu kadısı es-Seyyid Numan terk-i mansıb ettiği mütehakkık olmağın gâyet-i şehr-i mezbûrdan ref° ve yerine Eğridere kazası mutasarrıfı es-Seyyid Mustafa

dâileri nakil olup sene-i merkûme Zi'l-kâ'det'üş-şerîfesi guresinden bakiyye-i müddet-i örfiyyesi olan ancak sekiz ay zamanını zikrolunan Uluborlu kazasında tekmîl etmek ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Antalya

Antalya kadısı Osmanzâde el-Hâc Ali bi hasebi'l iktizâ şehir-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olup müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk sezâvâr-ı re'fet-i şehriyârî şâyeste-i mekremet-i cihândârî Mevlânâ es-Seyyid Yufus dâilerine ibkâ olup sene-i mezbûre Zi'l-ka'desi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Torul

Torul kadısı İbrahim şehir-i âtî gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ es-Seyyid Musa dâilerine ibkâ olunup sene-i mezbûre Zi'l-hicet'üş-şerîfesi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Balat

Balat kadısı Mehmed'in fevti mütehakkık olmağın yeri muvakkiti olup ruznamçemizde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Süleyman dâilerine tencîz ve ibkâ olunup sene-i mezbûre Zi'l-kâ'desi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Pirluganda

Pirluganda kadısı es-Seyyid Hüseyin şehir-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri kuzâttan olup ber-vech-i te'bîd mutasarrıf iken bî-vech âhara verilmekle sıfr'ül-yed kalıp pîr ü alîl olmağla şâyeste-i merhamet olan Mevlânâ Ömer dâilerine tevcîh ve ibkâ olup gâyet-i merkûmeden ber-vech-i te'bîd ve tekâüd mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

(18 a)

Kazâ-yı Eğin

Eğin kadısı İsa gâyet-i şehri mezbûrdan üç ay tevkîtle ref^ç ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Abdulhalim dâîlerine ibkâ olunup sene-i âtiyye Safer'ül-hayrı guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Kargı

Kargı kadısı Osman şehri mezbûr gâyetinden ref^ç ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Abdurrahman dâîlerine ibkâ olup gâyet-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Zi'l-ka'det'üş-şerîfe sene 1123

Kazâ-yı Bayburd-ı Erzurum

Bayburd-ı Erzurum kadısı Abdurrahman şehri âti gâyetinden ref^ç ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ es-Seyyid Ahmed dâîlerine ibkâ olunup sene-i âtiyye Muharrem'ül-haramı guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Ezine-i Kazdağı

Ezine-i Kazdağı kadısı Ali şehri mezbûr gâyetinden ref^ç ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Zi'l-hiccet'üş-şerîfesi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Bakras maa-İskenderun

Bakras maa-İskenderun kadısı es-Seyyid Mehmed gurre-i merkûmeden üç ay tevkîtle ref^ç ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine sene-i âtiyye Safer'ül-hayrı guresinden tevcîh-i sâbık üzere ancak on iki ay tamamına değin mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Karahisar-ı Behramşah maa-Mehmâ ve selâm

Karahisar-ı Behramşah maa-Mehmâ ve selâm kazasına ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olan Mevlânâ Yusuf dâîleri kazasker-i esbak ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olmağın ibkâ olunup gurre-i merkûmeden ke'l-evvel ber-vech-i te'bîd ve tekâüd mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Kangırı

Kangırı kadısı Mehmed şehr-i âtî gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i esbak ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Abdulvehhâb dâîlerine ibkâ olunup sene-i âtiyye Muharrem'ül-haramı guresinden tevcîh-i esbak üzere ancak on altı ay tamamına değın mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Ezine-i Lazkiye

Ezine-i Lazkiye kadısı Osman'ın fevti mütehakkık olmağın yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Ahmed dâîlerine ibkâ olunup gurre-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Kızılhisar

Kızılhisar kadısı es-Seyyid Hasan şehr-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Abdulvehhâb dâîlerine ibkâ olunup sene-i mezbûre Zi'l-hiccet'üş-şerîfesi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

(18 b)

Kazâ-yı Eskiil

Eskiil kadısı Abdullah şehr-i âtî gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ es-Seyyid Abdullah dâîlerine tevcîh-i sâbık üzere münâsafaten ibkâ olunup sene-i âtiyye Muharrem'ül-haramı guresinden ancak on iki mutasarrıf olup bakiyye-i müddeti olan on iki ay zamanını Eflâni-i Daday kazasında tekmîl etmek ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Mihalıççık

Mihalıççık kadısı es-Seyyid Ali şehr-i âtî gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Osman dâîlerine ibkâ olunup sene-i âtiyye Muharrem'ül-haramı guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Çarşamba-i Lazkiye

Çarşamba-i Lazkiye kadısı Mehmed şehr-i âtî gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Şeyh Ahmed dâîlerine ibkâ olunup sene-i âtiyye Muharremi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Isparta

Isparta kadısı es-Seyyid Osman gurre-i merkûmeden üç ay tevkîtle ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i esbak ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ İsmail dâîlerine ibkâ olunup İbrâdî kazası ilhâkıyla sene-i âtiyye Safer'ül-hayrı guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Hısn-ı Mansur

Hısn-ı Mansur kadısı Hüseyin'in âhâli-i kaza-yı mezbûrdan hüsn-i sülûkunu müş'ir mahzar gelmekle müddet-i örfiyyesine iki ay zamm olunup sene-i âtiyye Cumâde'l-âhiresi gâyetine değin mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Finike

Finike kadısı Haydar'ın terk-i mansıb ettiği mütehakkık olmağın şehr-i mezbûr gâyetinden ref' ve yerine Akçaşehir-i Aydın kadısı es-Seyyid Ahmed naklolunup sene-i mezbûre Zî'l-hiccesi guresinden bakiyye-i müddeti olan on ay zamanını zikrolunan Finike kazasında tekmîl etmek ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Sayda

Sayda kadısı Sivasî Muhammed şehr-i âtî gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ diğer

Muhammed dâilerine ibkâ olunup sene-i âtiyye Muharrem'ül-haramı guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Arım

Arım kadısı Abdulfettah şehr-i âti gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Mehmed dâilerine ibkâ olunup sene-i âtiyye Muharremi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Han-ı Cedîd

Han-ı Cedîd kadısı Ali şehr-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Mehmed dâilerine ibkâ olunup sene-i mezbûre Zi'l-hiccesi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince Yıldızeli ilhâkıyla mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Karaağaç-ı Gölhisar

Karaağaç-ı Gölhisar kadısı Muharrem'in terk-i mansıb ettiği sikât ihbârıyla mütehakkık olmağın şehr-i âti gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Yahya dâilerine ibkâ olunup sene-i âtiyye Muharrem'ül-haramı guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

(19 a)

Kazâ-yı karye-i Aksalu Cemaati ve karye-i Gökçelu Cemaati

Karye-i Aksalu Cemaati ve karye-i Gökçelu Cemaati Zile kazasından ifrâz ve Birce ilhâk mutasarrıfı Mustafa şehr-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri Ortapâre kazasına ilhâk olmağla zikrolunan Ortapâre mutasarrıfı diğer Mustafa Aksalu ve Gökçelu cemâ'ileri ilhâkıyla sene-i merkûme Zi'l-hiccesi guresinden Ortapâre kazasıyla maan bakiyye-i müddeti olan ancak on altı ay tamamına değin mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Simav

Simav kadısı Ali bizzât ferağını i'lâm etmekle şehir-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine ibkâ olunup sene-i mezbûre Zi'l-hiccet'üş-şerîfesi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Mengen

Mengen kadısı Mustafa'nın âhâli-i vilayet sû-i halini haber vermeleriyle şehir-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Receb dâîlerine ibkâ olunup gâyet-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Zi'l-hiccet'üş-şerîfe 1123

Kazâ-yı Tavas

Tavas kadısı Ali şehir-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Hattatzâde Mehmed Said dâîlerine ibkâ olunup sene-i âtiyye Muharremi guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Havsa

Havsa kadısı Abdülaziz şehir-i âti gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Derviş Mehmed dâîlerine ibkâ olunup gâyet-i merkûmeden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Payas

Payas kadısı eş-Şeyh Mehmed gurre-i merkûmeden üç ay tevkîtle ref' ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Yahşizâde el-Hâc İshak dâîlerine ibkâ olunup sene-i âtiyye Rebî'ü'l-evveli guresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Antakya

Antakya kadısı Rebiûzâde es-Seyyid Ahmed'in bî-vech kasrolunan zamanından üç ay zamanı ibkâ olunup sene-i âtiyye Cumâde'l-âhiresi gâyetine deĝin mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Nevâhî-i Alaiye

Nevâhî-i Alaiye kadısı es-Seyyid eş-Şeyh Ali sene-i âtiyye Cumâde'l-ûlâsı gâyetine deĝin tasarrufundan sonra ref' ve yeri muvakkiti olduĝu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ es-Seyyid Mehmed dâîlerine ibkâ olunup gâyet-i merkûmeden ancak on üç ay mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Nevâhî-i Alaiye

Nevâhî-i Alaiye kadısı es-Seyyid eş-Şeyh Ali'nin âhâli-i vilayetle hüsn-i sülûkuna binâ'en müddet-i muayyenesi olan sekiz ay zamanına iki ay daha zamm olunup sene-i âtiyye Cumâde'l-ûlâsı gâyetine deĝin mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Muharremü'l-haram sene 1124

Kazâ-yı Kars-ı Erzurum

Kars-ı Erzurum kadısı Mehmed şehr-i âtî gâyetinden ref' ve yeri muvakkiti olduĝu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Mustafa dâîlerine ibkâ olunup sene-i mezbûre Rebî'ü'l-evveli guresinden tevcîh-i sâbık üzere mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

(19 b)

Kazâ-yı Akçaşehir-i Aydın

Akçaşehir-i Aydın kadısı es-Seyyid Mehmed'in terk-i mansıb ettiĝi mütehakkık olmaĝın yerine gurre-i merkûmeden Kırşehir mutasarrıfı Mevlânâ Hüseyin dâîleri nakil olunup bakiyye-i müddeti olan on iki ay zamanını zikrolunan Akçaşehir-i Aydın kazasında tekmîl etmek ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Yenice-i Taraklı

Yenice-i Taraklı kazası hâlî olmağla şehir-i mezbûr guresinden ber-vech-i ilhâk Gümüş mutasarrıfı olan eşrâf-ı kuzât ve sâdât-ı kirâmdan müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olmağla sezâvâr-ı ikrâm Mevlânâ Mansurzâde es-Seyyid Mehmed dâîlerine bitârîki'n-nakil tevcih olunup gâyet-i merkûmeden ma'îşeti olan Merzifon kazasıyla maan ber-vech-i ilhâk mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

MANÂSIB-I MISRİYYE

Fî gurre-i Rebî'ü'l-âhir sene 1123

(21 a)

Kazâ-yı Belbis

Diyâr-ı Mısriyye'de Belbis kadısı Mehmed'in kazasker-i esbak zamanında seneteynden bî-vech kasrolunan altı ay zamanı ibkâ olunup sene-i merkûme Zi'l-ka'desi gâyetine değın seneteyn müddeti tekmîlden sonra muvakkiti Receb zikrolunan sene Zi'l-hiccesi guresinden tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı İskenderiyye

Diyâr-ı Mısriyye'de İskenderiyye kadısı Halil'in seneteyn müddeti tamamına karîb olmağın gurre-i mezbûreden dört ay tevkitle ref' ve yeri muvakkiti olduğı kazasker-i esbak ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olup şâyeste-i re'fet-i şehriyârî olan Mevlânâ Ali dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Şa'bân-ı şerîfi guresinden Burlus ilhâkı ve sair tevâbi'-i kadîmesiyle tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Cumâde'l-ülâ sene 1123

Kazâ-yı Kına Kus

Diyâr-ı Mısriyye'de Kına Kus kazası muvakkiti olduğı kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Üsküdârî Muhammed dâîlerine ibkâ olunup sene-i âtiyye Muharrem'ül-haramı guresinden tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Dimyat

Diyâr-ı Mısriyye’de Dimyat kadısı Şeyhzâde Mehmed’in seneteynden kasrolunan iki ay zamanı ibkâ olup sene-i merkûme Ramazanı gâyetine deĝin mutasarrıf olmak ricasına ba‘de’l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Cumâde’l-âhir sene 1123

Bâ-berât

Kazâ-yı Cezayir

Diyâr-ı garbde Cezayir kadısı Ömer sene-i sâbıka Cumâde’l-ûlâsı guresinden seneteyn zamanını tekmîlden sonra ref‘ ve yeri Trablus maa-garb kazasından yirmi altı ay infisâl ve on iki ay maĝduriyetinden gayrı kezâlik yirmi altı ay Asitane-i müstemirresi olup mahal ve müstehik ve şâyeste-i âtîfet-i şehriyârî olan Mevlânâ Şemseddin Bağdâdî dâîlerine yevmî üç yüz akçe ve Anadolu kaleminden sâdise rütbesi itibarı ve sene-i merkûme Receb-i şerîfi guresinden mutasarrıfı Sunullah ref‘inden Cerbe kazası ilhâkıyla tevcîh olup gurre-i mezkûreden Cerbe’ye ber-vech-i ilhâk ve ba‘de hulûli’t-tevkît Cezayir kazasıyla maan tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricasına ba‘de’l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Minyetü’l-Muzâh

Diyâr-ı Mısriyye’de Minyetü’l-Muzâh kazası Mansura kazasından ifrâz ve ber-vech-i ilhâk mutasarrıfı Mustafa şehir-i mezbûr gâyetinden ref‘ ve yeri Menzile kazasına ilhâk olup mutasarrıfı Şükrullah sene-i merkûme Receb’ül-ferdi guresinden Menzile’de bakiyye-i müddeti olan sekiz ay zamanını zikrolunan Minyetü’l-Muzâh ilhâkıyla mutasarrıf olmak ricasına ba‘de’l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Menzile

Diyâr-ı Mısriyye’de Menzile kadısı Şükrullah sene-i merkûme Safer’ül-hayrı guresinden on üç ay müddet-i muayyenesini tasarrufundan sonra ref‘ ve yeri ancak on iki ay ile tevcîh olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Fındıkzâde Mevlânâ İshak dâîlerine ibkâ olup ba‘de hulûli’t-tevkît Minyetü’l-Muzâh ilhâkıyla ancak on iki ay mutasarrıf olmak ricasına ba‘de’l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Münîf

Diyâr-ı Mısriyye'de Münîf kadısı Mustafa sene-i merkûme Rebî'ü'l-âhiri guresinden tekmîl-i seneteyn edince tasarrufundan sonra ref^ç ve yeri yevmî dört yüz akçe ile Cize kazasından kırk dört ay infisâl ve otuz sekiz ay Asitane-i müstemirresi olup eşrâf-ı kuzât-ı zavü'l-ihtirâmdan müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olmağla sezâvâr-ı âtifet-i şehriyârî ve şâyeste-i mekremet-i cihândârî Mevlânâ Ali dâîlerine yevmî dört yüz doksan dokuz akçe ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

(21 b)

Kazâ-yı Tizmend

Diyâr-ı Mısriyye'de Tizmend kadısı Mehmed şehir-i âti gâyetinden altı ay tevkîtle ref^ç ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Osman dâîlerine ibkâ olunup sene-i âtiyye Rebî'ü'l-evveli guresinden tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Hangâh

Diyâr-ı Mısriyye'de Hangâh kadısı Abdullah şehir-i mezbûr gâyetinden altı ay tevkîtle ref^ç ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk Mevlânâ Ahmed Mekkî dâîlerine ibkâ olunup sene-i âtiyye Safer'ül-hayrı guresinden tevâbi'-i kadîmesiyle tevcîh-i sâbık üzere tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Mahalletü'l-Kübrâ

Diyâr-ı Mısriyye'de Mahalletü'l-Kübrâ kadısı Hasan mu'tâd-ı kadîm üzere seneteyn müddetini sene-i merkûme Ramazanı gâyetine değın tasarrufundan sonra ref^ç ve yeri eşrâf-ı kuzâttan müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olup muvakkiti olduğu kazasker-i esbak ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine ibkâ olunup sene-i mezbûre Şevvâl'ül-muazzamı guresinden Şişîn ve sâir tevâbi'-i

kadîmesiyle tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricasına ba‘de’l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Şa‘bân’ül-muazzam sene 1123

Kazâ-yı Cize

Diyâr-ı Mısriyye’de Cize kadısı Mustafa gurre-i mezbûreden dört ay tevkîtle ref ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i esbak ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ diğer Mustafa dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Zi’l-hiccet’üş-şerîfesi guresinden tevâbi’-i kadîmesiyle tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricasına ba‘de’l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Şıkk-ı sâni

Diyâr-ı Mısriyye’de Şıkk-ı sâni kadısı Hıfızâde Mehmed gurre-i mezbûreden dört ay tevkîtle ref ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i sâbık ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Abdurrahim dâîlerine ibkâ olunup sene-i merkûme Zi’l-hiccet’üş-şerîfesi guresinden tevâbi’-i kadîmesiyle tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricasına ba‘de’l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Ramazan’ül-mübarek sene 1123

HÂLÎ

HÂLÎ

Fî gurre-i Şevvâl’ül-mükerrem sene 1123

Kazâ-yı Eşmuneyn

Diyâr-ı Mısriyye’de Eşmuneyn kadısı Mustafa gurre-i mezbûreden on dört ay bakiyye-i müddetini tasarrufundan sonra ref ve yeri Mahallet’ül-Kübrâ kazasından munfasilen hâlâ Mısır-ı Kahire nakîbü’l-eşrâfi sâdât-ı kirâm ve eşrâf-ı kuzât-ı zavîü’l-ihirâmından müteayyinü’l-ehliye ve’l-istihkâk olmağla sezâvâr-ı ihsân olan İncizâde es-Seyyid Mustafa dâîlerine ber-vech-i ma‘işet tevcîh olunup ba‘de hulûli’t-tevkît ve Lice ilhâkı ve sâir tevâbi’-i kadîmesiyle ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricasına ba‘de’l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Zi'l-ka'det'üş-şerîfe sene 1123

Kazâ-yı Belbis

Diyâr-ı Mısriyye'de Belbis kadısı Mehmed şehr-i mezbûr gâyetinden ref ve yeri muvakkiti olduğu kazasker-i esbak ruznamçesinde mestûr ve mukayyed olan Mevlânâ Receb dâîlerine ibkâ olunup sene-i mezbûre Zi'l-hiccet'üş-şerîfesi guresinden tevcîh-i esbak üzere tevâbi'-i kadîmesiyle tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Dimyat

Diyâr-ı Mısriyye'de Dimyât kadısı es-Seyyid Muhammed şehr-i sâbık guresinden tekmîl-i seneteyn edince tasarrufundan sonra ref ve yeri yevmî dört yüz doksan dokuz akçe Belbis kazasından kırk sekiz ay infisâl ve kırk iki ay Âsitane-i müstemirresi olup müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olmağla sezâvâr-ı ikrâm ve şâyeste-i ihsân olan Mevlânâ Muhammed dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît Freskü ve Suruh ve sair tevâbi'-i kadîmesiyle tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Zi'l-hiccet'üş-şerîfe sene 1123

Bâ-berât

Kazâ-yı Mahalletü'l Kübrâ

Diyâr-ı Mısriyye'de Mahalletü'l Kübrâ kadısı Mehmed sene-i mezbûre Şevvâli guresinden seneteyn müddetini tekmîl edince tasarrufundan sonra ref ve yeri yevmî dört yüz doksan dokuz akçe ile Reşid kazasından kırk yedi ay infisâl ve kırk bir ay Âsitane-i müstemirresi olup müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olmağla sezâvâr-ı re'fet-i şehriyârî ve şâyeste-i mekremet cihândârî Mevlânâ Abdülhalim dâîlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît Şişîn ve sâ'ir tevâbi'-i kadîmesiyle tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kazâ-yı Mahalle-i ebi Ali

Diyâr-ı Mısriyye'de ber-vech-i ilhâk Mahalle-i ebi Ali mutasarrıfı Muhammed şehr-i âti gâyetinden ref ve yeri Feyûn kazasından munfasılan Âsitane-i saâdete

mülâzemette olup evlâd-ı âlîden müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olmağla şâyeste-i merhamet-i şehriyârî ve sezâvâr-ı mekremet cihândârî Mevlânâ Hamîdîzâde Hasan dâîlerine münasib seneden birine vusula değin ber-vech-i ma'îşet tevcîh olunup sene-i âtiyye Safer'ül-hayrî guresinden ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât

Kazâ-yı Şıkk-ı sâni

Diyâr-ı Mısriyye'de Şıkk-ı sâni kadısı Abdurrahim gurre-i mezbûreden tekmîl-i seneteyn edince tasarrufundan sonra ref ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Nıhrâriye kazasından otuz beş ay infisâl ve yirmi dokuz ay Asitane-i müstemirresi olup mahal ve müstehik olan Mevlânâ Mehmed dâîlerine yevmî iki yüz akçe ile ba'de hulûli't-tevkît tevâbi'-i kadîmesiyle tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Muharremü'l-haram sene 1124

Bâ-berât

Kazâ-yı Kına Kus

Diyâr-ı Mısriyye'de Kına Kus kadısı Mehmed gurre-i merkûmeden seneteyn zamanını tasarrufundan sonra ref ve yeri yevmî kırk akçe ile İstanbul'da Fırzağa Medresesi'nden sekiz sene infisâl ve yirmi üç ay Âsitane-i müstemirresi olup müteayyinü'l-ehliye ve'l-istihkâk olmağla şâyeste-i merhamet olan Mevlânâ Hafız Ahmed dâîlerine yevmî yüz elli akçe ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricasına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

22 a)

MEDÂRİS-İ MA'RÛZA

Fî gurre-i Cumâde'l-ülâ sene 1123

Üsküdar'da Mehmed Paşa Müderrisi Ahmed ref ve yeri yevmî otuz akçe ile İstanbul'da Eyyühüm Medresesi'nden munfasıl ve müstehik olan Mevlânâ es-Seyyid

Mustafa dâileri şâyeste-i inâyet olmağla bâ-işaret-i Hazret-i Şeyhülislâm sellemehü'l-azîzi'l-meliki'l-allâm yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Üsküdar'da Ahmed Paşa Müderrisi Mehmed ref ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da Sünbül Ağa Medresesi'nden munfasıl ve müstehik olan Mevlânâ İsmail dâilerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Şa'bân'ül-muazzam sene 1123

Üsküdar'da Davudpaşa Müderrisi İsmail ref ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da Hüsrev Paşa Medresesi'nden munfasıl ve müstehik olan Mevlânâ es-Seyyid Lütfullah dâilerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Üsküdar'da Mehmed Paşa Müderrisi Ahmed ref ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da Abdüsselam Medresesi'nden munfasıl ve müstehik olan Mevlânâ Mustafa dâilerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Üsküdar'da Hüsreviye Müderrisi Mehmed ref ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da Şeyhülharem Medresesi'nden munfasıl ve müstehik olan Mevlânâ Yusuf dâilerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Üsküdar'da Mihrimah Müderrisi Esedullah ref ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da Hüsrev Paşa Medresesi'nden munfasıl ve müstehik olan Mevlânâ Abdullah dâilerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Şevvâl'ül-mükerrem sene 1123

Üsküdar'da Mehmed Paşa Müderrisi es-Seyyid Mustafa ref ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da Rüstem Paşa Medresesi'nden munfasıl ve müstehik olan Mevlânâ İshak dâilerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Üsküdar'da Ahmed Paşa Müderrisi İsmail ref ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da Sünbül Ağa Medresesi'nden munfasıl ve müstehik olan Mevlânâ es-Seyyid Osman dâilerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Üsküdar'da Mehmed Paşa Müderrisi es-Seyyid Mustafa ref ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da Rüstem Paşa Medresesi'nden munfasıl ve müstehik olan Mevlânâ İshak dâilerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Üsküdar'da Ahmed Paşa Müderrisi İsmail ref⁶ ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da Sünbül Ağa Medresesi'nden munfasıl ve müstehik olan Mevlânâ es-Seyyid Osman dâîlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Üsküdar'da Mihrimah Müderrisi Abdullah ref⁶ ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da Bayrampaşa Medresesi'nden munfasıl ve müstehik olan Mevlânâ Ali dâîlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

22 b)

Fî gurre-i Zi'l-ka'det'üş-şerîfe sene 1123

Üsküdar'da Hüsreviye Müderrisi Yusuf ref⁶ ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da Sinan Paşa Medresesi'nden munfasıl ve müstehik olan Mevlânâ Abdurrahim dâîlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Zi'l-hiccet'üş-şerîfe sene 1123

Üsküdar'da Davudpaşa Müderrisi es-Seyyid Lütfullah ref⁶ ve yeri yevmî otuz akçe ile yine Üsküdar'da Ahmed Paşa Medresesi'nden munfasıl olup erbâb-ı istihkâkdan olan Mevlânâ es-Seyyid Osman dâîlerine bâ-işaret yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

KAYNAKÇA

BİRİNCİL KAYNAK:

Nuruosmaniye Kütüphanesi, Anadolu Kazaskerliği Ruznâmçesi, 5193 / 24 numaralı Ruznâmçe Defteri.

İKİNCİL KAYNAKLAR:

Ahışhalı, Recep, “Terakkî”, Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, C. 40.

Alan, Ercan. *Kazasker Ruznâmçelerine Göre XVII. Yy.’da Rumeli’de Kadılık Müessesesi*, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul, 2015

Arık, Feda Şamil, “Osmanlılarda Kadılık Müessesesi”, OTAM, No: 8, Ankara Üniversitesi, Ankara, 1997,s.7, (Çevrimiçi) <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/otam/article/view/5000085553/5000079640>, 11.05.2016.

Baltacı, Cahit. “Kadî-asker Rûznamçeleri’nin Tarihi ve Kültürel Ehemmiyeti”, *İslâm Medeniyeti Mecmuası*, C. 4/1, (1979).

Beyazıt, Yasemin. *Osmanlı İlmiye Tarîkinde İstihdam ve Hareket: Rumeli Kazaskerliği Ruznâmçeleri Üzerine Bir Tahlil Denemesi*, XVI.yy.”, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora tezi, Ankara, 2009.

Çörekçi, Semra. *17. Yy Başında Osmanlı İlmiye Sistemi: Nuruosmaniye Kütüphanesi 4569/5 numaralı Ruznâmçe Defterinin Transkripsiyonu ve Tahlili*, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2015

Devellioğlu, Ferit. *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat* .

Doğan, Muhammet Nur. “Ebûishak İsmail Efendi”, DİA.

Ergenç, Özer. *Osmanlı Klasik Dönemi Kent Tarihçiliği'ne Katkı: XVI. Yüzyılda Ankara ve Konya*, Ankara Enstitüsü Vakfı, 1995.

Erünsal, İsmail. “Nuruosmaniye Kütüphanesi'nde Bulunan Bazı Kazasker Ruznamçeleri”, *İslâm Medeniyeti Mecmuası*, 4/3 (1980).

Gündoğdu, İsmail. “Osmanlı tarihi kaynaklarından kazaskerlik ruznamçe defterleri ve önemi”, *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, C.6, no:2.

İnalçık, Halil. “Kazasker Ruznamçe Defterine Göre Kadılık”, Adalet Kitabı, Haz. Bülent Arı ve Selim Aslantaş, Ankara, Adalet Bakanlığı Yay., 2007.

İpşirli, Mehmet. “Mülâzemet”, Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, C.31.

Kuru, Levent. *Kazasker Ruznâmçelerine Göre XVIII. Yüzyılın ilk yarısında Rumeli'de Kadılık Müessesesi*, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul, 2016

Ortaylı, İlber. “Osmanlı Devleti'nde Kadı “, Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, C. 24.

Sezen, Tahir. (2006). *Osmanlı Yer Adları*. Ankara: Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü.

Süreyya, Mehmed. *Sicill-i Osmanî 3*, Eski yazıdan aktaran: Seyit Ali Kahraman, Yayına haz. Nuri Akbayar, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, s. 827.

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı. *Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı*, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 2014.